

SZEGEDI ALSÓVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA

6725 SZEGED, DOBÓ U. 42.

OM azonosító: 029642

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Összeállította:

Váradi Gáborné
igazgató

Tartalom

Bevezető	5
SZEGEDI ALSÓVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA SZAKMAI ALAPDOKUMENTUMA	7
JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	8
I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	10
1.1 PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK:.....	10
1.1.1 Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján	12
1.1.2 A Nemzeti alaptanterv által meghatározott műveltségterületek és tantárgyak összefüggése....	21
1.2 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	22
1.2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka érték-, cél-, feladatrendszere, eljárás-, eszközrendszere, sikerkritériumok, indikátorok	24
1.2.2 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai:	33
1.3 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	37
1.3.1 A személyiségfejlesztés tanórai lehetőségei:.....	40
1.3.2 A személyiségfejlesztés tanórán kívüli lehetőségei:.....	40
1.3.4 A személyiségfejlesztés kiemelt feladatai a kompetencia alapú nevelés-oktatás során:	41
1.4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	42
1.4.1 Tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:.....	43
1.4.2 Az egyéb foglalkozások, tevékenységek közösségfejlesztő feladatai:	44
1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	47
1.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	48
1.5.1 A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAIT AZ ALÁBBIKBAN HATÁROZZUK MEG:	48
1.5.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE	50
1.6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE, A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	51
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	52
Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok, tevékenységek:	52
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:	52
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásnak elvei	53
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	53
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	54

1.7 A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	57
1.8 A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	59
1.9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	63
1.10 AZ ÉRDEMJEK TANULMÁNYI RENDSZERBEN TÖRTÉNŐ RÖGZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉRTESÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG	67
1.11 A TANULÓI FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	67
1.11.1 A körzeten belüli tanulók fel-átvétele.....	67
1.11.2 Körzeten kívüli tanulók felvétele	68
1.11.3 Első osztályba történő beiratkozás	68
1.11.4 Vendégtanulói jogviszony létesítése	69
1.11.5 Nem magyar állampolgárságú tanuló jogviszony létesítése	70
1.12 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV.....	70
1.13 KOMPLEX ALAPPROGRAM.....	73
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	85
2.1 A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE	85
2.2 KERETTANTERVI ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK TANANYAGA, AZ EHEZ SZÜKSÉGES, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE	87
2.2.1 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti <i>kötelező tanórai</i> foglalkozások során megtanítandó és elsajátítandó tartalmak:.....	91
2.2.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti <i>nem kötelező</i> tanórai foglalkozások során megtanítandó és elsajátítandó tartalmak:	91
2.3 AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	92
2.4 A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	94
2.5 VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, KÉPZÉSI SPECIALITÁSOK, IRÁNYOK, SZERVEZETI FORMÁK	95
2.6 A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	96
2.7 A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI.....	97
2.7.1 A tanulól értékelésének helyi rendszere	99
2.7.2 A tanulók magatartás és szorgalom minősítésének elvei	102

2.8 CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	105
2.9 A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NÉMET NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSET SZOLGÁLÓ TANANYAG	106
2.10 AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	107
2.10.1 Egészségnevelési elvek	107
2.10.2 Az iskola környezeti nevelési elvei	109
2.11 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	113
2.12 A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI	115
2.13 A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	119
2.13.1 BTMN és SNI tanulók nevelése, oktatása	119
2.14 AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE	128
2.15 AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	129
2.16 AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	130
2.17 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE	130
2.18 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	131
2.19 TANTÁRGYI MINIMUM KÖVETELMÉNYEK	132
2.19.1 alsó tagozat tantárgyi minimum követelmény Kék színnel jelölve: a szabadon tervezhető órakeretei	132
2.19.2 felső tagozat tantárgyi minimum követelményei	153
2.20 AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANANYAGA ÉS KÖVETELMÉNYEI	208
2.21 A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK	208
2.22 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA	210

Bevezető

„..... a fiatal palántát szeretni, gondozni kell,
mert különben nem fog az égbe nőni.”

(Részlet Juhász Gyula József Attila: Szépség koldusa című kötetéhez írt előszavából)

Pedagógiai programunk a Szegedi Alsóvárosi Általános Iskola nevelési, oktatási elveit fogalmazza meg. Iskolánk tantestülete a legjobb tudásával és meggyőződésével készítette el

- az iskola múltjában gyökerező,
- a jelen elvárásokra és állapotokra alapozó,
- és mindannyiunk jövőjét meghatározó

pedagógiai programját, mely – a részét képező helyi tantervvvel egységben – rögzíti intézményünk pedagógiai arculatát, az ott folyó oktató-nevelő munka legfontosabb mutatóit.

Pedagógiai programunk legfontosabb célkitűzésének azt tartjuk, hogy a differenciálódó általános iskolai kínálat országos tendenciája mellett intézményünk tartsa meg vonzerejét, oktatási és nevelési tevékenységünk egyre inkább feleljen meg környezetünk elvárásainak. Iskolánk pedagógiai programját, mindennapi működését az új módszerek átvételére és átadására irányuló nyitottság jellemezze, értékeinket mobilizálva magunk is aktívan járuljunk hozzá a közoktatási jó gyakorlatok, az iskolák működésébe jól beépíthető kompetencia alapú oktatási formák közzétételéhez.

Készült a 110/2012.(VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról és ezt módosító 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet hatályos tartalmi elemeit figyelembe véve.

Az iskola bemutatása

Iskolánk helyén 1799-ben építették az első alsóvárosi iskolát. Neves tanítója, Kazali Imre után „Kazali” iskola néven ismerte Szeged népe. A mai épületet, az Alsóvárosi Népiskolát 1883-ban építették. Fennállása során az oktatás mellett az épület egy részét más célra is hasznosították (tűzoltó szertár, az I. világháború idején katonai célok, orvosi rendelő, óvóhely).

Az államosítás után iskolánk a Földmíves utcai Állami Iskola néven szerepelt, az 1956/57-es tanévtől Hámán Kató Általános Iskola, majd az 1990/91-es tanévben az Alsóvárosi Általános Iskola nevet vette fel.

Utoljára 1977-1983. között újítták fel iskolánk patinás épületét. A tágas folyosók, zsibongók, a jól felszerelt szaktantermek, az esztétikus ebédlő jó feltételeket biztosítanak az itt folyó munkához. Az országos tornaterem-építési programra sikeresen pályáztunk, és így 1992-ben 12 x 24 m-es tornateremmel gazdagodott intézményünk. Az alsóvárosi emberek tisztelik, szeretik ezt a nagy múltú iskolát.

Alsóváros ma is családi házakból álló városrész. Ezekben, a kertes házakban több generáció él együtt, ez sajátos arculatot ad a településnek, és sajátos igényeket, elvárásokat jelent a városrész egyetlen iskolájával szemben is. Itt az emberek jobban odafigyelnek egymásra, segítőkészebbek, érdeklődőbbek, az iskola életéhez szorosabban kötődnek, sokrétűbb iskolai, szabadidős programot igényelnek. A szülők elvárása az emberközpontú, szeretetteljes légkör megtartása, és közvetlen kapcsolat kialakítása az iskola és a szülői ház között.

Iskolánk története arra kötelezi az iskola vezetését és a tantestületet, hogy a nevelő és oktató munkában kiemelt figyelmet fordítson a lakóhely, a nemzet történetének és hagyományainak megismertetésére.

SZEGEDI ALSÓVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA SZAKMAI ALAPDOKUMENTUMA

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtak alapján, az intézmény szakmai alapidokumentumának adatai:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Szegedi Alsóvárosi Általános Iskola

2. Feladatellátási helye

2.1. Székhelye: **6725 Szeged, Dobó u. 42.**

3. Alapító és fenntartó neve és székhelye:

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Szegedi Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 6726 Szeged, Bal fasor 17-21.

4. Típusa: - általános iskola

5. OM azonosító: 029642

6. Köznevelési alapfeladatai

6.1 6725 Szeged, Dobó utca 42.

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű iskolai oktatás

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. 1. évfolyamtól 8. évfolyamig

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos)

6.1.1.5. integrációs felkészítés

6.1.1.6. képességkibontakoztató felkészítés

6.1.2. egyéb foglalkozások:

napközi

tanulószo

6.1.3. a feladatellátási hely felvehető maximális tanulólétszáma: **600**

6.1.4. könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga:

7.1. 6725 Szeged, Dobó utca 42.

7.1.1. helyrajzi száma: **20649**

7.1.2. hasznos alapterület: **4506 nm**

7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások az útmutatók:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- 2023. évi LII. törvény A pedagógusok jogállásáról és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és módosításai
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (2023. december 31-ig)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Intézményünk olyan személyiségközpontú intézmény, ahol minden pedagógus arra törekszik, hogy tanulóink a sokoldalú ismeretszerzés lehetőségeivel élve, életkori sajátosságaiknak, lehetőségeiknek megfelelően megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

1.1 PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK:

1. Iskolánkban olyan légkör megtartására törekszünk, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek érdekében:

- a tanulók jogainak és kötelességeinek figyelembevételével foglalkozunk tanítványainkkal,
- a tanulók személyiségét, vallási és világnézeti meggyőződését tiszteletben tartjuk,
- egyéni képességeiket az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- minden tanuló számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére, tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- megértéssel, következetességgel foglalkozunk tanítványainkkal,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk,
- iskolánkban biztosítjuk tanulóink számára az egészséges, szép, otthonos környezetet.

2. Feladatunk tanulóink megalapozott, korszerű ismereteinek kialakítása, készségeinek fejlesztése, képességeinek kibontakoztatása.

Fontosnak tartjuk:

- korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltség megalapozását, tervszerű nevelő és oktató munkával a tanulók alapkészségeinek fejlesztését,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a természetre, a tudományokra, a technikára, a művészetekre vonatkozó – ismereteket közvetít, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét,

segítik eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben, felkészít a továbbtanulásra, és a pályaválasztáshoz irányultságot nyújt,

- fontos, hogy az iskolánkban folyó nevelés és oktatás az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz és a problémamegoldó gondolkodáshoz szükséges alapvető készségeket és képességeket (gondolkodási képességek, beszéd, írás, olvasás, matematikai képességek) alakítsa ki és fejlessze,
- cél, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás hatékony módszereit,
- tevékenységünk során a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésére törekszünk.

3. Tantestületünk szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kíván nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Nevelő és oktató tevékenységünk során következetes tanári munkával el kívánjuk érni, hogy diákjaink:

- tekintsék kötelességüknek a tanulást,
- becsüljék a szorgalmat, a tudást és a munkát,
- legyenek a világ dolgaiban tájékozottak,
- merjenek és tudjanak kérdezni és véleményt mondani,
- tudják észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat,
- legyenek megértők, együttműködésre készek társaikkal és a felnőttekkel,
- ismerjék az általános erkölcsi és társadalmi értékeket,
- legyenek tisztában az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáival,
- erősödjön bennük a hazához, a szülőföldhöz való kötődés,
- más népek és azok értékei megismerése révén alakuljon ki bennük az Európához való tartozás érzése,
- képesek legyenek az egészséges állapot örömteli megélésére, és a harmonikus élet értéként való tiszteletére,
- ismerjék az egészséges életvitelt megalapozó szokásokat,
- legyenek képesek betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, egészségük megőrzésére,
- alakuljanak ki bennük helyes, korszerű táplálkozási szokások,
- célunk a rendszeres testmozgás megszerettetése, és hogy tudjanak önállóan és felszabadultan játszani,
- törekszünk a test és a lélek harmóniájának megteremtésére,
- életmódjukban, egészséges testi fejlődésükben, önkarbantartásukban tudatosan és önként részt vállaljanak,

- jellemezze őket a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadás, segítőkész magatartás.
- iskolánk feladatának tekinti a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra való felkészítést.
- az egészséges életmódra nevelés fontos része a pedagógusok személyes példamutatása.
- A tanulás során nagyon fontos, hogy tanítványainkban pozitív gondolkodásmódot alakítsunk ki. Annak érdekében, hogy optimista, magabiztos, boldog és boldogságra képes, a közösség boldogulását is szem előtt tartó embereket neveljünk, a 2018-2019. tanévtől csatlakoztunk a Jobb Veled a Világ Alapítvány „Boldogságprogramjához”. A Boldog Iskola tíz hónapos munkatervjének megfelelően havonta legalább egy tanulócsoportban „boldogórát” tartunk, így módon is hozzájárulva tanulóink mentális egészségének fejlődéséhez. Kiemelt célunk, hogy a tanítási-tanulási folyamat során a jövő nemzedékét kiegyensúlyozottabbá, sikeresebbé és elégedettebbé tegyük. Olyan pozitív énképpel rendelkező felnőtteket szeretnénk nevelni a pozitív pszichológia módszereinek alkalmazásával, akik a mindennapi élet kihívásait tudják kezelni.

4. Iskolánk folyamatosan részt kíván venni Szeged és azon belül az Alsóváros életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal, közművelődési intézményekkel és társadalmi szervezetekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

1.1.1 Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján

Célunk, hogy a hagyományos tudásátadást és az életben szükséges kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk az iskolai oktatásban.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A tanulás kompetenciái

„A tanulás többé nem azonosítható azzal, amit iskoláskorunkban az iskolákban teszünk, hanem azt az élet egészét horizontálisan és vertikálisan átívelő emberi tevékenységnek kell tekintenünk. A legfontosabb kompetenciánk éppen a tanulásra, a tanulás megtanulására és a tanulás folyamatos fenntartására való képességünk.” (Halász)

A személyi, szociális és tanulási kompetencia az önreflexióra, a hatékony idő- és információkezelésre, a másokkal konstruktív módon történő együttműködésre, az alkalmazkodási képesség fenntartására, valamint a tanulás és a karrier kézben tartására való képességet jelenti. Idetartozik a bizonytalan és bonyolult helyzetek kezelésére, a tanulás módszerének elsajátítására, a személyes fizikai és érzelmi jólétről való gondoskodásra, valamint a másokkal való együttérzésre és a konfliktusok kezelésére való képesség is. Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeretek, készségek és attitűdök: A sikeres interperszonális kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a különféle társadalmakban és környezetben általánosan elfogadott viselkedési és kommunikációs szabályok megértése. A személyi, szociális és tanulási kompetencia szükségessé teszi az egészséges elme, test és életmód mibenlétének ismeretét is. Idetartozik az is, hogy ismerjük a számunkra bevált tanulási stratégiákat, azt, hogy milyen kompetenciákat kell fejlesztenünk, és milyen módjai vannak a kompetenciafejlesztésnek, továbbá az oktatási, képzési és karrierlehetőségek, valamint a rendelkezésre álló útmutatás és támogatás megtalálásának. A készségek között szerepel a saját képességek meghatározására, az összpontosításra, a bonyolult helyzetek kezelésére, a kritikus gondolkodásra és a döntéshozatalra való képesség. Idetartozik a másokkal együttműködésben és az önállóan történő tanulásra és munkavégzésre, a tanulási folyamat megszervezésére és az abban való kitartásra, a tanulás értékelésére és megosztására, szükség esetén segítség kérésére, valamint a karrier

és társas interakciók hatékony kezelésére való képesség. Az egyéneknek ellenállóképesnek kell lenniük, és ismerniük kell a bizonytalanság és a stressz kezelésének módját. Képesnek kell lenniük továbbá konstruktív módon kommunikálni a különböző környezetekben, csapatban dolgozni és tárgyalni. Idetartozik a toleráns magatartás, a különböző nézőpontok kifejezése és megértése, valamint a bizalom megteremtésére és az empátia tanúsítására való képesség is. A kompetencia azon alapul, hogy az egyén képes-e pozitívan hozzáállni a személyes, szociális és fizikai jólétéhez, valamint az egész életen át tartó tanuláshoz.

A kompetencia alapját az együttműködés, a magabiztosság és az integritás attitűdje képezi. Ez magában foglalja a mások tiszteletét, valamint azt, hogy fel legyünk készülve mind az előítéletek leküzdésére, mind pedig a kompromisszumkötésre. Az egyéneknek képesnek kell lenniük célokat azonosítani és meghatározni, motiválni önmagukat, valamint alkalmazkodóvá és magabiztossá válni ahhoz, hogy sikerrel vegyenek részt az egész életen át tartó tanulásban. A problémamegoldó attitűd egyaránt támogatja a tanulást és az egyén azon képességét, hogy akadályokat szüntessen meg és változásokat kezeljen. Idetartozik annak vágya, hogy az előzetesen tanultakat és az élettapasztalatokat alkalmazzuk, valamint az élet különböző területein való tanulás és fejlődés lehetőségeinek keresésére irányuló kíváncsiság.

Aktív tanulás:

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal segítjük a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

Hatékony, önálló tanulás:

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az alapvető pedagógiai képességek csoportjában gyakran előkelő helyen említik a kommunikációs képességet. A kommunikációs kompetencia az egyén képessége arra, hogy két vagy több ember közötti interakcióban, valamilyen közös jelrendszerben információcserét bonyolítson le: információkat fogadjon és továbbítsa függetlenül attól, hogy az információ milyen jelekben, milyen rendszerekben nyilvánul meg. Képesség arra, hogy az egyén aktívan részt vegyen a közvetlen emberi interakciókban. Képes az érzéseit, gondolatait (tudattartalmait) a különböző kommunikációs csatornákon keresztül a lehető legpontosabban, a kontextushoz kapcsolódó szociális normák által szabályozott viselkedésben kifejezni és a címzetthez eljuttatni. A kommunikáció két szintje (tartalmi és relációs) között harmónia van (hitelesség). Képes az interakcióban részt vevő partner/partnerek közleményét a lehető legteljesebben, jelentésvesztés nélkül fogadni. Képes a partner teljes, nem verbális kommunikációjának érzékelésére és felhasználására az interakció kommunikációs folyamataiban (empátiás viselkedés). Képes a kontextusok olyan alakítására, ahol a legtisztább, a leginkább manipuláció-, vagy játszma mentes kommunikációs folyamatok valósulhatnak meg. A kommunikációs kompetencia olyan összetett képességrendszer, amelyben jelen van a szóbeliség és az írásbeliség egyaránt.

Anyanyelvi nevelés (Anyanyelvi kommunikáció fejlesztése)

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnővekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezzük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie. Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése. Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és videózással szemben, különös tekintettel a médiatudatosságra

nevelésre. A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet. Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek fejlesztéséhez. Az értő olvasás magasabb szintre emelésével segítsük a tudományos ismeretek megszerzését. Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kulturált párbeszédet, vitát folytatni. A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelvi változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasznált jelentőségét.

Az idegen nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése)

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben. A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb.

Iskolánkban emelt szintű angol nyelvoktatás folyik. A nyelvtanulás csoportbontásban történik. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.

Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból, illetve a kislétszámú osztályok adta előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás – valamint azt a lehetőséget, hogy tanulóink az első osztálytól van lehetőségük az angol nyelv elsajátítására. Negyedik osztály végén kerül sor az emelt szintű nyelvoktatás előkészítésére, a tanulói egyéni képességszint alapján. A felső tagozatban van mód emelt szintű angol nyelvi oktatásra.

Lényeges szempont, cél a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele.

A délelőtti kötelező foglalkozások mellett tehetséggondozás céljából szakköröket szervezünk különböző tematikával. A német nyelvvel is ismerkedhetnek tanulóink szakköri keretek között.

A pályázatírás lehetőségeit kihasználva minél több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a tanítási formák változatosabbá tétele érdekében.

Iskolánk a társadalmi és a szülői igényeknek megfelelő szintre kívánja emelni az angol nyelv oktatását. Elsődleges célja a négy alapvető készség (írás, olvasás, hallás utáni megértés és a beszéd-készség) fejlesztése.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását, és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetencia része a digitális technológiák tanuláshoz, munkához és a társadalomban való részvételhez történő magabiztos, kritikus gondolkodáson alapuló és felelős használata, illetve az ezekkel kapcsolatos elköteleződés. Idetartozik az információ- és adatkezelés terén való jártasság, a kommunikáció és az együttműködés, a digitális tartalmak előállítása (ideértve a programozást is), a biztonság (ideértve a digitális jólétet és a kiberbiztonsággal kapcsolatos kompetenciákat is), valamint a problémamegoldási képesség, az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeretek, készségek és attitűdök. Az egyéneknek tisztában kell lenniük azzal, hogy a digitális technológiák hogyan állíthatók a kommunikáció, a kreativitás és az innováció szolgálatába, továbbá ismerniük kell az általuk kínált lehetőségeket, a korlátaikat, a hatásaikat és a használatukban rejlő kockázatokat. Fontos, hogy tisztában legyenek a kialakulóban lévő digitális technológiák mögött meghúzódó általános elvekkkel, eljárásokkal és logikával, valamint hogy ismerjék a különböző eszközök, szoftverek és hálózatok alapvető működését és használati módját. Fontos az is, hogy kritikus gondolkodással álljanak a digitális eszközök által elérhetővé tett információk és adatok érvényességéhez, megbízhatóságához és hatásához, valamint, hogy ismerjék a digitális technológiák használatával kapcsolatos jogi és etikai elveket is. Az egyéneknek képesnek kell lenniük a digitális technológiákat az aktív polgári szerepvállalásuk és társadalmi beilleszkedésük, a másokkal való együttműködés, valamint a személyes, társadalmi és gazdasági célok elérését segítő kreativitás szolgálatába állítani. A készségek közé tartozik a digitális tartalmak felhasználására, elérésére, szűrésére, értékelésére, létrehozására, programozására és megosztására való képesség is. Az egyéneknek képesnek kell lenniük az információk, adatok, tartalmak és digitális identitások kezelésére és védelmére, valamint a szoftverek, az eszközök, a mesterséges intelligencia és a robotok felismerésére és hatékony alkalmazására. A digitális technológiák és tartalmak használatához a

kialakulásukkal szembeni körültekintő és kritikus, ugyanakkor kíváncsi, nyitott és előretekinő attitűdre van szükség. Mindazonáltal ezen eszközök használata etikus, biztonságos és felelős hozzáállást is igényel.

A digitális oktatást segítő IKT eszközök száma jelentősen bővült az elmúlt években, egyidejűleg öt osztály teljes körű IKT ellátottsága biztosított.

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége a mindennapok problémáinak megoldása érdekében. A magabiztos számolni tudásra alapozva a hangsúly a folyamaton és a tevékenységen, valamint a tudáson van. A matematikai kompetencia, különböző szinteken magában foglalja a matematikai gondolkodásmód alkalmazásának képességét és az erre irányuló hajlamot (logikus és térbeli gondolkodás), valamint az ilyen jellegű megjelenítést (képletek, modellek, szerkezetek, grafikonok, táblázatok).

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, a mértékek és szerkezetek, az alpműveletek és az alapvető matematikai megjelenítési formák alapos ismeretét, a matematikai fogalmak és koncepciók és azon kérdések létének ismeretét, amelyekre a matematika válasszal szolgálhat. Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat a mindennapok során, otthon és a munkahelyen (pl. pénzügyi készségeket), valamint hogy követni és értékelni tudja az érvek láncolatát. Az egyénnek képesnek kell lennie arra, hogy matematikai úton indokoljon, megértse a matematikai bizonyítást és a matematika nyelvén kommunikáljon, valamint hogy megfelelő segédeszközöket alkalmazzon, ideértve a statisztikai adatokat és grafikonokat. A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok okát és azok érvényességét keressük.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A szociális kompetencia egy képességrendszer, melynek birtokában a személy képes lesz olyan módon viselkedni, amely biztosítja számára a kedvező kimenetet a különböző társas helyzetekben. Úgy tudja elérni személyes céljait, hogy közben pozitív kapcsolatot képes fenntartani a környezetével. A személyes, értékorientációs és szociális kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden

olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Önértékelés / Nyitottság / Empátia

Társas aktivitás / Önfejlesztés / Pozitív gondolkodás

Egészségtudatosság / Környezettudatosság / Társadalmi érzékenység

Etikai érzék / Felelősségérzet / Szervezőképesség

Döntésképeség / Esztétikai érzék / Harmónia

Tanórai és tanórán kívüli tanulásszervezési módokban kiemelt cél a meglévő – társas kompetenciát fejlesztő technikák mellett – a Komplex Alapprogram módszertani elemeinek minél szélesebb körű alkalmazása.

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

A kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság az elképzelések, élmények és érzések különböző művészeti ágakon, így a zenén, az előadó-művészetben, az irodalmon és a képzőművészetben keresztül kifejezésében fontos szerepet tölt be.

A kulturális tudatosság és kifejezőképesség kompetenciája magában foglalja annak megértését és tiszteltetését, ahogyan az ötletek és jelentések kreatív módon kifejezésre és közlésre kerülnek a különböző kultúrákban, a művészetek és a kultúra egyéb formáin keresztül. Idetartozik az is, hogy az ember saját ötleteit, valamint a társadalomban elfoglalt helyét vagy szerepét sokféle módon és helyzetben át tudja látni, létre tudja hozni és ki tudja fejezni. Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeretek, készségek és attitűdök. Ehhez a kompetenciához szükség van a helyi, nemzeti, európai és globális kultúrák és kifejezések ismeretére, ideértve e kultúrák nyelvét, örökségét és hagyományait, kulturális termékeit, továbbá szükség van még annak megértésére, hogy ezek a kifejezések hogyan hatnak egymásra és az egyén elképzeléseire. E kompetencia magában foglalja az ötletek alkotó, résztvevő és közönség közötti kommunikálására szolgáló különböző módok megértését írott, nyomtatott és digitális szövegekben, színházi előadásokban, filmekben, táncelőadásokban, játékokban, a művészet és design terén, zenében, szertartásokban és építészetben, ahogy a több formai nyelvet ötvöző alkotásokban is. Szükség van hozzá annak megértéséhez, hogy az ember személyisége hogyan fejlődik egy kulturálisan sokszínű világban, valamint hogy a művészetek és a kultúra más megnyilvánulási formái hogyan járulhatnak hozzá világszemléletünkhöz és világunk formálásához. A készségek magukban foglalják a szimbolikus és absztrakt ötletek, élmények és érzelmek empátiával történő kifejezésére és értelmezésére való képességet, valamint annak képességét, hogy mindezt számos művészeti ágban és a kultúra egyéb megnyilvánulási formáiban

tegyük meg. A készségek közé tartozik a személyes, társadalmi és gazdasági értékteremtés lehetőségeinek a művészeteken és a kultúra egyéb megnyilvánulási formáin keresztül beazonosításának és felismerésének képessége, valamint a kreatív folyamatokban önállóan és másokkal együtt történő részvételre való képesség is. Fontos, hogy nyitott hozzáállást és tiszteletet tanúsítsunk a kulturális kifejezőmód sokszínűsége iránt, valamint hogy etikus és felelős módon kezeljük a szellemi és a kulturális tulajdonjogokat. A pozitív hozzáállás részét képezi a világgal kapcsolatos kíváncsiság, az új lehetőségek elképzelése iránti nyitottság, valamint a kulturális élményekben való részvételre való hajlandóság is

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Munkavállalói kompetenciák: ➤ problémamegoldás ➤ pozitív gondolkodás ➤

kreativitás/innováció ➤ kezdeményezés ➤ felelősségvállalás ➤ csapatmunka ➤ empátia ➤ kommunikáció ➤ időgazdálkodás ➤ magas szakmai színvonal.

Kitartás, céltudatosság, önfegyelem, munkaszervezés, nyitottság a munkatársak felé, alkalmazkodás, önfejlesztés, ítélőképesség, terhelhetőség, munkaintenzitás, lehetőségek feltárása, segítőkészség, humor, empátia, kontroll, megbízhatóság, kitartás, céltudatosság, rugalmasság, rendszerszemlélet, kezdeményezőkészség, alaposág, önismeret, precizitás, utasítások megértése, munkaszervezés, kritikusság, képzelőerő, együttműködés, konfliktuskezelés, kompromisszumkészség.

A vállalkozói készség a lehetőségek és az ötletek kiaknázására és mások számára értékkelé alakítására vonatkozó képességet jelenti. Alapját a kreativitás, a kritikus gondolkodás és a problémamegoldó készség, a kezdeményezőkészség és a kitartás, valamint a kulturális, társadalmi vagy gazdasági értékkel bíró projektek tervezése és irányítása érdekében másokkal együttműködő munkavégzés képezi. Az ehhez a kompetenciához kapcsolódó elengedhetetlen ismeretek, készségek és attitűdök. A vállalkozói készséghez szükség van annak ismeretére, hogy különböző helyzetek és lehetőségek állnak rendelkezésre ahhoz, hogy az ötleteket egyéni, társas vagy szakmai tevékenységek keretében megvalósítsuk, továbbá ismerni kell e helyzetek és lehetőségek keletkezésének módját. Az egyéneknek ismerniük kell a projektek tervezésének és vezetésének módszereit, amelyek magukban foglalnak folyamatokat és erőforrásokat is. Rendelkezniük kell közgazdasági ismeretekkel, valamint tisztában kell lenniük a munkáltatókat, a szervezeteket, illetve a társadalmat érintő társadalmi és gazdasági lehetőségekkel és kihívásokkal is. Ismerniük kell továbbá az etikai elveket, és tudatában kell lenniük saját erősségeiknek és gyengeségeiknek.

A vállalkozói készségek alapját a kreativitás jelenti, amely magában foglalja a képzelőerőt, a

stratégiai gondolkodást és a problémamegoldó készséget, valamint a kritikus és konstruktív gondolkodást a kreatív folyamatok és az innovatív megoldások létrehozása során. Magukban foglalják az önálló és a másokkal együttműködve csapatban való munkavégzésre, az erőforrások (humán és tárgyi erőforrások) mozgósítására, valamint a tevékenységek fenntartására való képességet. Idetartozik a költségekkel és értékekkel kapcsolatos pénzügyi döntéshozatalra való képesség is. Kulcsfontosságú a másokkal való hatékony kommunikáció és tárgyalás képessége, valamint a bizonytalanság, a kétértelműség és a kockázatok megalapozott döntéshozatal során szükséges kezelésének képessége is. A vállalkozói attitűd jellemzője a kezdeményező és felelősségvállaló beállítottság, a proaktivitás, az előretekintő hozzáállás, a bátorság és kitartás a célok elérésében. Magában foglalja a mások motiválására és ötleteik elismerésére irányuló vágyat, az empátiát, az emberekről és a világról való gondoskodást, valamint a folyamat során etikus magatartás tanúsítása iránti felelősség elfogadását.

1.1.2 A Nemzeti alaptanterv által meghatározott műveltségterületek és tantárgyak összefüggése

Magyar nyelv és irodalom

- irodalom
- magyar nyelv

Matematika

- matematika

Történelem és állampolgári ismeretek

- történelem
- állampolgári ismeretek
- hon- és népismeret

Etika / hit- és erkölcsstan

- Etika / hit- és erkölcsstan

Természettudomány és földrajz

- környezetismeret
- természettudomány
- integrált természettudomány
- biológia
- kémia
- fizika

- földrajz

Idegen nyelv

- angol nyelv

Művészetek

- ének-zene
- dráma és színház
- vizuális kultúra

Technológia

- technika és tervezés
- digitális kultúra

Testnevelés és egészségfejlesztés

- testnevelés

Közösségi nevelés

- osztályfőnöki

1.2 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve az alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, és ezek határozzák meg viselkedésüket, magatartásukat:

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépségei iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód, a testmozgás iránti igény kialakítása. Az önellátás képességének, a testápolás, a személyi higiénia fontosságának tudatosítása. Az egészségvédelem (káros függőségekhez vezető szokások ismerete és elutasítása, balesetek megelőzése, a háztartás, az iskola, a közlekedés egészséget és testi épséget veszélyeztető tényezőinek megismerése és azok elkerülése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (korának megfelelő önállóság, szorgalom, kreativitás).

4. A tanulás helyes és hatékony módszereinek megismerése. Igény az önálló ismeretszerzésre, a folyamatos önművelésre, a logikus és problémamegoldó gondolkodás, az önálló tanulás, értékelés és önértékelés képességeinek kialakítására.
5. A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
6. A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak lehetőség szerint egyénre szabott fejlesztése és megerősítése.
7. A digitális írástudás széles körű elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása.
8. Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
9. Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
10. Nyitottság az élményekre, az esztétikum befogadására. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra (tapintat, egymás elfogadása, őszinteség, szavahihetőség, becsületesség, megértés, önzetlenség).
11. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők, testvérek, hozzátartozók szeretete, megbecsülése.
12. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Törekvés az előítélet-mentességre. A konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre. Közösségi érzés, udvariasság, figyelmesség, fegyelem és önfegyelem.
13. A világ megismerésének igénye, más népek értékeinek és hagyományainak ismerete és tiszteletben tartása.
14. A szülőföld megismerése, szeretete, megóvása. Nemzeti kultúránk ápolása: a nemzeti múlt megismerése, emlékeinek, hagyományainak és jelképeinek tisztelete, megbecsülése. Nemzeti azonosságtudat, egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
15. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség-és közösségvállalás. A hazánkban élő más népek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
16. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, az emberek egyenlőségének elismerése. Igény a közéletiségre, a közösségben való tevékenységre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka és pedagógusaink feladata az, hogy tanulóinkban a felsorolt tulajdonságok és értékek minél nagyobb mértékben alakuljanak ki. Ezt szolgálják a nevelési

program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint a folyamatos értékelés.

Célunk a kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak pozitív tapasztalatainak felhasználásával is a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos korszerűsítése. A lexikális tudás helyett a logikai készség fejlesztése, az önálló gondolkodás, együttműködésen alapuló készségek kialakítása, kritikus látásmód fejlesztése. Alkalmazzuk a modern tanulásszervezési eljárásokat (a játéktól a projekt módszerig).

Elvart eredmény:

Az alapkészségek fejlesztésével, a hatékonyabb módszerek és a motiváltság következtében a tanulók szívesebben járnak iskolába, nő a teljesítményük, partnereink elégedettsége növekszik.

1.2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka érték-, cél-, feladatrendszere, eljárás-, eszközrendszere, sikerkritériumok, indikátorok

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
Átfogó cél				
Olyan iskola, ahol tanulóink otthon érzik magukat	Tanulóink szeressenek iskolába járni.	Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása, érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása, a tanulók sikerélményhez juttatása, előítéletek csökkentésére	- A partneri mérések, klímavizsgálatok során az erre vonatkozó válaszok, értékek javuló vagy nem romló tendenciát mutatnak.	Technikák az ön-és emberismeret fejlesztéséhez: fejlesztő beszélgetések Szociális készségfejlesztő technikák: minta, modellnyújtás, megerősítés, szerepjáték.

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
		alkalmas együttműködő környezet kialakítása		A magatartást befolyásoló, ösztönző módszerek.
Oktatási területen megfogalmazott célok				
Szilárd, bővíthető tudás	Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, a kompetencia alapú oktatás intézményi alapjainak lerakása, kiterjesztése.	- A kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek elterjesztése, az ehhez szükséges újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése - A pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése - A tanulók képességeinek és kulcskompetenciá inak egyénre szabott fejlesztése - Esélyegyenlőség javítása: SNI,HH,HHH,	Tanévről-tanévre növekszik azon kollégák aránya, akik az adott tanév során legalább 1 alkalommal kipróbálnak valamilyen újszerű tanulásszervezési technikát és a tapasztalatokat megosztják az adott tagozaton (alsó-felső) tanító pedagógusokkal.	- Egy- kéthetes projektek - projekt módszer alkalmazása - Témahetek Moduláris oktatási programok - Differenciált tanulásszervezés (KAP) - Páros- és csoportmunkák - IKT

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
		szegregációmentesség - A digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása		
Korszerű tudás, műveltség	Színvonalas, következetes oktatás, sokoldalú műveltség megalapozása, az országos kompetenciamé rés-eredményeinek folyamatos javítása.	- Bevezető és a kezdő szakaszban a tanítás-tanulás megszervezése játékos formában. - Érdeklődés felkeltése, a problémák megoldásának keresésére. - Az alapozó és a fejlesztő szakaszban a tanulói terhelés - tanulói képességekhez igazított - növelése.	- Az elemi ismeretek, képességek, készségek szintje a tanulók 90%-a esetében megfelel az adott évfolyam minimum elvárásainak. - Kompetenciamérés során a felmért évfolyamokra meghatározott 1. képességszintet *a tanulók legalább 75%-a eléri szövegértésből és matematikából.	Korszerű tanítási-tanulási technikák Tanórán kívüli foglalkozások – napközi differenciált tanulásszervezés - szabadidős tevékenységek. Játék, sport. Manuális tevékenység. Komplex foglalkozás Iskolán kívüli programok: /célséta, múzeum-, kiállítás-, mozi- és színházlátogatások stb./

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
			Az iskola tanulmányi eredménye (év végi tantárgyi átlagok átlaga) javul/nem romlik. - Az évfolyamismétlések száma nem növekszik	Tanulmányi eredményesség fejlesztése, felzárkóztatás, egyéni képességfejlesztés. Differenciálás, csoportbontás- idegen nyelvből, Technikából, informatikából- ahol a magas létszám ezt indokolja.
Nevelési területen megfogalmazott célok				
Harmonikus, nyitott, változásokhoz alkalmazkodó, autonóm személyiség	Kreativitás, tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése tanulóinkban.	- Tanulás tanítása A tanulási motiváció fenntartásával kitartó munkára ösztönzés. - Időtálló erkölcsi, egyetemes emberi	Partneri igény-és elégedettségmérés során a „tetszési index” javul/nem romlik.)	Kötelező és választható tanórai foglalkozások Az IKT-s eszközök használata Differenciált és egyénre szabott tanulási módszerek Iskolai rendezvények, ünnepélyek, város-

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
		értékeket közvetítése		országismereti kirándulások Hitoktatás
Együttműködés, tolerancia	Az egyéni és a közösségi érdek összehangolása, a tanulók viselkedési kultúrájának fejlesztése.	A neveltségi szint emelése, a tanulók viselkedési kultúrájának, közösségi magatartásának fejlesztése Szociális kompetenciák fejlesztése	- Egy tanulóra jutó igazolatlanul hiányzott órák száma tanévről-tanévre nem romlik. - Egy tanulóra jutó fegyelmező bejegyzések száma csökken	Segítő beszélgetések Situációs gyakorlatok Önismereti tréning, szorongásoldás Kooperatív tanulásszervezési módok alkalmazása
Egészséges környezet, a természet tisztelete, értékeinek megóvása	A tanulók környezettudatos gondolkodásának kialakítása.	A globális és helyi környezeti problémák megismertetése, a helyi értékek megóvása.	- A környezetvédelmi rendezvényekbe, akciókba, megmozdulásokba bekapcsolódó tanulók száma tanévről-tanévre növekszik.	Tanulmányi kirándulások Komplex környezeti nevelési projekt (Örökös Ökoiskola program) Iskolai és városi rendezvények a jeles napokon Környezetszépítő akciók, szemétszüret, vadasparki látogatások- órák Iskolakert, Országos Iskolakert Hálózat

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
Egészséges életmód	Testi és lelki egészség megóvása, fontosságának felismertetése, a játék és mozgás iránti igény felkeltése	Az egészség megőrzéséhez szükséges készségek, jártasságok elsajátítása, az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartásoknak és szokások megerősítése, társas kapcsolatok fejlesztése	-A tanulók szemléletmódjában felismerhető értékként jelenik meg az egészség. Egészségvédelemmel kapcsolatos rendezvényekbe, akciókba, megmozdulásokba bekapcsolódó tanulók száma tanévről-tanévre növekszik. -A tanulóink többségének szokásává válik a személyi tisztaság és ápoltság, és ha kialakul a rendszeres fizikai aktivitás igénye.	Drog- és bűnmegelőzési előadások Védőnő által tartott foglalkozások Orvosi szűrővizsgálatok Tömegsport foglalkozások Mindennapos testnevelés DSK szakági sportfoglalkozások házi-városi-megyei-országos bajnokságok sportversenyek Családi nap
Demokrácia	Aktív állampolgárrá válás megalapozása a nevelésben-oktatásban rejlő eszközökkel	Lehetőség biztosítása a jogok és kötelességek gyakorlására az iskolában.	- Ha a gyermekek 80 %-a végez közösségi feladatokat az osztályban és/vagy a diákönkormányzatban/ az iskola egyéb közösségében.	A Diákönkormányzat keretét biztosít a vélemény nyilvánítási jog gyakorlására, a diákélet szervezésére. Közösségi megbízatások, felelősi rendszer

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
				működtetése, diák önkormányzati tevékenység, Diákügyelet, hetesi rendszer, Diákközszyűlések, Diákönkormányzat napja
Nemzeti hagyományok	Hagyományőrz és, hagyománytiszt elet, nemzeti öntudat, mint a stabil értékrendi alap megbecsülésére nevelés	Zenei, népzenei, irodalmi és képzőművészeti értékek megismertetése és megszerettetése	- Hagyományápolással kapcsolatos rendezvényekbe, akciókba, megmozdulásokba tanulóink egyre nagyobb számban vesznek részt.	Iskolai foglalkozások Tanulmányi kirándulások Iskolai projektek Ünnepségek Múzeumlátogatások
Oktatással összefüggő célok				
Tehetség	Tehetséggondoz ás	A tehetség felismerése, irányítása, versenyeztetése A tehetség kibontakoztatása.	- Részvétel a házi, városi, megyei, országos versenyeken.	Tanulmányi, kulturális versenyek Kiállítások Szakkörök Az információs és kommunikációs

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
			Különböző szintű tanulmányi- és egyéb versenyeken, megmérettetésen megszerzett 1-5. helyezések száma tanévről-tanévre +/- 10%-kal nagyobb arányban nem változik.	technika felhasználása
Esélyegyenlőség	Esélyteremtés Esélyteremtő tevékenységein k hatékonyságának növelése, műveltségi és neveltségi hátrányok enyhítése	Integrált nevelés és oktatás, sajátos nevelési igényű (SNI) és hátrányos helyzetű (HH) , (HHH) tanulók ellátása Szegregációmentesség	- A szülők legalább 70%-a igényli, és a tanulók igénybe veszik a napközis foglalkozásokat. - Ha a rászoruló tanulók 75 %-a részt vesz a felkínált felzárkóztató foglalkozásokon, korrepetálásokon. Felzárkóztató foglalkozáson részt vett tanulók között a bukások száma tanévről-tanévre csökken.	Egyéni felzárkóztató foglalkozások Fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus munkája, fejlesztő órák biztosítása Sajátos tanulásszervezési megoldások Egyéni fejlesztési tervek készítése Multikulturális tartalmak beépítése

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
Az emberi méltóság tisztelete és védelme	Gyermek- és ifjúságvédelem	Gyermek- és ifjúságvédelmi munkánk hatékonyságának növelése. Lakókörnyezetünk sajátosságainak, a családok szociális helyzetének feltérképezése	- Ha az érintett családokkal a dokumentált kapcsolatfelvételek, kapcsolattartások száma növekszik.	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása Fogadóórák, szülői értekezletek, Családlátogatások Intézményi étkeztetés Felvilágosítás szociális támogatások igénylési lehetőségeiről, javaslattevés Tanulói kísérések Egészségügyi vizsgálatok
Sikeres életpálya	Sikeres pályaorientáció, pályaválasztás megalapozása	Tanulóink felkészítése érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelő továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre.	-Ha a tanulók érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelő iskolába kerülnek. -Ha a tanulók többsége érettségit adó középiskolában folytatja tanulmányait. - Középiskolai visszajelzések alapján	Pályaorientáció osztályfőnöki órákon Városi rendezvényeken részvétel Továbbtanulásra felkészítő foglalkozások

Értékek	Célok	Feladatok Tevékenységek	Sikerkritériumok	Módszerek Eljárások Eszközök
			a volt tanítványok kilencedik-tizedik évfolyamon elért eredményei a 8. évfolyam végén elért eredményénél nem romlanak 1,0 osztályzattal nagyobb mértékben.	

1.2.2 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai:

Eljárásainkat, módszereinket az adott szituációnak megfelelően a hatékonyság érdekében úgy választjuk meg, hogy igazodjanak céljainkhoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a nevelő személyiségéhez.

Leggyakrabban, legeredményesebben alkalmazott eszközök, eljárások:

1. közvetlen (direkt) módszerek
2. közvetett (indirekt) módszerek.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen (amely alkalmazása során a nevelő személyes kapcsolat révén hat a tanulóra) és közvetett (amelyben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül) nevelési eljárások:

1. A szokások kialakítását szolgáló, elmélyítő módszerek.

- a) Közvetlen módszerek:
 - követelés,
 - ismétlés, gyakoroltatás,

- segítségadás,
- ellenőrzés és értékelés,
- aktivizálás, önálló gondolkodtatás.

b) Közvetett módszerek:

- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése,
- közös célok kitűzése, elfogadtatása,
- hagyományok kialakítása,
- követelés,
- ellenőrzés, irányító értékelés,
- ösztönzés.

2. Követendő tulajdonságok, magatartási modellek bemutatása, közvetítése.

a) Közvetlen módszerek:

- elbeszélés, leírás,
- tények és jelenségek bemutatása,
- esztétikumok, műalkotások bemutatása,
- a nevelő személyes hatása, példamutatása.

b) Közvetett módszerek:

- a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében,
- a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése.

3. Tudatosítás, meggyőződés kialakítása.

a) Közvetlen módszerek:

- magyarázat, kérdezés,
- a tanulók önálló elemző munkája,
- megerősítés.

b) Közvetett módszerek:

- beszélgetés,
- vita,
- megerősítő játékok, feladatok a betartandó normákról.

Céljaink megvalósulását akkor tekintjük sikeresnek, ha nevelő-oktató munkánk eredményeképpen tanulóink legalább kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás tanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek;
- a minimális követelményeken túl célunk, hogy tanulóink többsége az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten teljesítse az iskola helyi tantervében meghatározott követelményeket;
- rendelkezik olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek reális lehetőséget nyújtanak tanulóink továbbtanulásához, az iskolai tanulmányok folytatásához;
- ismeri a kulturált viselkedés, az emberek közötti kapcsolatok, a közösségi élet alapvető viselkedés- és magatartásformáit;
- kellő önismerettel rendelkezzen képességeiről, tehetségéről;
- érezze át az egészség megőrzésének fontosságát.

A nevelési-oktatási feladatok aktuális **eljárásrendjét** minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- A kompetencia alapú oktatás jó tapasztalatainak felhasználása
- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.
- A kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása:
 - Legalább egy, egy-kéthetes projekt megszervezése tanévenként
 - Legalább egy témahét megszervezése tanévenként
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata.
- A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az

elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.

- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "Jó gyakorlatok" átvétele, alkalmazása és terjesztése.
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.
- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása, szakértői vélemény alapján.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrált nevelése, részükre szakértői vélemény alapján fejlesztő foglalkozások szervezése.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Városi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, projektzáró rendezvények szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.
- A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

1.3 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata tanulóink személyiségének sokoldalú fejlesztése. Ennek megvalósítását szolgálják a különböző tanórai és tanórán kívüli tevékenységek.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. *A tanulók erkölcsi nevelése.* Az alapvető erkölcsi értékek és követelmények megismertetése, tudatosítása, és meggyőződéssé alakítása. Iskolánk részt vesz a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bünmegelőzési Osztálya, valamint a Szegedi Tankerületi Központ által létrehozott „Kék tér” bünmegelőzési programban, melyben a 3. és 4. osztályos tanulók játékos és szórakoztató módon kapnak felkészítést a váratlan élethelyzetekre, tájékozódnak az áldozattá, elkövetővé válás elkerülésének eszközeiről, megismerik a veszélyeket, tudnak és mernek segítséget kérni a hivatalos szervektől.
2. *A tanulók értelmi nevelése.* Az értelmi képességek, illetve a tanuláshoz és az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
3. *A tanulók érzelmi nevelése.* Az élő és élettelen környezet jelenségeinek észlelését kísérő pozitív érzelmek kialakulása, megerősítése, kialakítása. Önmagukra és társaikra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
4. *A tanulók esztétikai nevelése.* A természetben, az emberi életben és alkotásokban megnyilvánuló esztétikum felismerésének, tudatos átélésének kialakítása. A mindennapi valóság és a művészi alkotások megismeréséhez, értékeléséhez szükséges ismeretek, képességek és igény formálása.
5. *A tanulók akarat nevelése.* Megfelelő önismeret és önfegyelm kialakítása. A saját személyiség kibontakoztatására vonatkozó igény felkeltése. A szorgalom, a kötelességtudás, a kitartás, a céltudatosság, lelkiismeretesség kialakítása.
6. *A tanulók testi nevelése.* Az egészséges életvitelt megalapozó szokások megismertetése. A tanulók testi képességeinek fejlesztése. A rendszeres testmozgás megszerettetése, igénnyé fejlesztése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.
7. *A tanulók környezeti nevelése.* A természettudományos kompetenciák fejlesztése környezeti nevelési programok, környezetvédelmi projektek, témahetek megvalósításán keresztül.

8. *A tanulók közösségi nevelése.* Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra. A közösségben való kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. Együttműködési készség, a közösséghez való tartozás érzésének kialakítása.
9. *Biztonságos közlekedésre nevelés.* A „Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!” (KEVE) elnevezésű baleset-megelőzési oktatóprogram 2017-ben indult a Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-főkapitányság Balesetmegelőzési Bizottsága és a Szegedi Tankerületi Központ közös együttműködésével. Iskolánkban havi egy alkalommal megtartott foglalkozásokon igyekszünk a tanulóknak kialakítani azokat a beállítódásokat, automatizmusokat, szokásokat, valamint döntési és magatartási készségeket, amelyek hozzásegítik őket a közlekedésben való részvételük kockázatának csökkentéséhez. Ugyancsak ezt segíti iskolánkban 2023-ban elindult, a Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-főkapitányság „Kék tér” („Lépésről lépésre a biztonságért”) elnevezésű, alsó tagozatos tanulók számára összeállított bűn- és baleset-megelőzési prevenciós programja.
10. *A tanulók munkára nevelése.* A kötelességtudat fejlesztése, a rendszeres, pontos, fegyelmezett feladatvégzés szokásainak kialakítása. A munka megbecsülése, fontosságának tudatosítása, a dolgozó ember tisztelete.
11. *A tanulók nemzeti nevelése.* A haza és a szülőhely történetének és jelenének megismertetése. A nemzeti kultúra, a nemzeti hagyományok megismertetése, emlékeinek ápolása, megbecsülése, tisztelete. A hazához, szülőföldhöz való kötődés, hazaszeretet kialakítása.

A nemzeti összetartozás napja – a 2010. évi XLV. törvénybe foglalt hivatalos nevén: *Nemzeti Összetartozás Nap* – az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulójára emlékező, június 4-ére eső nemzeti emléknap Magyarországon.

Az Országgyűlés a törvény elfogadásával kinyilvánította: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”. Iskolánk munkatervében szerepel a június 4-i emléknapról történő méltó megemlékezés. Intézményünk preferálja, hogy pályázzunk a *Határtalanul pályázati program* keretében, a határon túli magyarsággal való kapcsolatok ápolására.

Magyarország Kormánya 2024-ben életre hívta a *Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programot* (a továbbiakban: NEP) a NEP kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat alapján, mely támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését.

A program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekbe járó 7-8. évfolyamon tanuló diákok részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken

megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvétel élményét, melynek fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A program tanítási időben, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, a Nemzeti alaptantervhez igazodva mélységgelví, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében valósul meg.

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítés az állam kiemelt felelőssége. Ennek jegyében a Kormány 2019-ben életre hívta a *Lázár Ervin Programot*. A Program célja: a művészet – szociális helyzettől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen.

A Program hosszú távon kedvezően befolyásolja majd a felnövekvő generáció felnőttkori kulturális intézmény-látogatási hajlandóságát és szokásait, elősegíti a diákok életkori sajátosságaiknak megfelelő, tanulmányikhoz kapcsolódó, az oktatási-nevelési célokkal összhangban lévő művészeti élményben részesedését, erősíti a fiatal generációk nemzeti identitástudatát.

Választható programelemek az egyes évfolyamokon:

- 1. évfolyam: bábelőadás
- 2,3,4. évfolyam: színházművészeti vagy táncművészeti produkció bemutatása saját játszóhelyen vagy oktatási intézményekben
- 5,6,7. évfolyam: színházművészeti vagy táncművészeti, vagy zeneművészeti (komolyzene és népzene) produkció bemutatása saját játszóhelyen vagy oktatási intézményekben;
- 8. évfolyam: Kultúrstratégiai intézmények előadásainak látogatása Budapesten az alábbi intézményekben:
 - o Magyar Állami Operaház
 - o Budapesti Operettszínház
 - o Nemzeti Színház
 - o Honvéd Együttes Művészeti Nonprofit Kft.
 - o Nemzeti Artista Előadó- és Cirkuszművészeti Központ Közhasznú Nonprofit Kft.

- o Szépművészeti Múzeum
- o Magyar Nemzeti Múzeum
- o Néprajzi Múzeum
- o Petőfi Irodalmi Múzeum

Iskolánk tanulói a tanév ideje alatt egy alkalommal részt vesznek a Programban.

12. *A tanulók állampolgári nevelése.* Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése.

A társadalmi események és problémák iránti érdeklődés felkeltése. A közösségért való tevékenység igényének kialakítása, részvétel az iskolai és a helyi közéletben.

1.3.1 A személyiségfejlesztés tanórai lehetőségei:

- Differenciált képességfejlesztés. – KIP-módszer
- Kommunikációs képesség fejlesztése - KIP-módszer
- Tanítási tartalmak feldolgozása során a kíváncsiság, az érdeklődés kielégítése mellett az akaraterő, kitartás, felelősségtudat fejlesztése, érzelmek gazdagítása.
- A tanulás, a munka örömeinek meg tapasztalása, sikerhelyzetek teremtése.
- Önállóságra való törekvés segítése.
- Kreativitás fejlesztése.
- Esztétikai érzék fejlesztése.
- Helyes énkép kialakítása.
- Társas kapcsolatok kibontakoztatása.

1.3.2 A személyiségfejlesztés tanórán kívüli lehetőségei:

- Tehetség gondozás, önmegvalósításra törekvés fejlesztése, erősítése.
- Öröm, sikerérzés biztosítása, önbizalom növelés.
- A kudarc helyes kezeléstechnikáinak megismertetése.
- Értéktétel, kritikai érzék alakítása.
- Együttes élmény átélése az osztálytól eltérő közegben.
- Együttműködési képesség alakítása.
- Helyes konfliktuskezelés és döntési készség elsajátíttatása.
- Test és a lélek harmonikus fejlesztése.

- Mozgásigény kielégítése, mozgáskultúra megalapozása.
- Egészséges életvitel, helyes fogyasztói szerep alapvető ismereteinek közvetítése.
- Kulturált versengési stílus kialakítása.
- Fejlesztő beszélgetések az önismertet fejlesztésére.
- Kulturált magatartásformák gyakorlása.
- Másság elfogadtatása, tolerancia.
- Európaiság, hazaszeretet, nemzeti öntudat formálása.
- Tiszteletadás az ember teremtette értékek iránt.
- A társas kapcsolatok illemének, etikájának gyakorlása (barátság, szerelem).
- Az elutasító magatartás kibontakoztatása a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog) vonatkozásában.

1.3.4 A személyiségfejlesztés kiemelt feladatai a kompetencia alapú nevelés-oktatás során:

- A tanulás, a munka örömeinek megtapasztaltatása, sikerhelyzetek teremtése a pozitív megerősítés dominanciájának biztosításával.
- A kompetencia alapú oktatás eszközzrendszerével (különböző területek, különösen a szociális kompetencia eszközzrendszerének alkalmazása az eredményes szocializáció segítése érdekében.
- Helyes énkép, reális önértékelés kialakításának segítése.
- Kiemelt feladatunknak tartjuk a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló területeket:
- A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése;
- Tanulási motívumok fejlesztése: helyi tantervekben, tanmenetekben, foglalkozási tervekben jelzése (érdeklődés, megfigyelési késztetés, értelmezési késztetés, játékszeretet, alkotásvágy, sikervágy, elismerésvágy, kötelességtudat, ambíció);
- Kognitív képességek fejlesztése: megfigyelés, értékelés, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, problémamegoldás;
- Egyéni szociális értékrend fejlesztése: kötődés, csoportképzés és hovatartozási kötődés, családi lét és utódnevelés;
- Szociális érdekérvényesítés fejlesztése, segítőképesség fejlesztése, együttműködési képesség fejlesztése, vezetés képességének fejlesztése, versengés képességének fejlesztése;
- a társadalmi érzékenység;
- a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítása;
- a társas aktivitás fejlesztése.

- Kreativitás fejlesztése a játék az önkifejezés eszközeinek széleskörű alkalmazásával.

1.4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulók személyiség fejlesztésére irányuló közvetlen nevelési eljárások mellett, közvetett módon a tanulói közösség hatása is érvényesül.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata tanulóink közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, összehangolása.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása:

- osztály,
- diákönkormányzat,
- napköziotthon,
- szakkör,
- sportkör.

Ezen közösségek életének tudatos, tervszerű fejlesztése.

2. A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevétele.

Feladat: a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz (megfelelni akarástól az önmagát irányítani és értékelni képes személyiséggé válásig).

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: a tanulói közösségek folyamatos fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni (szükség esetén nevelői segítséggel) a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni és az elvégzett munkát tudják értékelni.

4. A közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: a közösséget irányító pedagógus legfontosabb feladata a közösség tevékenységének folyamatos megtervezése és megszervezése, ezáltal a közösségi együttéléshez szükséges magatartási és viselkedési szabályok elsajátíttatása, a közösség nevelő hatásának érvényesítése, a tevékenységekbe való aktív bekapcsolódás elérése.

5. A közösség arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: a közösségre jellemző összetartozást erősítő formai keretek és tevékenységek, viselkedési normák kialakítása. A kialakult tevékenységi formák, szokások erősítése, ápolása.

1.4.1 Tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Az osztályok valódi közösségként való működésének kialakításában az osztályfőnököknek kiemelt szerepe van. E célból minden tanítási hét első órája közösségi nevelési óra minden osztályban.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a **tanítási óra**. Tantestületünk nevelő-
oktató munkája során kiemelten fontosnak tartja:

- a pedagógus az órákon úgy irányítja a tanulókat, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában;
- nevelő-oktató munkája során segíti az olyan csoportok kialakulását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására;
- tanulóinkkal megismerteti a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek;
- elsajátíttatja azokat az ismereteket és gyakoroltatja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek;
- segíti a tanulók kezdeményezéseit, hozzájárul a közvetlen tapasztalatszerzéshez, ösztönzi a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárását, ápolását, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységet;
- a közösségfejlesztő munkája során olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölésére törekszik, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak, a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységeket szervez;
- olyan közösség kialakítására, fejlesztésére törekszik, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait;
- a közösségi formák a kommunikációs kultúra fejlesztését, az önálló ismeretszerzést, a véleményformálást és kifejezést, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének, megvédésének képességeinek fejlődését támogatja.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások, tevékenységek közösségfejlesztő feladatai:

Az iskolai hagyományok ápolásának, az iskolában szervezett ünnepélyeknek és megemlékezéseknek közösségformáló hatását a tanulók aktív részvételével kívánjuk elérni. A közösségfejlesztő tevékenységek koordinálói az osztályfőnökök. A tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozásra, így különösen a környezeti nevelésre, kulturális és sportrendezvényre az éves munkaprogramban határozzuk meg a felhasználható időkeretet.

Fontos feladatunknak tekintjük a közösség építését. A szabadidős tevékenységek, a szakkörök, a versenyek és vetélkedők (tanulmányi, művészeti és sport) jó terepet szolgáltatnak a közösség kialakításához.

Az iskolán kívül szervezett foglalkozásról a szülőt előzetesen tájékoztatni kell. Ha a külső helyszínre történő eljutás akadályozza más tanítási óra megtartását, gondoskodni kell a kiesett tanítási óra pótlásáról.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi *tanítási órán kívüli tevékenységek* segítik:

a) Napközi otthon, diákétkeztetés.

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően iskolánkban a kötelező tanórákat követően 16 óráig kötelező délutáni foglalkozásokat szervezünk minden tanuló részére. Ezek alól felmentést csak az iskola igazgatója adhat a szülő által írásban benyújtott kérelem alapján. Az adatlapot a kérelemhez az iskola biztosítja. 16.00 -18.00 óra között az iskola a tanulók részére felügyeletet biztosít. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközis csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

Az iskola igény szerint napi 1-3 alkalommal ebédet biztosít. Az étkezésekért az iskola üzemeltetője által megállapított térítési díjakat az iskolában kell befizetni.

b) Szakkörök.

A különféle szakkörök feladata a tanulók érdeklődésének felkeltése, ismereteinek szélesítése, egyéni képességeinek fejlesztése. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével, a szülők írásbeli kérése alapján – tanévenként döntünk. Az iskola énekkarába való jelentkezés önkéntes. Felvétel esetén a részvétel egész tanévben kötelező.

c) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Egyéni –egy-három tanuló részére szervezett – foglalkozásokat biztosítunk a tehetség kibontakoztatására, illetve az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére. A tanulók kiválasztását, a foglalkozások szervezését a szaktanárok, illetve az osztálytanítók végzik.

Különösen fontos a szociokulturális hátránnyal rendelkező, tehetséges tanulók fokozott egyéni megsegítése. Ennek érdekében felhasználjuk a kompetencia alapú oktatás támogató környezetét, és eszközrendszerét.

d) Iskolai sportkör

Az iskolai sportkörnek tagja az iskola minden tanulója. Feladata a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a mozgás, a sport megszerettetése. A tanórai testnevelési órákkal a választható és a tanórán kívüli foglalkozásokkal együtt biztosítja a mindennapi testedzést. Lehetővé teszi tanulóink felkészítését az iskolai, a diákolimpiai, szakszövetségi és más iskolán kívüli sporteseményekre.

e) Iskolai könyvtár

Tanulóink egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. Feladata a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók tartós taneszközökkel való támogatása is. Nyitvatartási idejében, valamint könyvtári tanórákon áll a tanulók és az iskola dolgozóinak rendelkezésére.

f) Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlődését segítik elő a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket iskolánkban rendszeresen megrendezünk. A kiemelkedően szereplő tanulóink részére az iskolán kívüli versenyeken való részvételt biztosítjuk. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok végzik.

g) Közösségfejlesztő és szabadidős foglalkozások

Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek életének, tevékenységének megszervezése, arculatának kialakítása, öntevékenységeinek elérése érdekében a kötelező órákon kívül a tanulók szabad idejében rendszeresen közösségfejlesztő foglalkozásokat szervezünk. A felmerülő igényekhez, a szülők anyagi helyzetéhez és a tanév rendjéhez

igazodva pedagógusaink különféle szabadidős programokat szerveznek (pl. klubdélutánok, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások).

Egy-egy tantárgy ismeretanyagának feldolgozását segítik a különféle közművelődési intézményekben, előadásokon tett csoportos látogatások (pl. kiállítások, könyvtárlátogatások, művészeti előadások, Vadas Park), illetve iskolánkban szervezett ismeretterjesztő foglalkozások (pl. olvasómozgalom, zene- és filmklub, más országok, népek életét bemutató előadások).

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes.

h) Hagyományőrző tevékenységek

Az iskola alapításának (1883) évfordulójáról tízévenként ünnepélyes keretek között emlékezünk meg.

1. Hagyományos iskolai rendezvények, megemlékezések:

- Tanévnyitó, tanévzáró ünnepségek, ballagás;
- Október 23. a forradalom és a Köztársaság kikiáltásának napja;
- Március 15. – az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója;
- Június 4. a nemzeti összetartozás napja
- Október 6. – Aradi vértanúk napja;
- Anyák napja
- Családi nap

Iskolai rendezvények a Diákönkormányzat szervezésében:

- Mikulás buli;
- Farsang;
- Iskolanap
- Gyermeknap.

Az iskolai alapítvány szervezésében:

- Karácsonyi koncert;

2. Szaktárgyi versenyek:

- szavalóverseny,
- helyesírási verseny,
- matematika háziverseny,

- német háziverseny
- Kis matematikusok levelező versenye,
- Zrínyi Ilona megyei matematika verseny,
- Varga Tamás országos matematika verseny,
- Hevesy György kémia verseny,
- Frank János megyei fizika verseny,
- részvétel a Városi diákolimpián,

A szaktanárok felkészítik a városi, megyei fordulókra azokat a tanulókat, akik az iskolai versenyeken kiemelkedő teljesítményt nyújtanak. Iskolánk rendszeresen részt vesz városi szaktárgyi versenyek rendezésében is.

3. Jó kapcsolat kialakítására törekszünk a városrész intézményeivel.

Tanulóink szavalattal, énekkel, az énekkar közreműködésével színesítik rendezvényeiket. A délutáni szabadidő tartalmas eltöltése érdekében tanulóinknak lehetőséget biztosítunk, hogy a Hammidó Oktatási, Kereskedelmi és Szolgáltató Kht. iskolánkba kihelyezett foglalkozásain részt vegyenek.

i) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei alapján (az iskola igazgatóságának előzetes engedélyével) lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, eszközeit a tanulók tanári felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használják.

j) Hit- és vallásoktatás

A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanuló számára önkéntes. Az írásban beadott jelentkezés alapján az iskola a tanítási rendjéhez igazodva a foglalkozáshoz tantermet biztosít. A tanulók hit- és vallásoktatását az egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végzi.

1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat iskolánkban a tanulók közösségi életre nevelésének és a közösség érdekében vállalt munkára, képviseleti szerepre történő nevelésnek a szervezeti kerete.

A diákönkormányzatnak egyetértési és véleményezési joga van a házirenddel, szervezeti és működési szabályzattal kapcsolatosan, s ezt a jogát gyakorolja is. A diákönkormányzat szervezésénél a következő alapelveket érvényesítjük:

- Az iskola diákszervezetének minden tanuló tagja lehet, aki kedvet, lehetőséget érez a közös munkához.
- A diákönkormányzat munkáját 4-8. osztályokban az osztályközösségek által megválasztott képviselőkől álló Diáktanács irányítja.
- A diákönkormányzat működéséhez az iskola igazgatósága biztosítja a feltételeket.
- A diákszervezet aktív szervező legyen a kulturális, sport, szabadidős és az iskolai hagyományok szerinti programokban.
- Tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti. A felmerülő igényeknek megfelelően egész tanévre kiterjedő szabadidős programot állítanak össze.
- A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus az iskolaközösség szintjén, az osztályfőnökök az osztályközösségekben támogatják a diákszervezet tevékenységét.

1.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.5.1 A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAIT AZ ALÁBBIKBAN HATÁROZZUK MEG:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése (tantárgyanként minimum havi egy érdemjegy),
- évente minimum egy alkalommal óralátogatáson való részvétel, s annak dokumentálása,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- megbízás alapján javító, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,

- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
 - iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
 - intézményvezetői felkérés alapján osztályfőnöki, munkaközösség vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
 - az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
 - szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
 - részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
 - részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
 - a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
 - tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
 - iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
 - részvétel a munkaközösségi értekezleteken-minden pedagógus valamely munkaközösség tagja,
 - tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
 - iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
 - szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
 - osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
 - a KRÉTA rendszer e-naplójának naprakész vezetése.
- Alkotó módon részt vállal a nevelőtestület újszerű törekvéseiből, az iskola hagyományainak ápolásából.
- A pedagógus ismeri a pedagógia korszerű elméletét és gyakorlatát, ezeket nevelő-oktató munkájában alkotó módon alkalmazza.
- A pedagógus a nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi. Önállóan tematikus, illetve éves tanmenetet készít. Ezeket véleményezésre szeptember 06-ig átadja a munkaközösség-vezetőnek. Ha a tanterv vagy tankönyv nem változik, a bevált tanmenetet több éven át is használhatja. Párhuzamos osztályok számára közös tanmenet is készíthető, de saját példánnyal minden pedagógusnak rendelkeznie kell. Tanmenetében köteles jelölni az adott tanulócsoporthoz történő adaptálásból adódó esetleges változtatásokat.
- A pedagógus az írásbeli dolgozatokat, a felmérő és témazáró dolgozatokat-(feladatlapokat) legkésőbb 5 munkanapon belül kijavítja, illetve kijavíttatja. A felmérő dolgozatok írását egy héttel korábban közli a tanulókkal. A kötelező írásbeli házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli. Az első négy évfolyamon az írásgyakorlatokat a következő órára

javítja. A pedagógusnak minden általa tanított tantárgyból a helyesírást tekintve is javítani kell az írásbeli munkát.

- Rendszeresen ellenőrzi a tanterem rendjét, tisztaságát.
- A pedagógus részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadó órákat tart, a tanuló munkájáról, magatartásáról, szorgalmáról – szükség szerint – tájékoztatja az osztályfőnököt és a szülőket.
- A pedagógus munkájának megkezdése előtt 15 perccel köteles megjelenni a foglalkozási helyen. A szervezeti és működési szabályzat és a házirend előírásai szerint ellátja az ügyeleti szolgálatot, a tanórán kívüli teendőket, a kijelölt helyettesítési rend szerint a helyettesítést, valamint a munkakörével járó adminisztrációs feladatokat.
- A pedagógus bejelenti lakcímét az iskolatitkárnak, lakcímének változását és szabadságának idején a postai címét.
- Amennyiben a pedagógus munkáját betegség vagy váratlan felmerült más ok miatt a megszokott időben nem tudja megkezdeni, az iskola igazgatóját időben *előre* értesíti. Távolmaradása esetén – a szakszerű helyettesítés érdekében – tanmenetét az értesítéssel egy időben az igazgató rendelkezésére bocsátja.
- A pedagógusok kölcsönösen és folyamatosan tartják a kapcsolatot a szakjuknak megfelelő munkaközösséggel, részt vesznek tantervi programok módosításaiban és a tapasztalatok összegyűjtésében.

1.5.2 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg a tagintézmény-vezetővel történt egyeztetés után minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztályközösséggel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló, törzskönyv vezetése, tájékoztató füzetek ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az alsós/felső munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- A KRÉTA rendszer e-naplójában az osztályfőnöki feladatokat naprakészen vezeti.

1.6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE, A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló (2011. évi CXCV. törvény):

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Iskoláink egyik legfontosabb feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- A tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez, teljesítményéhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- Differenciált tanóraszervezés;
- Egyéni foglalkozás a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására;
- Szakkörök;
- Iskolai Sportkör;
- Versenyek, vetélkedők;
- Az önálló ismeretszerzés lehetőségeinek biztosítása (iskolai könyvtár, létesítmények, eszközök használatának lehetősége);
- Szabadidős foglalkozások;
- A diákönkormányzat programjai;
- A továbbtanulás segítése.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok, tevékenységek:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- napközi otthon, tanulószoba,
- egyéni felzárkóztató foglalkozások;
- egyéni, kiscsoportos fejlesztő foglalkozások,
- iskolai könyvtár;
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek használata (egyeztetést követően),
- továbbtanulás segítése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- Szoros kapcsolat a beiskolázási körzetünk óvodáival, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a szakszolgálattal, illetve illetékes bizottságaival;
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanítás megszervezése;
- Napközi otthon, tanulószoba;
- Egyéni foglalkozás a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására;
- Fejlesztő foglalkozások;
- A nevelők személyes kapcsolata, gondoskodása a nehézségekkel küzdő tanulókkal;
- Fogadó órák;
- Családlátogatások;
- A szülők nevelési gondjainak segítése.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű - a testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, ill. a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, továbbá a vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő - tanulók esetében a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni.

Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek alkalmazkodnak:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van
- szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is támogatni kell ezeket a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelve.

A fogyatékoság egyes típusaival összefüggésben felmerülő sajátos feladatokról a sajátos nevelési igényű tanulók korai oktatásának irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

- a) Iskolánkban minden pedagógus feladata, hogy részt vegyen a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok ellátásában, a tanulót veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében. Ezen a területen különösen fontos az osztályfőnökök tevékenysége.
- b) Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
 - fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit,
 - meg kell keresni az okokat,
 - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához, kezeléséhez, megelőzve ezzel a súlyosabbá válásukat,
 - a felmerült problémát jelezni kell a Gyermekjóléti Szolgálatnak.
- c) A tanulóink fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes
 - nevelési tanácsadóval,
 - családsegítő szolgálattal,
 - gyermekjóléti szolgálattal,
 - kormányhivatallal,

- az iskolaorvossal és védőnővel,
 - a gyermekvédelemben részt vevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- d) Iskolánkban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- egyéni foglalkozások,
 - differenciált oktatás és képességfejlesztés,
 - napközis és tanulószobai foglalkozások,
 - iskolai kedvezményes étkezési lehetőség,
 - személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
 - egészségügyi szűrővizsgálatok,
 - szabadidős programok szervezése,
 - családi életre történő nevelés,
 - továbbtanulás segítése,
 - a szülőkkel való folyamatos együttműködés,
 - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése, a szegregációmentes környezet kialakítása, fenntartása alapvető jelentőségű. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása iskolánkban kiemelt feladat.

Az egyenlő bánásmód követelményét intézményünkben érvényesíteni kell,

különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás, a felvétel, az emeltszintű oktatásba bekapcsolódás során,
- a tanulmányi követelmények megállapítása és a teljesítmények értékelése során,
- az iskolai élethez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során,
- a pályaválasztási, továbbtanulási tanácsadáshoz való hozzáférés.

Iskolánkban nem működhetnek olyan szakkörök, és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Feladatok:

- Szociális hátrányokkal küzdő tanulók problémáinak megismerése
- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok szervezése
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről
- Tankönyvtámogatás, tartós tankönyvek, étkezési támogatás
- Napközi otthon, tanulószoba
- Iskolai könyvtár, valamint az iskola létesítményeinek, eszközeinek használata (egyeztetést követően)
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolata
- Fogadó órák, családlátogatások
- A szülők nevelési, életvezetési problémáinak segítése
- A továbbtanulás segítése
- Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- Szoros kapcsolat a kormányhivatallal, a gyermekjóléti szolgálattal, szakszolgálatokkal, a rendőrség illetékes osztályaival.

Az integrációs, képesség-kibontakoztató pedagógiai program eszközrendszere a köznevelési törvényben meghatározottak szerint:

A szociokulturális hátrányok csökkentése érdekében a minisztérium által kiadott pedagógiai rendszert vezettük be a képesség-kibontakoztató és integrált nevelés alkalmazásával. Célunk, hogy a hátrányos helyzet ne okozzon veszélyeztetettséget, a kialakult hátrányok csökkenjenek.

Feladatok:

- Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére, rendszeres látogatások szervezése.
- Beiskolázás előkészítése, mérések, vizsgálatok előzetes elvégzése.
- Társadalmi-szakmai környezettel való együttműködés erősítése, bővítése.
- Rendszeres kapcsolattartás szakszolgálatokkal, civil szervezetekkel.

- A kapcsolattartás formáinak bővítése a szülőkkel, a HHH tanulók sikeressége érdekében. A kapcsolatok ápolásával el kell érni, hogy a kötelező értékelésen egyre aktívabban vegyenek részt a szülők.
- Az új pedagógiai módszerek alkalmazásával (kooperatív tanulásszervezés), valamint továbbtanulásra felkészítő programmal növelni kell a HHH továbbtanulók számát az érettségig adó középfokú oktatási intézményekben.
- Fejlesztő foglalkozások, tanulmányi versenyek szervezésével, tehetséggondozással, a továbbtanulók „nyomon követés” tapasztalatainak felhasználásával megfelelő középfokú intézmény választása. Célunk, hogy a későbbiekben minél több HHH tanuló fejezze be tanulmányait a választott középfokú oktatási intézményben.
- Differenciált tanulásszervezéssel, fejlesztő foglalkozásokkal javítjuk a kompetenciamérések eredményeit. A HHH tanulók és a nem HHH tanulók eredménye közötti különbségnek csökkenni kell.
- A módszerek egyre jobban beépülnek az iskola pedagógiai kultúrájába. Kiemelten fejlesztett programok:
 - mentálhigiénés programok
 - hospitálásra épülő együttműködés
 - kooperatív tanulásszervezés
 - kulcskompetenciákat fejlesztő programok területe, tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek alkalmazása
 - közösségfejlesztő, közösségépítő programok
 - pályaaorientáció
 - projekt-módszer
- A területi tanulmányi versenyek, művészeti versenyek, szakkörök szervezésénél, egyéb tanórán kívüli programoknál biztosítani kell az egyenlő hozzáférést.
- El kell érni, hogy minél több pedagógus sajátítsa el az integrációs felkészítés alkalmazásához szükséges kompetenciákat, valamint legyen képes az előítélet-kezelésre és a diszkriminációmentes oktatásra.
- A képességfejlesztés, a mozgásfejlesztés formáinak alkalmazásával, rendszeres differenciált foglalkoztatással el kell érni a HHH tanulók reprezentációjának csökkentését az SNI-s tanulók között.

1.7 A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Iskolánkban tanulóink közösségét a diákönkormányzat képviseli. E szervezet által biztosítja iskolánk a lehetőségét, hogy azokban a kérdésekben, amelyekben a jogszabályok erről rendelkeznek, a diákok egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

– A tanuló jogában áll részt venni az osztály és az iskola életének alakításában, részt venni az iskolagyűléseken, a Diáktanács ülésein, valamint a szülők képviselével a fogadóórákon és a szülői értekezleteken, s így megismerni, milyen kérdésekben tartanak igényt véleményére és javaslatára; az osztályközösség előtt, az iskolagyűlésen, személyes ügyeiben az osztályfőnöknek az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat.

– A tanulók (képviselőjükben a szülők) joga, hogy a tanév kezdetén az osztályfőnökök tájékoztatásából megismerjék a jogaik érvényesítéséhez szükséges jogszabályokat, a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként; a tanuló ügyében az érdekképviselői jog igazolása a diákönkormányzat feladata. Az iskola működése során felmerült egyéni sérelmek orvoslását a tanuló és tanuló között a Diáktanács, a tanuló és pedagógus között a Diáktanács és a Nevelőtestület által megbízott pedagógus(ok) intézik az igazgató részvételével.

– A tanulók véleménynyilvánításának és tájékoztatásának fóruma az iskolagyűlés. Az évente két alkalommal megtartott iskolagyűlésen kívül minden fontosabb esetben rendkívüli iskolagyűlést hívhat össze a Diáktanács (ha az osztályok kétharmada javasolja) vagy az igazgató (a tantestület javaslatára).

– A Diáktanács dönt a tanév során egy tanítás nélküli munkanap időpontjáról és programjáról.

– A tanulók választhatnak és választhatók az osztály és az iskolai önkormányzat valamennyi tisztségére, – tanulmányi eredménytől függetlenül; a választás rendjét a diákönkormányzat működési szabályzata határozza meg.

– Az osztályközösség az osztály ügyeiben önállóan dönthet, az osztályok döntése nem lehet ellentétes a Házirendben leírtakkal, az osztályok jogosultak valamennyi iskolai ügyben javaslattal élni, véleményüket kifejezni.

– A tanulók jogosultak szeptember folyamán megtudni a tantárgyi minimumkövetelményeket; javaslatot tehetnek a magatartás és szorgalom osztályzatokra, s azt az osztályfőnök képviseli az osztályozó értekezleten.

– A Diáktanács a tanévet megelőző május 20-ig az iskola igazgatójánál kezdeményezheti diákkör(ök) létrehozását; a diákkör(ök) létrehozásáról és működtetéséről a nevelőtestület dönt, a

diákkörök az iskola tanulói számára nyitottak, a diákkör(ök)be június első hetében jelentkezhetnek, ha a diákköri tevékenységhez kapcsolódó tantárgy(ak)ból legalább közepes osztályzatuk van, a tanuló a programból csak a Diáktanács egyetértésével zárható ki.

- A tanulók rendszeres iskolán kívüli tevékenységet engedély nélkül, az osztályfőnök tudtával végezhetnek. Ha a tevékenység a tanulmányi munka rovására megy, az osztályfőnök javaslatot tesz a szülőknek a tevékenység szüneteltetésére.

- A tanuló joga, hogy társai kötelezően tiszteletben tartsák világnézeti, vallási nézetét, nemzeti vagy etnikai önazonosságát, az azt jelképező ékszerek vagy ruhadarabok viselését.

- A diákönkormányzat kötelező véleményezési joga szempontjából a tanulók nagyobb közösségének legalább az egy évfolyamra járó tanulók tekinthetők.

- A diákönkormányzat működéséhez az iskola igazgatósága biztosítja a feltételeket.

- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

- A tanuló ellen indított fegyelmi eljárás során ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét.

- A tanuló ellen indított fegyelmi eljárás előtt a diákönkormányzat a szülői közösséggel együtt egyeztető eljárást kezdeményezhet a sértett fél egyetértésével.

- A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola berendezéseit, helyiségeit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

- Éves programjukat az intézményi munkatervben rögzítik. Elkészítéséért és leadásáért a diákönkormányzat vezetője a felelős.

- Az egész iskolát érintő rendezvényükről előzetes tájékoztatást kell adni a nevelőtestületnek.

- A nevelőtestület valamennyi tagja köteles segíteni a diákönkormányzat munkáját

1.8 A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról, programokról tájékoztatja, ennek formái:

- az iskola igazgatója: diákközségi ülésen, a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
- a diákönkormányzat munkáját segítő nevelő havonta a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és folyamatosan a diákönkormányzat faliújságján, a közösségi oldalakon, iskolai honlapon keresztül;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon;
- a szaktanárok a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról folyamatosan szóban, illetve a tájékoztató füzetben, KRÉTA rendszeren keresztül írásban.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

2. A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról, programokról tájékoztatja, ennek formái:

- az iskola igazgatója évente legalább két alkalommal a szülői szervezet választmányi ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein,
- a szaktanárok a tanuló egyéni haladásáról, fejlődéséről folyamatosan szóban (fogadó órákon, illetve egyeztetés alapján) és írásban a tájékoztató füzetben keresztül.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével, vagy az iskolaszékkel.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

a) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok folyamatos együttműködésének kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,

- az iskola nevelési programjáról, helyi tantervéről, követelményeiről,
- az iskola házirendjéről,
- az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a gyermekek tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról.

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése, továbbítása a nevelőtestület, az igazgatóság felé.

b) Fogadó óra.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása
- tájékoztatás a tanuló egyéni fejlődéséről, haladásáról
- a tanuló egyéni tanulásának, fejlesztésének segítése (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmód, továbbtanulás stb.)

c.) 3 havi értékelések: árnyalt értékelés, egyéni fejlesztési tervek az IPR megvalósítása során a HHH-s és a bevont tanulók, szüleik körében.

d) Családlátogatás.

Feladata:

- a gyermek családi hátterének, körülményeinek megismerése,
- tanácsadás (tanulási módszerek, szokások, szabadidő hasznos eltöltése, egészséges életvezetés, közös nevelési feladatok, stb.),
- segítségnyújtás (nevelési problémák megbeszélése, szükség esetén szakemberhez irányítás).

e) Nyílt tanítási nap.

Feladata:

- a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő-oktató munka mindennapjaiba,
- tájékozódjon gyermeke és az osztályközösség iskolai tevékenységéről.

f) Írásbeli tájékoztató.

Feladata:

- a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányival összefüggő eredményeiről, magatartásával kapcsolatos eseményekről,
- tájékoztatás az iskolai vagy osztályszintű programokról, egyéb eseményekről.

A szülői értekezletek, a fogadó órák, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

3. A pedagógus közösséget érintő együttműködési formák

Az intézmény vezetősége és a nevelőtestület együttműködése:

- Az együttműködés fórumai
 - o az iskolavezetőség ülései,
 - o iskolavezetés és munkaközösség vezetők heti munkaértekezletei
 - o a különböző értekezletek, megbeszélések, szakmai értekezletek, stb.
- A fórumok időpontját az iskola éves munkaterve és az adódó feladatok határozzák meg.
- Az aktuális feladatokról a tanári helyiségben elhelyezett hirdetőtáblán, valamint e-mailen keresztül értesülnek a nevelők.
- A munkaközösségvezetők kötelesek
 - o a vezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól
 - o az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban, egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik, az iskola vezetőjével, aki a fejlesztő célú javaslatokat a megfelelő módon felhasználja.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- Az intézményben tevékenykedő szakmai munkaközösségek (alsós-, felsős-, módszertani-, napközis és öko-munkaközösség) folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

- A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire
 - o a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések
 - o iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések
 - o iskolán kívüli továbbképzések
 - o a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek

Az iskola partnereit érintő együttműködés

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn a tankerületi igazgatósággal, a sajtó és média képviselőivel.

A sajtóval történő kapcsolattartás az igazgató feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- A helyi óvodák vezetőivel és nevelőtestületével
 - o szakmai együttműködés a beiskolázásban érintett óvónők és a tanítók között,
 - o az iskolákban óvoda – iskola átmenet munkacsoport működtetése, az éves munkatervben meghatározott feladatoknak megfelelően, a zökkenőmentes iskolakezdés érdekében, közös foglalkozásokkal a szülők, gyermekek, óvónők és pedagógusok összefogásában.
- Helyi oktatási intézmények vezetőivel és nevelőtestületével
 - o pályázatokban való együttműködés,
 - o szakmai továbbképzések, konferenciák,
 - o közös versenyek, vetélkedők,
 - o továbbtanulás, pályaválasztás.
- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal
- Illetékes pedagógiai intézettel, szakmai szolgáltató szervezettel, szakszolgálattal
- Iskola-egészségügyi, gyermekvédelmi szervekkel
- Helyi kulturális és sportszervezetekkel
- Civil szervezetekkel, alapítványokkal

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A tanulmányok alatti vizsga általános szabályait az EMMI rendelete határozza meg. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Iskolánkban a tanulmányok alatti vizsgák szabályait kell alkalmazni

- az osztályozóvizsgákra,
- a különbözeti vizsgákra,
- a javítóvizsgára,
- a pótló vizsgára.

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- egyéni munkarend szerint tanul
- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- **igazolt és igazolatlan hiányzása több 250 óránál**, és a nevelőtestület döntése lehetőséget ad a jogszabályok szerint az osztályozó vizsgára;
- ha a tanulónak egy tanítási évben az **igazolt és igazolatlan** mulasztása együttesen **egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja**, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- a tanuló független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az osztályozó vizsga időpontját az iskola munkatervében az igazgató határozza meg a félévi osztályzat megállapításához a félév utolsó tanítási napját megelőző tizedik tanítási nap és a félév utolsó tanítási napja között, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanév utolsó tanítási napját megelőző tizedik tanítási nap és a tanév utolsó tanítási napja között.

Az osztályozó vizsgát bizottság előtt kell tenni, melynek tagjai: szaktanárok, igazgató, igazgatóhelyettesek.

Az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig meg kell szervezni. Jellemétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll. Az osztályzatot a bizottság állapítja meg.

A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.

Az egyéni munkarend szerint tanulók félévkor és a tanítási év végén minden tantárgyból osztályozó vizsgát tesznek.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

A vizsga részei:

- Az alsó tagozatos tanuló az alábbi tantárgyakból az alábbi vizsgákat köteles letenni:
 - magyar nyelv és irodalom: írásbeli és szóbeli vizsga,
 - matematika: írásbeli és szóbeli vizsga,
 - idegen nyelv: szóbeli és írásbeli vizsga,
 - környezetismeret: írásbeli vizsga,
 - rajz: írásbeli vizsga,
 - technika: írásbeli vizsga,
 - ének: szóbeli vizsga,
 - testnevelés: gyakorlati vizsga.
- A felső tagozatos, 5 – 6 évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból az alábbi vizsgákat köteles letenni:
 - magyar nyelv és irodalom, írásbeli és szóbeli vizsga,
 - matematika, szóbeli és írásbeli vizsga,
 - idegen nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
 - történelem, szóbeli vizsga,
 - természetismeret, írásbeli vizsga,
 - informatika, szóbeli gyakorlati vizsga,
 - rajz: írásbeli vizsga,
 - technika: írásbeli vizsga,
 - ének: szóbeli vizsga,
 - testnevelés: gyakorlati vizsga.

- A felső tagozatos, 7 – 8 évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból az alábbi vizsgákat köteles letenni:
 - magyar nyelv és irodalom, írásbeli és szóbeli vizsga,
 - matematika, szóbeli és írásbeli vizsga,
 - idegen nyelv, szóbeli és írásbeli vizsga,
 - történelem, szóbeli vizsga,
 - fizika, írásbeli vizsga,
 - kémia, írásbeli vizsga,
 - biológia, írásbeli vizsga,
 - földrajz, írásbeli vizsga
 - informatika, szóbeli gyakorlati vizsga,
 - rajz: írásbeli vizsga,
 - technika: írásbeli vizsga,
 - ének: szóbeli vizsga,
 - testnevelés: gyakorlati vizsga.

Az osztályozó vizsga - helyi tanterv szerinti tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit a pedagógiai program Helyi tanterv fejezete tartalmazza. A tanuló írásbeli, szóbeli, gyakorlati munkájának értékelését a pedagógiai programban meghatározott elvek figyelembe vételével kell végezni. Az osztályozó vizsga eredményéről a félévi értesítőbe, illetve a bizonyítványba írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót az osztályozó vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

A vizsga írásbeli és szóbeli része egyenlő mértékben számít be a vizsga végső értékelésébe.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló (2-8. évfolyamon), ha

- a tanítási év végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára *felróható okból* elkésik, távol marad, engedély nélkül távozik.

A javítóvizsgát augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban az igazgató által az iskola munkatervében meghatározott napokon kell tartani. A javítóvizsga eredményéről a bizonyítványba írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót a javítóvizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

Pótló és különbözeti vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki *fel nem róható okból* elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az iskola számára megszervezhető legközelebbi, az igazgató által meghatározott napon kell tartani.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak a másik iskolából vagy osztályból történő átvétel esetén, ha az évfolyamát megelőző tanév végén nem kapott osztályzatot vagy szöveges értékelést olyan tantárgyból, amely számára a választott osztályban vagy csoportban kötelező tantárgy lesz.

A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg.

A különbözeti vizsga vizsgaidőszakai iskolánkban:

július 15. - augusztus 15. közötti időszak, valamint

december 15. – január 15. közötti időszak.

Szükség esetén az intézményvezető más időszakokban is kijelölheti a vizsgaidőpontokat.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót írásban tájékoztatni kell.

A különbözeti vizsga eredményéről a különbözeti vizsgáról készített jegyzőkönyv alapján a tanulót a különbözeti vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

Az értékelés rendje

Magasabb évfolyamba léphet az a tanuló, aki a helyi tanterv minimális követelményeit teljesítette (2-8. évfolyamon), vagyis az adott tantárgyi követelményeket a tanév végén osztályozó, pótló, különbözeti vagy javítóvizsgán legalább elégséges (2) szinten teljesítette. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól, megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

Az elégséges szint eléréséhez szükséges minimális ismeretanyagot a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok határozták meg tantárgyanként és évfolyamonként, és amely a Helyi tanterv „**Tantárgyi minimumkövetelmények**” c. fejezetében részletesen megtalálható.

1.10 AZ ÉRDEMJEGYEK TANULMÁNYI RENDSZERBEN TÖRTÉNŐ RÖGZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉRTESÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG.

Az intézmény helyi tantervébe, annak tantárgyi rendszerében meghatározott minimum érdemjegy számot 24 órán belül kell rögzítenie a szaktanárnak a Kréta rendszerben. A magatartás és szorgalom érdemjegyeket a hónap zárását követő 5 munkanapon belül kell rögzítenie az osztályfőnöknek. A tanulók félévi – tanév végi értékelését, a szülő/gondviselő tájékoztatását a mindenkori tanév rendje rendeletben meghatározott időkeretben kell megtenni.

1.11 A TANULÓI FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

1.11.1 A körzeten belüli tanulók fel-átvétele

A tanulói jogviszony jelentkezés alapján felvétellel és átvétellel jön létre, a felvételtől és átvételtől, valamint a tanulók osztályba sorolásáról az iskola igazgatója dönt.

Feltételek:

- Körzetes állandó lakhely (életvitel szerűen)
- Az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítvány bemutatása
- Az előző iskola által kiadott távozási bizonyítvány bemutatása
- A 2-8. évfolyamba érkező tanulónak - a helyi tantervben meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő- különbözeti vizsgát írhat elő a fogadó iskola idegen nyelvből és mindazon tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában - a bizonyítvány bejegyzése alapján - nem tanult, vagy más tanterv szerint tanult.

Kiiratkozás módja:

- Kiiratkozáskor a befogadó nyilatkozat leadásával egy időben le kell adni a tanuló diákigazolványát és az ingyenesen kapott tankönyveket, könyvtári könyveket is.

Ideiglenes diákigazolványt az új iskolában igényelhet a szülő.

1.11.2 Körzeten kívüli tanulók felvétele

Ha az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további kérelmeket tud teljesíteni, a felvételnél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetűeket, valamint:

- a sajátos nevelési igényű tanulókat,
- akinek szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő,
- akinek testvére az iskola tanulója,
- a szülő munkahelye – munkáltatói igazolás alapján az iskola körzetében található,
- akinek lakóhelyétől vagy tartózkodási helyétől az iskola egy kilométeren belül található.

Másik iskolából átvételt a második-nyolcadik évfolyamra a tanév kezdete előtt vagy félévkor, valamint a felvételi körzetbe költözés esetén bármikor lehet kérni. Ha az átvételre jelentkező tanuló az évfolyamát megelőző tanév végén nem kapott osztályzatot vagy szóveges értékelést olyan tantárgyból, amely számára a választott osztályban vagy csoportban kötelező tantárgy lesz, különbözeti vizsgát köteles tenni, a választott osztályba vagy csoportba csak sikeres különbözeti vizsgával sorolható be.

1.11.3 Első osztályba történő beiratkozás

Az első évfolyamra jelentkezés alapján az általános képzésre az iskola felvesz minden olyan tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.

Az elsősök beiskolázásának menete, módja és szabályai az aktuális jogszabályok szerint történik.

A Szegedi Alsóvárosi Általános Iskola vonatkozásában külön felvételi eljárás nélkül történik a tanulói jogviszony létrehozása.

A beíratáskor be kell mutatni:

- a szülő törvényes képviselő személyazonosságát és lakcímét igazoló dokumentumot,
- a gyermek lakcímét igazoló dokumentumot,
- a gyermek személyazonosságát igazoló dokumentumot
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást (óvodai szakvélemény),
- kitöltött, aláírt szülői felügyeleti nyilatkozatot; adatlapot;

- ha van, nevelési tanácsadói véleményt, szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményét,
- a gyermek TAJ kártyáját

Nem magyar állampolgár kiskorú általános iskolai beíratásánál a szülőnek igazolnia kell azt is, hogy milyen jogcímen tartózkodik a gyermek Magyarország területén.

A felvételi körzetekről az általános iskolákban lehet tájékozódni.

A beiratkozás elutasítása esetén a hatályos törvények szerint a szülőnek jogában áll fellebbezni.

Az etika, illetve az Nkt. alapján választható hit- és erkölcstan oktatás választásáról a szülőt meg kell nyilatkoztatni.

1.11.4 Vendégtanulói jogviszony létesítése

A tanulónak joga különösen, hogy jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen. (A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 46. § (6) i) pont)

A tanuló az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vehet részt, tehát olyan tantárgy tekintetében engedélyezhető a vendégtanulói státusz, melyeket az az iskola, mellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll, nem tanít.

A vendégtanulói jogviszony létesítését a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére, a vele tanulói jogviszonyban álló intézmény vezetője engedélyezheti. Az írásbeli kérelmet tehát annak az intézménynek a vezetőjéhez kell benyújtani, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A döntéshozatal az intézményvezető hatáskörébe tartozik.

Az intézményvezető dönthet úgy, hogy engedélyezi, de dönthet úgy is, hogy nem engedélyezi a vendégtanulói jogviszony létesítését. A kérelemnek tartalmaznia kell a tanuló adatait, arra való konkrét nyilatkozatot, hogy a kérelem vendégtanulói jogviszony létesítésére vonatkozik, az adott tantárgyat, melyre a kérelem irányul, illetve annak az oktatási intézménynek a megnevezését és adatait, ahol a tanuló vendégtanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és amelynek pedagógiai programjában és helyi tantervében az adott tantárgy (pedagógiai ismeretek) szerepel, ezáltal az intézmény jogosult arra, hogy a tantárgyból osztályozóvizsgát szervezzon.

A benyújtott kérelem átvételétől számított 15 napon belül az iskola igazgatója beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát. A tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola dönthet úgy, hogy fogadja, de dönthet úgy is, hogy nem fogadja a tanulót. A tanulóval jogviszonyban álló iskola igazgatója a benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót,

kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola vezetőjét.

A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 49. § (7))

1.11.5 Nem magyar állampolgárságú tanuló jogviszony létesítése

A nem magyar állampolgár kiskorú akkor tanköteles Magyarországon, ha

- menekült, oltalmazott, menedékes, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 25/B. § (1) bekezdés b) pontja alapján befogadott jogállású,
-
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló törvény hatálya alá tartozik és huzamos tartózkodási jogosultsággal, vagy Magyarország területén való *tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.*

A feltételek meglétét igazolni kell.

A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében folytathatók. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.

1.12 AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon (osztályfőnöki, biológia, technika, kémia, testnevelés) és a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, a tanulók fejlődését szolgáló pedagógiai tartalmú foglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegély-nyújtás célja a hirtelen egészségkárosodás megállapítása vagy feltartóztatása. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja a hasznos ismeretek nyújtása a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokról, az egészség megbecsülésére és megőrzésére való nevelés, a felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulásának megalapozása, ezen túl a tanuló saját kompetenciái ismeretében merjen és hatékonyan tudjon „valós” helyzetben is segítséget nyújtani a rászorulóknak.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Elméleti ismeretek elsajátítása:

- *Természetismeret tanítási órán:* baktériumok, gombák, étkezési eredetű betegségek, élősködők az emberen és a lakásban;
- *Osztályfőnöki órán:* általános tudnivalók az elsősegélynyújtásról, fontossága, értesítendő telefonszámok, interaktív elsősegély-oktatás általános iskolásoknak;
- *Biológia tanítási órán:* az elsősegélynyújtás folyamata, formái;
- *Kémia tanítási órán:* égés, mérgezések elsősegély-nyújtási ismeretei;
- *Fizika tanítási órán:* elsősegélynyújtás elektromos baleset esetén;
- *Technikatánítási órán:* veszélyes anyagok elsősegély - nyújtási tudnivalói a háztartásban, ételmérgezések elsősegély-nyújtási tudnivalói, az egészségre ártalmas természeti eredetű veszélyforrások elsősegély-nyújtási tudnivalói, teendők a károsodás elhárítása érdekében, ill. károsodás esetén;
- *Testnevelés tanítási órán:* a csontrendszer sérüléseinek elsősegély-nyújtási tudnivalói, kimentés vízből;
- *Etika tanítási órán:* felelősségünk az egészség megőrzésének érdekében, az elsősegély-nyújtási alapismeretek fontossága.

Gyakorlati ismeretek elsajátítása

- *Természetismeret és biológia tanítási órán:* sebkezelés, mesterséges légzés, szívmasszázs, kullancs és rovarcsípések kezelése
 - *6. évfolyamon 1 tanítási óra:* veszélyes anyagok és kerülésük a háztartásban (kozmetikai anyagok, tisztítószer, oldószerek, festékek, növényvédő szerek, irtószerek, műszaki célú vegyi anyagok és az ezekkel kapcsolatos biztonsági szabályok);
 - *6. évfolyamon 1 tanítási óra:* ételmérgezések elsősegély-nyújtási tudnivalói (baktériumok, gombák, étkezési eredetű betegségek, hulladékszelektálás, tárolás a

fertőzések elkerülése érdekében, ételmérgezések fajtái és megelőzésük, elsősegélynyújtási tudnivalói);

- *6. évfolyamon 1 tanítási óra: az egészségre ártalmas természeti eredetű veszélyforrások* (napszúrás, leégés, kiszáradás, túlhevülés, kihűlés, villámcsapás, kullancs-és rovarcsípések, fertőzések, élősködők az emberen és a lakásban, a veszéllyel járó helyzetek és a veszélyek felismerése, teendők a károsodás elhárítása érdekében, ill. károsodás esetén;
- *7. évfolyamon 1 tanítási óra: sebkezelés;*
- *8. évfolyamon 1 tanítási óra: mesterséges légzés, szívmasszázs;*
- *Testnevelés tanítási órán a 7. és 8. évfolyamon: a csontrendszer sérülései* (csonttörés, repedés megállapítása, teendők nyílt törés esetén, ízületek sérülései, ficam, rándulás, elsősegélynyújtás a mentők megérkezéséig;
- *Délutáni csoportfoglalkozásokon, az 1-6. évfolyamon:*
 - elsősegély-nyújtási alapismeretek ismétlése játékos feladatokkal;
 - elsősegély-nyújtással kapcsolatos tesztlapok, vetélkedők, versenyek;
 - történetekkel illusztrált előadások, filmek az elsősegélynyújtásról.

1.13 KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–8. évfolyamon került bevezetésre a 2020/2021-es tanévben.

Alapelvek, célok, feladatok

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;

- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével, iskolánkban a KAP alprogramjai közül a Digitális és a Művészetek alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **„Tanulni élmény!”**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az „Élménysuliban”. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,

- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.

- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAP
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (2 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (2 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
 - Foglalkozástervek
 - Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.

- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka

- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A Komplex Alapprogram sajátosságai:

A Komplex Alapprogram iskolánk nevelőtestülete által választott alprogramjai:

A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- **A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.**

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat

- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése
- célunk valamennyi alprogram elemeinek megvalósítása az intézményben

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen

szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe.** Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóbeli és írásbeli tájékoztatás keretében.

Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a.) délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- Az óraszámok 10%-a DFHT, 10%-a KIP, 10%-a KO.

b.) délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak;
- zajlik a „Te órád”.

I. Jelölések az osztálynaplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1 A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE

Jogalap: A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról (a továbbiakban NAT2020 és kerettantervei).

Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) a „Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók/**Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára**” oldalon közzétett kerettantervek közül:

Kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam
Matematika 1-4. évfolyam
Etika 1-4. évfolyam
Környezetismeret 3-4. évfolyam
Élő idegen nyelv 1-4. évfolyam
Ének-zene 1-4. évfolyam
Vizuális kultúra 1-4. évfolyam
Technika és tervezés 1-4. évfolyam
Digitális kultúra 3-4. évfolyam
Testnevelés 1-4. évfolyam

Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) a „Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók/**Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára**” oldalon közzétett kerettantervek közül:

Kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam
Matematika 5-8. évfolyam
Történelem 5-8. évfolyam
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
Hon- és népismeret 5-8. évfolyam
Etika 5-8. évfolyam
Természettudomány 5-6. évfolyam
Kémia 7-8. évfolyam
Fizika 7-8. évfolyam
Biológia 7-8. évfolyam
Földrajz 7-8. évfolyam
Élő idegen nyelv 5-8. évfolyam
Vizuális kultúra 5-8. évfolyam
Dráma és színház 7-8. évfolyam
Technika és tervezés 5-7. évfolyam
Digitális kultúra 5-8. évfolyam
Testnevelés 5-8. évfolyam

Az iskola egyes évfolyamain a nevelő-oktató munka a táblázatban felsorolt tanévekben az alábbi tantervek szerint alakultak:

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Alsó tagozat				Felső tagozat			
2020-2021	H2020	K2013	K2013	K2013	H2020	K2013	K2013	K2013
2021-2022	H2020	H2020	K2013	K2013	H2020	H2020	K2013	K2013
2022-2023	H2020	H2020	H2020	K2013	H2020	H2020	H2020	K2013
2023-2024	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020

2.2 KERETTANTERVI ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK TANANYAGA, AZ EHHEZ SZÜKSÉGES, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE

Iskolánk helyi tanterve a kerettantervek alapján készült, azoknak a helyi igényekhez és lehetőségekhez igazított adaptációjaként. A Nemzeti alaptanterv műveltségi területei a kerettantervi tantárgyi szerkezetben jelennek meg a tantervekben.

Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) a „Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók/**Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára**” oldalon közzétett kerettantervek közül:

Kerettanterv	Megjegyzés
Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam	
Matematika 1-4. évfolyam	
Etika 1-4. évfolyam	
Környezetismeret 3-4. évfolyam	
Élő idegen nyelv 1-4. évfolyam	angol nyelv
Ének-zene 1-4. évfolyam	
Vizuális kultúra 1-4. évfolyam	
Technika és tervezés 1-4. évfolyam	
Digitális kultúra 3-4. évfolyam	
Testnevelés 1-4. évfolyam	

Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) a „Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NATHoz illeszkedő tartalmi szabályozók/**Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára**” oldalon közzétett kerettantervek közül:

Kerettanterv	Megjegyzés
Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam	
Matematika 5-8. évfolyam	
Történelem 5-8. évfolyam	
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam	
Hon- és népismeret 5-8. évfolyam	6. évfolyam
Etika 5-8. évfolyam	
Természettudomány 5-6. évfolyam	
Kémia 7-8. évfolyam	
Fizika 7-8. évfolyam	
Biológia 7-8. évfolyam	
Földrajz 7-8. évfolyam	
Élő idegen nyelv 5-8. évfolyam	angol nyelv
Vizuális kultúra 5-8. évfolyam	
Dráma és színház 7-8. évfolyam	7. évfolyam
Technika és tervezés 5-7. évfolyam	„A” modul
Digitális kultúra 5-8. évfolyam	
Testnevelés 5-8. évfolyam	

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások óraszámai, az előírt tananyag és követelményei

Alsó tagozat:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Idegen nyelv (angol)				2
Matematika	4+1	4+1	4+0,5	4+0,5
Etika/hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1+0,5	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Kék színnel jelölve: a szabadon tervezhető órakeret

Felső tagozat:

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv- és irodalom	4+0,5	4	3+1	3+1
Idegennyelv (angol)	3	3	3	3
Angol emelt szint	5	5	5	5
Matematika	4+0,5	4+0,5	3	3+1
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2+0,5		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető	1	2 (1 óra Honism.)	2 (1 óra Dráma)	2
Maximális órakeret	28	28	30	30
Emelt szinten	30	30	32	32

Kék színnel jelölve: a szabadon tervezhető órakeret

Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontja.

2.2.1 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások során megtanítandó és elsajátítandó tartalmak:

A szabadon választható időkeret magyar nyelv- és irodalom, matematika, környezet/természettudomány tantárgyaknál érvényesül. A plusz időkeretben ezen tantárgyak által elsajátítandó kompetenciák megerősítése a cél (gyakorló, célzott kompetencia feladatokkal). Az anyanyelvi kultúra megfelelő szintű elsajátítása, illetve a matematikai készségek, a matematikai logika fejlesztése valamennyi tantárgy eredményes elsajátítását alapozza meg.

A környezettudatos gondolkodás a XXI. század embere számára létkérdés, intézményünk 2023 óta örökös ökoiskola, s valamennyi e témában történő nevelési-oktatási terület ezen tartalmakat erősíti.

(Az órakeretet a fenti táblázat tartalmazza kék színnel jelölve.)

2.2.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti nem kötelező tanórai foglalkozások során megtanítandó és elsajátítandó tartalmak:

Szakkörök

Adott tanévben indított szakkörök éves tematikáját a szakkört tartó pedagógus a tanulócsoporthoz igazodva köteles összeállítani és – a tanmenetek leadásához hasonló eljárásrend szerint, adott határidőig – a munkaközösségvezetőnek szakmai ellenőrzésre leadni. A szakköri óraszámot az adott tanévben elfogadott tantárgyfelosztás alapján az igazgató határozza meg.

Napközi

Adott tanévben meghatározott tanulói összetételhez igazodó nevelési program és éves játékterv összeállítása, Napközis munkaterv elkészítése a napközit vezető pedagógus feladata – a tanmenetek leadásához hasonló eljárásrend szerint, adott határidőig. A napközis munkaközösségvezetőnek kell szakmai ellenőrzésre leadnia. A napközis óraszámot az adott tanévben elfogadott tantárgyfelosztás alapján az igazgató határozza meg.

Tehetséggondozás/felzárkóztatás

A tehetség korai felismerése és speciális képzése a tehetség kibontakoztatásának és fejlesztésének feltétele. A tanulási nehézségekkel küzdő, a tanulásban lemaradó, illetve gyengén teljesítő tanulók felzárkóztatása fontos pedagógiai feladat. Ennek érdekében képességfejlesztő és felzárkóztató foglalkozásokat indítunk minden tanévben.

Az éves órakeretben biztosított lehetőségek kerete között a tanulók képessége szerinti egyénre szabott foglalkozások, fejlesztő foglalkozások, tanórai kísérések formájában segítjük.

Adott tanévben indított foglalkozások éves tematikáját a foglalkozást tartó pedagógus a tanulókhoz igazodva köteles összeállítani és – a tanmenetek leadásához hasonló eljárásrend szerint, adott határidőig – a munkaközösségvezetőnek szakmai ellenőrzésre leadni. A tehetséggondozásra, felzárkóztatásra fordított óraszámot az adott tanévben elfogadott tantárgyfelosztás alapján az igazgató határozza meg.

2.3 AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tankönyvellátás rendje

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, a mindenkorai törvényi előírások betartásával.

Az 1-8. évfolyamon minden tanuló a jogszabálynak megfelelően ingyenesen kapja meg a tankönyveket.

Az 1-2. évfolyamon nincs tartós tankönyv. 3-8. évfolyamon a tartós tankönyveket a tankönyvfelelős iskolai pecséttel látja el, ezeket a tankönyveket a tanév végén a tanuló jó állapotban köteles visszaadni.

A tartós tankönyvekről és azok használatáról az osztályfőnök tájékoztatja a szülőket.

Az iskolában használható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása az alábbi szempontok, elvek szerint történik:

- helyi tantervkészítéshez felhasznált kerettantervek javaslatai,
- helyi tanterv nevelési és fejlesztési céljai,
- a tankönyvek térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége,
- a pedagógusok tapasztalatai, igényei, véleményei,

- küllem, tartósság, megfizethető ár,
- legyen a tankönyv és segédlet jól áttekinthető, életkori sajátosságokat tekintve érthető, jól tagolt, lényegkiemelést tartalmazó,
- legyen a tankönyvhöz megfelelő tanári útmutató, kapcsolódjanak hozzá digitálisan feldolgozott tananyagegységek,
- az idegen nyelv és ének-zene tankönyvekhez legyen megfelelő eredeti hanganyag.

A tantárgyak tankönyveit a szakmai munkaközösségek tagjainak a konszenzusos megállapodásával választhatják meg. A tankönyvek megváltoztatására – az ingyenes tankönyvellátás, a tartós használatú tankönyvek miatt, a munkaközösség javaslata alapján – csak az igazgatóság egyetértésével kerülhet sor. A munkatankönyvekkel szemben előnyben részesülnek a tankönyv + munkafüzet összeállítású tankönyvcsaládok, - a többévi felhasználhatóság érdekében.

Az iskola elvárja a kötelező taneszközök rendszeres használatát, de az alkalmazás módját a pedagógusok választási szabadságára bízza. A kötelezőn túli taneszközök beszerzéséről a munkaközösségek javaslatára az igazgatóság dönt.

Az alapvető funkciókhoz (szemléltetés, képességfejlesztés, stb.) megfelelő eszközöket kell biztosítani. Az eszközök kiválasztásánál az alábbi szempontokat kívánjuk érvényesíteni:

- Az eszközöknek funkciójukban, esztétikus kivitelükkel követniük kell a felgyorsult fejlődést, s ezzel segítjük a tanulókat abban, hogy alkalmazkodni tudjanak a technikai és társadalmi változásokhoz, mindvégig szem előtt tartva az értékállóság elvét.
- Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, s a legfontosabb szempont a tanulói aktivitás és az önállóságra nevelés.
- A felszerelések és funkcionális taneszközök kiválasztásánál döntéseinket a gazdaságosság elve alapozza meg.
- A felszerelésekkel és eszközökkel is fejleszteni kívánjuk tanulóink esztétikai érzékét, ezért a minőség sem hagyható figyelmen kívül a felszerelések, eszközök kiválasztásánál.
- A gyors változások szükségessé teszik, hogy mindenkor nyitottak legyünk az eszközfejlesztések és az ismeretanyag bővülése iránt.
- A kompetencia alapú oktatáshoz szükséges tanulói programcsomagok, tanulói eszközök, szükséges tankönyvek kiválasztását a szaktanár javaslatára a munkaközösség dönti el.

2.4 A NEMZETI ALAPTANTERV BEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Alapvető sajátosságok, jellemzők:

- *Alapfunkciók:*
 - általános iskolai oktatás 8 évfolyamon,
 - tanórán kívüli egyéni vagy csoportos, a tanulók fejlődését szolgáló pedagógiai tartalmú foglalkozások
- *Speciális funkciók:*
 - elsődlegesen tehetséggondozás [emelt óraszámú képzések (idegen nyelv), illetve igény szerint egyéb területeken],
 - tanulásban lemaradók felzárkóztatása (szükség szerint).

A pedagógiai folyamatban meghatározók:

- *Az emberi kapcsolatok*, melyeknek egymás tiszteletén, megbecsülésén kell alapulniuk (pedagógus – pedagógus, pedagógus – tanuló, tanuló – tanuló, pedagógus – nem pedagógus dolgozó, tanuló – nem pedagógus dolgozó).
- A pedagógus nevelőmunkája olyan iskolai működést tegyen lehetővé, ahol a *gyerekek biztonságban érzik magukat*.
- *A pedagógus és diák közötti érzelmi kapcsolat*, a 6-14 éves gyermekek életkori sajátosságai okán. A gyermekszeretet, függetlenül a gyermek adottságaitól, egyéniségének jellemzőitől.
- Az iskolában *elsődleges a gyermek érdeke*, személyiségének minél szélesebb kibontakoztatása.

A képzés belső szakaszai:

Az alsó tagozat ***első-negyedik évfolyamán*** a tanulók helyi tanterv szerinti nevelése és oktatása során a *képzés alapozó jellegéből adódóan* maximálisan figyelembe vesszük a gyermekek aktuális fejlettségét és szükségletét. Az alsó tagozaton *megtanítjuk* a gyerekeket *írni, olvasni, számolni, képessé tesszük őket gondolataik értelmes közlésére, a tanulók elsajátítják a közvetlen tapasztalatokhoz és gyakorlati cselekvéshez kötődő gondolkodási műveleteket és logikai munkaformákat*. Megalapozzuk énképüket. Megtanítjuk őket környezetük megfigyelésére, az

elemi összefüggések felismerésére. *Kialakítjuk bennük az életkoruknak megfelelő szokásrendet. Személyre szóló értékeléssel formáljuk önismeretüket, erősítjük önbizalmukat.* A magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak megemelt óraszámú oktatásával a megalapozó jelleg erősítése a szándékunk.

A felső tagozat ötödik- hatodik évfolyamán bővítjük, és magasabbra emeljük az alapozás során kialakult készségeiket és a gondolkodási műveletekben való jártasságukat. Jelentősen bővítjük a természetre és a társadalomra vonatkozó ismereteiket. *Segítjük a kortárs csoportba történő beilleszkedésüket, önállósodási törekvéseiket és a felnőttektől történő érzelmi leválásukat.* Közreműködünk az egyéni érdeklődési irányaik kialakításában. Tanítványainkat igyekszünk az életkoruknak megfelelő értéknormák birtokába juttatni.

A felső tagozat 7-8. évfolyamának alapvető célja, hogy tudományosan rendszerezett ismeretek nyújtásával előkészítjük a tanulókat a továbbtanulásra, a pályaválasztásra. Megkezdődik az elvont, problémamegoldó gondolkodás kiművelése. Lehetőséget adunk a gyermekeknek önmaguk kipróbálására, érdeklődésük minél teljesebb kielégítésére. Megalapozzuk emberismeretüket, erősítjük autonómiájukat. Segítjük megismerni képességeiket, lehetőségeiket, jó és rossz tulajdonságaikat. Ösztönözzük erkölcsi felfogásuk függetlenedését. *Az órakeret egy részét az önálló ismeretszerzés megalapozására, szakkör és tehetséggondozó órákra használjuk.* Jövőképeket a vágyaik és realitás együttes tiszteletben tartásával a képességek szerinti pályaválasztásnak megfelelően törekszünk alakítani.

2.5 VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, KÉPZÉSI SPECIALITÁSOK, IRÁNYOK, SZERVEZETI FORMÁK

Pedagógiai programunkban az alapkészségek fejlesztésén és az anyanyelvi kultúrán túl

- *kiemelt szerepet biztosítunk az idegen nyelvi műveltség, az informatika, a környezetvédelem, a művészeti nevelés, a testkultúra fejlesztésének,*
- *széleskörű nevelési hatásrendszert kínálunk az egészséges életmód kialakítása, az iskolai mentálhigiéna javításával olyan iskolai működésre, ahol a gyerekek biztonságban érzik magukat.*

Az iskola tartalmi jellemzőiben a *differentiáltságot* (alternatív programok, a tanulók igényeinek megfelelő tantárgyi kínálat) támogatjuk.

Az iskolai hagyományok, az elért eredmények alapján az intézmény önálló arculatának megőrzése és a minőségi munka fejlesztése érdekében *tanulóinknak garantáljuk*

- az *emelt szintű* idegen nyelvoktatást,
- a modern információs technológiák megismertetését,
- az olyan iskolai *testnevelési program* megvalósítását, amely elsősorban az *egészséges életmódra nevelést szolgálja* (a mindennapos testneveléssel),
- a tanulók érdeklődése, igénye szerint szervezett tanítási órákon kívüli foglalkozásokat.

2.6 A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A *szakkörök* döntő része a tehetséggondozást szolgálja. A szakkörök érdeklődési körönként, akár egyes életkorú gyerekekkel is szerveződhetnek. A jelentkezés önkéntes, de a jelentkezőknek a jelentkezés után kötelező a tanévi részvétel. A szolgáltatás ingyenes.

A *felzárkóztatás (korrepetálások)* lehetőségét – a sikeres oktató-nevelő munka érdekében – minden rászoruló gyermeknek biztosítjuk. A szolgáltatás ingyenes.

Az *egyéb foglalkozásokra* (a szakkörökön, korrepetálásokon túl biztosított) egyéni vagy csoportos, a tanulók fejlődését szolgáló pedagógiai jellegű foglalkozásokra felvétel a szülői igényeknek megfelelően történik. Az egyéb foglalkozások elsődleges feladata *a tanulás és a szabadidő feltételeinek megteremtése*, a kulturált és hasznos eltöltése, a *tanulási idő hatékony kihasználása*, a segítségnyújtás az egyes tantárgyak tanulási technikájának elsajátításához.

A *választható tantárgyak, foglalkozások pedagógusválasztását* a tanulókat képviselve a tanulók osztályfőnöke képviseli a szakmai munkaközösség pedagógusai körében, a tantárgyfelosztás elfogadása előtt az igazgatónál a mindenkor személyi feltételek figyelembevételével.

- A szülők - a gyermekeik iskolába történő beíratásával - elfogadják a Pedagógiai Programban szereplő választható tantárgyak lehetőségeit.
- A pedagógusok az adott tanévet megelőző június 15-ig felméri a nem kötelező tanórai foglalkozások iránti igényeket, majd a következő tanév elején szeptember 15-ig meghirdetik szakkörüket, melyre a tanulók az osztályfőnöknél írásban jelentkezhetnek szülői engedéllyel.
- A választás egy tanévre, illetve a foglalkozás végéig szól.

- A választott tanórai foglalkozást a mulasztás tekintetében kötelező tanítási óraként kell kezelni.

2.7 A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Iskolánk egyaránt fontosnak tartja a *bemeneti méréseket*, a *folyamatellenőrzést* és *kimeneti vizsgáztatást*. Mindegyik más-más haszonnal jár, s egyikük funkciója sem nélkülözhető. Szerves összekapcsolódásuk és rendszerbe foglalásuk, valamint folyamatos működésük megteremtheti a tanulói teljesítmények folyamatos figyelemmel kísérését és a *hiányok időbeni észlelését, korrigálását*. Lehetővé teszi a *tanári teljesítmények eredményességének a megítélését, az iskolai munka hatékonyságának a minősítését*.

– A *bemeneti mérések* azt a célt szolgálják, hogy az iskolába érkező és tanulmányaikat megkezdő 1. évfolyamosok iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ez egyrészt jelzi az iskola teendőit az iskolaéretté tétel további feladatairól, másrészt jelzésül szolgál az érkezők képességeiről és a várható teljesítményükről. Arra is lehetőséget ad, hogy az iskola teljesítményéről információt kapjunk. Ha a későbbi teljesítmény a bemenetkor mértnél alacsonyabb, az iskola önvizsgálatra kényszerül, ha a teljesítménycsoportok eredménye magasabb, jelzi, hogy kihoztuk a gyerekekből a képességeiknek megfelelő teljesítményt.

– A *folyamatellenőrzés* a minőség-ellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktatómunka szintje, s megítélhető az aktuális tudásszint. Módot ad az egyszeri tanulói megmértetésre, hogy hol tart az adott tudás elsajátításában, s milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos - vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges - tanulói teljesítmény eléréséig.

– A *kimeneti vizsgáztatás* lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez, standardokhoz.

A méréseket az igazgatóság, a munkaközösség-vezetők és az igazgatóság által megbízott pedagógusok végzik az osztályban tanító nevelő jelenlétében, az értékelést a munkaközösség-vezető vagy az igazgatóság végzi. Formái: dolgozatírás, vizsgáztatás szóban és írásban, teszt beszámoló, feladatlap.

Az ellenőrzési és értékelési rendszer kötelező alkalmai az oktatásban:

Helyi mérések

– *Bemeneti mérés:*

Minden tanév októberének első felében az 1. évfolyamba érkező gyerekek iskolaérettségi hiányosságainak és a képesség szerinti összetételének a megállapítására. (DIFER)

A 2-4. évfolyamon az alsós munkaközösség által összeállított mérésre kerül sor magyar nyelv- és irodalom, valamint matematika tantárgyakból.

– *Folyamatmérések:*

- A 2-4. évfolyam végén az elemi készségek vizsgálata. A továbbhaladás minimális feltételei meglétének a megállapítása. (írás, olvasás, számolás),

Az Országos kompetenciamérés területeit a mindenkori tanév rendjében meghatározottak szerint végezzük:

- a) 4–5. évfolyam: szövegértés, matematika mérés;
- b) 6–8. évfolyam: szövegértés, matematika, természettudomány, idegen nyelvi mérés az angol nyelvet első idegen nyelvként tanulók körében,
- c) 5–8. évfolyam: digitális kultúra mérés.
- d) Netfit 5-8. évfolyam

A mérésben érintett tanulók a 4. évfolyamon egy, az 5. évfolyamon két, a 6–8. évfolyamon három mérési napon vesznek részt.

Az fenti méréseket az iskoláknak a Hivatal által meghatározott ütemezés szerint kell lebonyolítani.

A méréseket a Hivatal által elkészített – és informatikai rendszerének közvetítésével az iskolák számára elérhetővé tett – digitális mérőeszközök alkalmazásával kell lebonyolítani.

A folyamatmérések eredményei nem lehetnek a gyerekek minősítésének az eszközei. Osztályzataiknál csak akkor vehetők figyelembe, ha a tanuló teljesítménye két osztályzat között áll, ilyenkor – amennyiben a vizsgaeredmény a magasabb osztályzattal megegyező – azt kell a gyerek számára megállapítani.

2.7.1 A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK HELYI RENDSZERE

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja:

- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- személyiség fejlesztése.

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- pedagógiailag kifogástalan,
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét is,
- módszertanilag változatos,
- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos,
- lehetőség szerint kollektív: vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is,
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör.

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét a tanuló önmagához viszonyított fejlődését is. Az osztályzás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

Az ellenőrzés, értékelés formái:

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.,
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.,
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, – ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára. (Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.)

Az értékelés módjai:

a) **szöveges értékelés**

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló „kiválóan megfelelt”, „jó! megfelelt”, „megfelelt”, „felzárkóztatásra szorul”, a pedagógus tantárgyi osztályzatokat nem ad. Az adott minősítést alátámasztó szöveges értékelést első évfolyam félévkor és tanítási év végén, valamint második évfolyam félévkor készíti el az osztálytanító.

b) **5 fokozatú számskálával**

A második évfolyamon a második félévben és év végén, valamint a 3 - 8. évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét a tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5)	Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
jó (4)	Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
közepes (3)	Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
elégséges (2)	Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
elégtelen (1)	Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

A tanuló írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek egységes értékelésének érdekében az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-32%	Elégtelen (1)
33-50%	Elégséges (2)
51-74%	Közepes (3)
75-90%	Jó (4)
91-100%	Jeles (5)

A **sajátos nevelési igényű tanulók értékelésekor** az elért pontszám érdemjegyekre történő átváltását a következők szerint végezzük:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-25%	Elégtelen (1)
26-50%	Elégséges (2)
51-75%	Közepes (3)
76-90%	Jó (4)
91-100%	Jeles (5)

A szóbeli és írásbeli érdemjegyek száma a heti 1 vagy 2 órás tantárgyakból félévenként minimum 4, a heti 3 vagy annál nagyobb óraszámú tantárgyakból félévenként legalább 6.

Törekszünk arra, hogy a szóbeli és írásbeli érdemjegyek fele-fele arányban legyenek.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről, a szülőt, a tárgyat tanító nevelő értesíti az e-naplón, keresztül.

Az érdemjegy (osztályzatok) bejegyzésének formái:

- *piros színnel (az érdemjegy beszámításakor 2x szorzó alkalmazandó)*
 - témazáró felmérések, dolgozatok,
- *kék színnel:*
 - szóbeli feleletek
 - írásbeli feleletek,

c) Etika, hit- és erkölcstan tantárgyaknál nem alkalmazunk szöveges, vagy érdemjegyekkel való értékelést, helyette a „*részt vett*” bejegyzést alkalmazzuk.

A tanulói értékelés fajtái:

- *Nyomon követő értékelés (mérés)*

Az adott osztály önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése, a fejlődés minőségének és ütemének regisztrálása.

- *Diagnosztikus és formatív értékelés*

Az alapkészségek mélységének a megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése.

- *Szummatív értékelés*

A negyedik évfolyam végén alapkészségek megismerésével javaslat a tanulók továbbhaladásához.

A nyolcadik évfolyam végén a helyi tanterv által meghatározott tananyag elsajátítása szintjének meghatározása, konzekvenciák levonása.

2.7.2 A TANULÓK MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

A tanulók magatartását az 1.-8. évfolyamokon

példás (5)

jó (4)

változó (3)

rossz (2)

érdemjegyekkel minősítjük.

A tanulók szorgalmát az 1.-8. évfolyamokon

példás (5)

jó (4)

változó (3)

hanyag (2)

érdemjegyekkel minősítjük.

A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az e-naplóba, tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba bejegyzí. A 2.-8. évfolyamon a tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás és a szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az e-naplóba, tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- példás (5) az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - a tanórán, tanórán kívül példamutatóan viselkedik;
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - társaival, nevelőivel, felnőttekkel szemben tisztelettudó;
 - udvarias, előzékeny, segítőkész;
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
 - óvja és védi az iskola felszerelését;
 - nincs írásbeli figyelmeztetése.
- jó (4) az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja, azt tudatosan nem sérti meg;
 - a tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik;
 - kötelességeit a tőle elvárható módon teljesíti;
 - feladatot önként nem , vagy csak ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - az osztály, vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - viselkedése, hangneme általában kifogástalan;
 - nincs írásbeli megrovása.
- változó (3) az a tanuló, aki:
 - a házirendet nem minden esetben tartja be;
 - hajlamos a fegyelmezetlenségre;
 - tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül;
 - kötelességeit nem teljesíti minden esetben;

feladatot önként nem vállal, a rábízottakat esetenként nem teljesíti;
előfordul, hogy társaival, felnőttekkel szemben nyegle, udvariatlan;
igazolatlanul mulasztott;
osztályfőnöki megrovása van.

- rossz (2) az a tanuló, aki:
 - a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - kötelességeit egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - kívülálló, elzárkózó, segítőkészség nem jellemzi;
 - társaival, felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, gorombán viselkedik;
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
 - igazgatói megrovása van.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

- példás (5) az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi kötelességeit minden tantárgyból rendszeresen teljesíti;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is;
 - munkavégzése pontos, megbízható;
 - tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt;
 - taneszközei tiszták, rendesek és azokat a tanítási órákra mindig elhozza.
- jó (4) az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanórákra folyamatosan készül, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - törekszik az önálló munkavégzésre, többnyire aktív;
 - többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyen való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
 - taneszközei tiszták, rendezettek.
- változó (3) az a tanuló, akinek:
 - tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;

tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;

felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;

érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;

önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán utasításokra szorul, tanári felügyelettel dolgozik.

– hanyag (2) az a tanuló, aki:

képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;

az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;

tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;

feladatait nem végzi el, közömbös, érdektelen, felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;

félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A magatartás és szorgalom érdemjegyek, illetve osztályzatok elbírálásakor a felsorolt szempontok közül több együttes megléte szükséges.

2.8 CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az iskolai oktatás alapvető szervezeti formája az osztályrendszerű tanítás. Az osztályba sorolásnak nincsenek a tanulói képességektől (teljesítménytől) függő szempontjai. Ettől eltérő csoportalakítási eljárások a következők:

- **Emelt szintű nyelvoktatású csoportok:**

Az emelt szintű nyelvoktatású csoportokba a tanulók a szülők hozzájárulásával önként jelezhetnek.

A jelentkezés alapja a negyedik évfolyamon megírt kettő szintfelmérő dolgozat eredménye.

A felvételtől – a szakmai munkaközösségek véleményét kikérve – az igazgató dönt. A szülőt a tanév kezdetéig a felvételtől értesíteni kell.

A másik iskolából átvett tanuló az emelt szintű nyelvoktatásra sikeres *különbözeti vizsga szintfelmérő teszt* után írható be.

- **Csoportbontással tanítjuk az idegen nyelvet.**

- *Szakkörök, előkészítő, tehetséggondozó foglalkozások*

Szakkört, középiskolai előkészítő és tehetséggondozó foglalkozást a tanulók egyéni igényének felmérése alapján szervezünk. Mindhárom féle foglalkozásra a jelentkezés a szülő beleegyezésével, önkéntesen történik, a tanév elején jelzett részvételi szándék egész tanévre vonatkozik.

- *Fejlesztő foglalkozások*

A HHH-s, és a bevont HH-s tanulók részére szervezett, fejlesztő pedagógusok által – egyéni, csoportos beosztás szerint – tartott foglalkozás.

A szakértői vélemény alapján BTMN besorolású tanulók ellátására, a szakértői véleményben foglaltak szerint időben és tartalommal, szervezett tantárgyi felzárkóztató és képességfejlesztő kötelező foglalkozás.

- *Projektoktatás*

Projektoktatás keretében a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. A projektoktatás módszereit minden pedagógus saját belátása szerint alkalmazhatja tanítási óráin, tanórán kívüli foglalkozásain. Ha ilyen munkaformát alkalmaz a pedagógus, a tanmenetében legyen feltüntetve a témamegjelölés, a ráfordított óraszám, a foglalkozás típusa, a felhasznált eszközök megnevezése, valamint a produktum bemutatásának módja. A módszer az osztályközösséget érintő tevékenységek során is előtérbe helyezhető.

- *Etika/Hit-, és erkölcstan oktatása*

A szülő írásbeli választása alapján vagy hittan a megfelelő számban választott vallás hitoktatója által, vagy etika oktatása a tantárgyfelosztás alapján.

2.9 A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NÉMET NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók a célnyelvi civilizáció tanítási órán ismerik meg a településen élő nemzetiségek kultúráját, – az alábbi területekre fordítva kiemelt figyelmet.

a) A kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája

- nyelvhasználati sajátosságok, beleértve a nyelvjárásokat, nyelvváltozatokat;
- vizuális kultúra (építészeti emlékek, képző-, ipar-, nép-, filmművészet);

- ének-, zenei és tánc kultúra (zenei örökség, színház, tánc és játék);
- hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek;
- szociológiai és település-földrajzi viszonyok

b) A kisebbség történelemformáló és kultúraformáló szerepe, civilizációja

- a kisebbség magyarországi történelme és irodalma, az anyanemzet, nyelvi (anya)országi történelem és irodalom korszakai, az anyanemzet, illetve a nyelvi (anya)országok földrajza;
- az oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor;
- a kisebbségek más országokban élő csoportjai.

c) Kisebbségi és állampolgári jogok

- a kisebbségek jogai, hazai és nemzetközi jogrendszer;
- a kisebbségek intézményrendszere;
- nemzetközi kapcsolatok.

Tanórán kívüli foglalkozásokon is (pl.: a nyelvi hét programjai) foglalkozzanak a fenti témakörökkel, a nemzetiség kultúrájával.

A tanulók vegyenek részt a településen működő nemzetiségi önkormányzat által szervezett, az általános iskolai korosztálynak megfelelő programokon (pl. tánc ház, kézműves foglalkozás, ünnepek, stb.)

2.10 AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

2.10.1 Egészségnevelési elvek

Célok:

- Minden tanuló joga és vágya, hogy egészséges boldog életet éljen.
- Értjük el, hogy az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

- Váljon az egészségügyi kultúra az általános műveltség szerves részévé, mert az egészséges életmód ismerete éppen annyira fontos, mint bármely más tudomány ismerete.
- Tudatosuljon, hogy az egészség, mint meghatározó társadalmi és személyi erőforrás biztos befektetés a társadalom számára.
- Váljon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek.
- Ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapotok – okozati összefüggéseit.
- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Legyenek nyitottak és megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.
- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenciós eljárások fő formáiról.
- Alapvető igénnyé válják a szellemi tevékenységekhez szükséges tanulási módszerek elsajátítása, a munka, a pihenőidő megfelelő arányának, és a munkához szükséges nyugodt, rendezett környezet kialakítása.
- Álljon az egészség, mint életvezetési érték a tanórán belül és az azon kívüli szabadidős programok középpontjában.

Az egészségnevelési program tartalmi elemei:

- Az egészséges táplálkozás
- A mindennapos mozgás, testmozgás
- A testi és lelki egészség fejlesztése
- A viselkedési függőségek megelőzése
- A bántalmazás megelőzése
- A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

- A személyi higiéné területe

Az iskolai egészségnevelés tevékenységformái:

- testnevelés órák, az iskolai sportkör foglalkozásai, úszásoktatás;
- a helyi tantervben szereplő Környezetismeret, Természettudomány, Biológia, Testnevelés, Technika tantárgyak tananyagai
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az közösségnevelési órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások
- osztálykirándulások, gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
- az iskola- egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében
- fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton való részvétel.

2.10.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése;
- a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

Célja: A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Hosszú távú célok:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése, örökös ÖKOiskola szerinti szemlélet megerősítése az iskolai gyakorlatban
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló kreatív környezeti nevelés: az iskolakert szerepének kihangsúlyozása a tananyag elsajátítás, közösségfejlesztés, pályaorientáció, környezettudatos életmód terén.
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és környezet összefüggéseinek feltárása
- a példamutató iskolai környezeti tényezők kialakítása: (termek, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása, növények, élősarok)
- anyag - és energiatakarékos, környezetbarát iskola működtetése
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása;

Konkrét célok és feladatok:

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- lakóhely megismerése; helyi értékek és problémák feltérképezése:
 - a városi életközösség, mint természeti érték feltérképezése
 - a lakosság, a család hulladék elhelyezési szokásai
- helyi célok megfogalmazása:
 - fáink megóvása, faültetés, gondozás, iskolakert gondozása;

- iskolakert tevékenységi területének (kultúr - és fűszernövények) bővítése, gyógynövények telepítése
- madárvédelem
- hulladékgyűjtés: papír, elem, PET palack
- energiatakarékosság, víztakarékosság
- tanulók vízfogyasztásának szorgalmazása DÖK szervezéssel
- akciónapok szervezése: hulladékgyűjtés, egészségnap, stb.
- kapcsolódás a nevezetes környezetvédelmi napokhoz, országos programokhoz: Víz Világnapja, Vizes élőhelyek Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák napja, Környezetvédelmi Világnap, Autómentes Nap, Takarítási Világnap, „Te szedd!” akció nap, „Happy Hét”, Európai Hulladékgyűjtési Hét
- kerékpáros közlekedés, kerékpártúrák szervezése
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése;

Tanulásszervezési és tartalmi keretek:

- tantárgyba építve tanórákon
- tanulmányi/osztálykirándulás
- sportnap
- közösségnevelési órákon környezet- és egészségvédelmi témák
- testnevelés
- KIP órák;

A két nevelési területnek megfelelő jeles napjaink:

- Állatok világnapja / október 4. /
- Víz világnapja / március 22. /
- Föld Napja / április 22./
- Madarak és fák napja / május 10. /
- Kihívás Napja

A jeles napokon, azokra készülve a megfelelő témában kirándulásokat, munkadélutánokat, sétákat, vetélkedőket szerveznek a pedagógusok erősítve ezzel a jeles nap üzenetét a gyerekekben.

A szülőkkel együtt szervezett munkadélutánok a gyerekek környezetének szépítésére, vagy a közös sportnapok szervezése mind olyan célokat hivatottak megvalósítani, amelyek a belső értékek szinkronját kívánják megteremteni a közvetlen környezet esztétikájával. A belső környezet szépítése egyik kiemelt feladatunk.

A pedagógusok a hagyományoknál bemutatott tevékenységeiken túl a mindennapi nevelő és oktató munkában minden egyes munkafolyamatban alapvető szemléleti motívumnak tartják az egészségnevelés és környezeti nevelés értékeit.

A pedagógusok példaadása nyomán a gyerekek is alapvetőnek tekintik ezt az életszemléletet. A káros szenvedélyekre való rászokás ellen határozottan és következetesen fellépünk. Ennek érdekében minden tanévben prevenciós előadásokat szervezünk.

A tisztaság, rendezettség ellenőrzése minden dolgozó közös és együttes feladata. Évente többször rendezünk papírgyűjtést hangsúlyozva a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát és jelentőségét.

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni, kívánjuk.

A környezeti és egészségnevelés lehetséges keretei

Tanórai keretek:

- tantárgyakba beépítve,
- tanulmányi kirándulás, osztálykirándulás
- sportnap,
- hon- és népismeret,
- közösségnevelési órákon környezet- és egészségvédelmi témák,
- testnevelés.

Tanórán kívüli keretek:

A gyerekek környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

- OKÖ iskola programja,
- szakkörök,
- kert program,
- Te Szedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért,
- Vetélkedők, versenyek,
- egészségnapok,
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése,
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
- iskola környezetének gondozása.

A környezet-egészségvédelmi nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének. A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség.

2.11 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség
- szegregációmentesség
- integráció biztosítása
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékossága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

Iskolánk az oktatás-nevelés során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét.

Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő munkahelyi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések:

- az iskola különös figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét,
- folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében,
- az intézményvezető folyamatosan jelzi a fenntartó felé az intézmény elérését nehezítő esetleges körülményeket, különös tekintettel a közutak akadálymentességével és a helyi tömegközlekedéssel kapcsolatos problémákra.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatási esélyegyenlőségét megerősítő speciális intézkedések:

- az iskola a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés előmozdításával, a szükséges eszközök, felszerelések folyamatos beszerzésével segíti elő az SNI tanulók tanulását,
- az oktatási célra szolgáló infrastruktúra akadálymentességi szempontoknak való megfelelését folyamatosan fejlesztik, a fenntartó jóváhagyásával forrásokat kutatnak fel,
- az infokommunikációs szempontból akadálymentes számítógépeken a tanulók, tanórán kívüli keretében részt vehetnek korrepetáción, ingyenesen ismerkedhetnek az internettel,
- az iskola a sport- és szabadidős programok szervezésénél kiemelten figyelembe veszi a fizikailag akadályozott tanulók igényeit.

A tanulók esélyegyenlőségének monitorozásával és a panasztétellel kapcsolatos intézkedések:

Az iskola belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtet. A belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét érintő főbb változásokat.

Lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. Minden szülői, gondviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti. Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről, a panasztételi eljárás lefolytatásába és vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartók képviselőjét és a panasztevő felet bevonja. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az intézményvezető felel.

A panasztételi eljárás eredményével szemben a panasztevő ellenvéleményt fogalmazhat meg, melyet rögzíteni és a döntéshez csatolni kell. A panasztételi eljárás eredményétől függetlenül a szülő/gondviselő hatósági (Egyenlő Bánásmód Hatósága) eljárást kezdeményezhet.

Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést, programot vagy állapotot megszüntetni.

2.12 A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

A tanulók magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartását az 1.-8. évfolyamokon

példás (5)

jó (4)

változó (3)

rossz (2)

érdemjegyekkel minősítjük.

A tanulók szorgalmát az 1.-8. évfolyamokon

példás (5)

jó (4)

változó (3)

hanyag (2)

érdemjegyekkel minősítjük.

A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az e-naplóba, tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba bejegyzí. A 2.-8. évfolyamon a tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás és a szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az e-naplóba, tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- példás (5) az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - a tanórán, tanórán kívül példamutatóan viselkedik;
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - társaival, nevelőivel, felnőttekkel szemben tisztelettudó;

udvarias, előzékeny, segítőkész;
az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
óvja és védi az iskola felszerelését;
nincs írásbeli figyelmeztetése.

– jó (4) az a tanuló, aki:

a házirendet betartja, azt tudatosan nem sérti meg;
a tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
kötelességeit a tőle elvárható módon teljesíti;
feladatot önként nem , vagy csak ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
az osztály, vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
viselkedése, hangneme általában kifogástalan;
nincs írásbeli megrovása.

– változó (3) az a tanuló, aki:

a házirendet nem minden esetben tartja be;
hajlamos a fegyelmezetlenségre;
tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül;
kötelességeit nem teljesíti minden esetben;
feladatot önként nem vállal, a rábízottakat esetenként nem teljesíti;
előfordul, hogy társaival, felnőttekkel szemben nyegle, udvariatlan;
igazolatlanul mulasztott;
osztályfőnöki megrovása van.

– rossz (2) az a tanuló, aki:

a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
kötelességeit egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
kívülálló, elzárkózó, segítőkészség nem jellemzi;
társaival, felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, gorombán viselkedik;
több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
igazgatói megrovása van.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

- példás (5) az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi kötelességeit minden tantárgyból rendszeresen teljesíti;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is;
 - munkavégzése pontos, megbízható;
 - tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt;
 - taneszközei tiszták, rendesek és azokat a tanítási órákra mindig elhozza.

- jó (4) az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanórákra folyamatosan készül, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - törekszik az önálló munkavégzésre, többnyire aktív;
 - többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyen való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
 - taneszközei tiszták, rendezettek.

- változó (3) az a tanuló, akinek:
 - tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
 - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán utasításokra szorul, tanári felügyelettel dolgozik.

- hanyag (2) az a tanuló, aki:
 - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
 - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
 - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
 - feladatait nem végzi el, közömbös, érdektelen, felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
 - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A magatartás és szorgalom érdemjegyek, illetve osztályzatok elbírálásakor a felsorolt szempontok közül több együttes megléte szükséges.

Iskolánkban tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító, kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végző tanulók a tanítási év végén oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók a szaktanár javaslata alapján igazgatói dicséretben és jutalomban részesülnek.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Az iskolai fegyelmezési intézkedések formái:

Azokat a tanulókat, akik az iskolai házirendet megszegik, az iskolai közösség normáit sértő magatartást tanúsítanak fegyelmező intézkedésben kell részesíteni.

Fegyelmező intézkedések:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás

A fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, melytől indokolt esetben – a vétség súlyosságára való tekintettel – el lehet térni.

Az intézkedést be kell jegyezni a naplóba és a tanuló tájékoztató füzetébe, és azt a szülő tudomására kell hozni.

2.13 A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

2.13.1 BTMN és SNI tanulók nevelése, oktatása

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

Feladataink:

A beilleszkedési problémák, magatartási rendellenesség esetén prevenciós és korrekciós feladatokat látunk el:

- Folyamatosan működő szűrő - és jelzőrendszer működtetése az óvodák, az általános iskolák az egészségügyi ellátás és a pedagógiai szakszolgálat között.
- A jelzett tanulók diagnosztizálása a pedagógiai szakszolgálat segítségével.
- A gyermek személyiségének, körülményeinek alapos megismerése (családlátogatás, szakvélemény elemzése valamennyi érintett pedagógus bevonásával).
- Terápiás tevékenység végzése: a pedagógiai szakszolgálattal együttműködve.
- Együttműködés kialakítása a szülő, a pszichológus, a pedagógus, a gyógypedagógus, a gyermekvédelmi felelős és a gyermekjóléti szolgálat között.
- A problémával küzdő gyermekek beillesztése az osztály-, iskolaközösségbe, a többségi társadalomba.

Kiemelt feladatok:

- A tanulók alapos megismerése.
- Problémafeltárás, az okok keresése és konkretizálása.
- SNI státusz vagy egyéb indokolt esetben egyéni fejlesztési tervek, ill. terápiák kidolgozása.
- Problémás tanulók nyomonkövetése.
- Esetmegbeszélések, kontroll.
- Családlátogatás, kapcsolat a szülőkkel, a szülők nevelési gondjainak segítése.

Célunk a szociális kompetencia kiemelt fejlesztése a belső kontrollt létrehozó érték- és motivációs rendszer közvetítése.

Ennek érdekében az alábbi célok elérésére, közelítésére törekszünk:

- Hiteles magatartás (ki) alakítása
- Reális önismereten alapuló önbizalom és önállóság fejlesztése
- Reális igényszint kialakítása, a kudarcátűrés és a siker kezelésének képessége
- Kitartás, kellő akarati működés, a döntéshozás és felelősségvállalás képessége
- A másik ember szempontjának figyelembevétele

- Együttműködési, konfliktuskezelési készség
- Empátia, a másakra figyelés, érzelmi ráhangolódás és megértés képessége
- Tolerancia, nyitottság, a másik értékeinek és különbözőségének elfogadása
- A különböző szerepek megélése és alakítása
- Szabályok alkotásának és elfogadásának képessége, szabálykövetés;

A tanulási folyamat során az alábbi lehetőségeket mozgósítjuk a fejlesztés érdekében:

- több lehetőséget biztosítunk a személyes kapcsolatok alakulására, különös tekintettel a pedagógus-diák és a pedagógus-szülő viszonyra;
- nagyobb szabadság megteremtésével adunk lehetőséget a diákoknak idejük szabadabb beosztására, a feladatok közötti választásra;
- az önértékelés, valamint az osztályozás mellett árnyalt értékelést is alkalmazunk;
- csökkentjük a tanulás verseny jellegét, erősítjük az együttműködést;
- a frontális tanulásszervezést kiegészítjük kooperatív, páros és más tanulásszervezési eljárásokkal, módszerekkel;
- a tananyag problémaközpontú megfogalmazásával és feldolgozásával érdekessé tesszük a gyerekek számára a tanulást, lehetőséget adunk kreativitásuk fejlesztésére.

Speciális feladataink:

- A gyermekek egyéni motivációs bázisának megismerése, sikerélményhez juttatása.
- A gyermekek felzárkóztatása pozitív vonásaira, eredményes tevékenységeire építve.
- Speciális önismereti, önértékelési képességek kialakítása, fejlesztése osztályfőnöki órán, lehetőség szerint valamennyi tanítási órán, illetve tanórákon kívüli tevékenységek során.
- A közösség segítségének igénybevétele.
- Egyénre szabott módszerek alkalmazása.
- Pályaválasztás segítése a pedagógiai szakszolgálat szakemberének és pályaeorientációs asszisztensek irányításával.
- Egészséges életmód, életvezetés formáinak megismertetése.
- Hátrányos szociális helyzetek, problémák okainak megismerése felderítése, ennek tükrében a megoldási lehetőségek számbavétele.
- Esetmegbeszélések szakemberek segítségével.

Az enyhébben hallássérült, nagyothalló tanulók

A hallássérült tanulók iskolai fejlesztése

Iskolánkba csak olyan tanuló iskolázható be, akinél enyhe nagyothallás diagnosztizálható, halláscsökkenése a 30-45 dB-es tartományba sorolható.

Az enyhén nagyothallók iskolai fejlesztése:

- helyes énkép, önismeret kialakítása,

- reális pályaválasztás kialakítása,
- külön gondot kell fordítani, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon, hogy tanulási nehézségeket leküzdje.

Az enyhén nagyothalló tanulók pedagógiai és egészségügyi rehabilitációja:

Egyéni igény figyelembe vételével, szurdopedagógiai ellátás keretén belül.

A látássérült, gyengénlátó tanulók

A többségi iskolában történő együttnevelés:

A látássérült, gyengén látó tanulók

Iskolánkban a gyengén látó tanulók azok integrálhatók, akiknek életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látás-teljesítmény, a csökkenés mértéke 0,1-0,33%.

A látássérült tanulók fejlesztése:

Alapműveltség nyújtása és a gyengén látásból adódó hátrányok leküzdése.

Fontos feladat:

- önállóság fejlesztés
- akarati tulajdonságok fejlesztése
- önbizalom, pozitív énkép kialakítása
- reális pályaválasztás
- kiemelt figyelmet kell fordítani a szemüveg használatára
- felkészíteni baleseti veszélyekre

A többségi iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni felkészítést igényel. Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre: A látássérült tanuló vegyen részt olyan egyéni fejlesztésekben, amelyekre állapotából fakadóan szüksége van. Ennek megvalósításához a szakértői javaslat nyújt támpontot, illetve igénybe vehető a látássérültek iskoláiban létrejött egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények által biztosított szak- és szakmai szolgáltatás.

A gyengénlátó és a látásukat praktikusán használó aliglátó tanulók iskolai fejlesztése:

A megfelelő eszközrendszer biztosítása mellett (teremvilágítás, egyéni megvilágítás, speciális tanulóasztal, tankönyvkiválasztás, speciális füzet, megfelelő íróeszköz) a követelmények mennyiségi és minőségi teljesítése a gyengénlátók egyéni adottságai szerint várható el. Ennek érdekében több gyakorlási lehetőségre és alkalmanként több időre van szükség.

- Az olvasás-írás tananyagának elsajátításához az 1. és a 2. évfolyamon magasabb óraszám biztosítása javasolt.
- Hosszabb művek esetében a hangos/digitális könyvek olvasása is megvalósítható.
- Az olvasási tempót érintő követelmények meghatározásakor szükséges a látásteljesítmény figyelembevétele.
- Az írás tanításánál törekedni kell az áttekinthető, rendezett, olvasható írásképre, amelyet a tanuló saját adottságainak megfelelő betűméretben és taneszközökkel teljesít.
- Szemléltetéshez és a tanulói munkához speciális (adaptált) eszközöket kell használni (speciális

vonalzó, körző stb.).

- Ismerje meg a látássérültekre vonatkozó jogi szabályozást, és tudja, hogyan élhet jogaival.
- Ismerje a látássérültek érdekvédelmi szerveződéseit.
- A teljes látást igénylő jelenségeket az ismeret szintjén kell biztosítani (fizikai, kémiai, biológiai jelenségek, pl. fénytán).
- A tananyagba szükséges beépíteni a gyengénlátással kapcsolatos fizikai és biológiai ismereteket, valamint lehetőséget kell adni a tanári és a tanulói kísérletekben való aktív részvételre.
- Biztosítani kell a gyengénlátók, aliglátók számára használható térképeket (lényegkiemelő, kontrasztos, esetenként tapintható jelzések stb.).
- Az ének-zene ismeretanyagában a hallásos tanulás kerül előtérbe.
- A dráma és tánc a tanuló térbeni biztonságának, mozgásuk harmóniájának kialakításában, ön- és társismeretük kialakításában, kommunikációjuk fejlesztésében kiemelt szerepet kap.
- A vizuális kultúrán belül a hangsúly a térbeli plasztikus megjelenítésre (mintázás, makett, agyagozás stb.) kerül.
- A gépírás (billentyűzet) tanításának szerepe a gyengénlátó, aliglátó tanuló esetében kiemelten fontos annak érdekében, hogy a mindennapi életben adódó írásbeli feladatait (dolgozat, önéletrajz stb.) esztétikus külalakban készíthesse el.
- A számítástechnika tanítása során az aliglátók számára speciális hangjelzős és tapintásos információt adó készülékek alkalmazása szükséges.
- Nagy hangsúlyt kell helyezni a mozgás-látás koordinációjának fejlesztésére, a helyes testtartást segítő gyakorlatokra és a meglévő mozgásszervi betegségek korrekációs gyakorlataira.
- Amennyiben lehetőség van rá, meg kell ismertetni a gyengénlátó, aliglátó tanulót a látássérültek sportolási lehetőségeivel és biztosítani kell az abban való részvételt (pl. atlétika, csörgőlabda, úszás).

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció:

- látásnevelés (a látási funkciók fejlesztése, optikai segédeszközök használata),
- mozgáskorrekció (finommozgás, nagymozgás),
- az olvasási készség fejlesztése,
- személyiségkorrekció,
- diszlexia, dysgraphia, diszkalkulia,
- logopédiai ellátás,
- gyógytestnevelés,
- a speciális optikai segédeszközök használata,
- mindennapos tevékenységek (étkezés, varrás stb.)

A beszéd fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél jelentős mértékű beszédbeli akadályozottság áll fent. Ennek következtében nyelvi, kommunikációs és tanulási zavarok léphetnek fel.

Következő csoportba sorolható tanulók iskolázhatók be iskolánkba:

- megkésett beszédfejlődés
- beszédritmus zavar / dadogás, hadarás/
- mutizmus
- orrhangzós beszéd
- diszlália.

Beszéd fogyatékos tanulók ellátása az EGYMI utazó gyógypedagógiai szolgálat, illetve a helyi pedagógiai szakszolgálat szakembereinek bevonásával történik.

Beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése:

- pszichológiai és fiziológiai tényezők fejlesztése
- önállóság fejlesztése
- önbizalom fejlesztése
- pozitív énkép kialakítása
- bátran merjen beszélni társai előtt.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló:

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz részképességzavarok (diszlexia, diszortográfia, diszkalkúlia, diszgráfia és diszpraxia), hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladatok:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,

- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Diszlexia – a fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Diszortográfia – a fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

Diszgráfia – a fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb)
- megkezdett tevékenység befejezetlensége
- ingersorozatok hibás kivitelezése
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban)
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek

A fejlesztés célja:

Figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés
- speciális figyelem-tréning
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- fokozott egyéni bánásmód
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése

- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése
- motiválás, sikerélmény biztosítása

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá azok a **szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák**, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése

Eszközei lehetnek:

- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Módszertani javaslatok a tanítási órákon részképesség zavarral küzdő gyermekek tanításához:

Gyakorlati tanácsok:

- ábrák, színes illusztrációk, pontokba szedett felsorolások, handout-ok használata
- több gyakorlásra és ismétlés
- kulcsszavak kiemelése
- rövid, világos állítások, utasítások
- kiscsoportos, kooperatív módszerek alkalmazása
- azonnali visszajelzések a diákoknak
- lista készítése a tananyagban előforduló szak- vagy idegen szavakból, azok magyarázatával együtt
- szaktanári segítséggel saját szóbank, szótár, szókártya-gyűjtemény elkészítése
- lassabb, artikulált beszéd a pedagógus részéről
- dolgozatírásnál a feladatok hangos felolvasása
- színes szöveghiemelő, filctoll használata tankönyvekben, füzetekben

- vizuálisan jól elhatárolható vázlatpontok a táblán (egy részképesség zavarral küzdő gyermek képtelen a tábláról másolni)
- a részképesség-zavarral küszködő tanulót előre, középre ültessük, lehetőleg jól tanuló, segítőkész gyermek mellé
- a segédeszközök elérhető helyen legyenek
- önálló munkák elkészítéséhez szempontok és/vagy vázlatpontok megadása szükséges
- tegyük lehetővé a segédeszközök használatát – szótárak, számológépek, számítógépek, magnók
- engedélyezzük, hogy a jól jegyzetelő osztálytársak másolópapírt használjanak az órai jegyzetelés során
- biztassuk őket a segítségkérésre, kérdésre
- kiemelten fontos számukra a pozitív megerősítés, dicséret

Osztályozás, értékelés:

- a szóbeli számonkérést helyezzük előtérbe
- a helyesírás differenciált értékelésénél a tanult nyelvtani szabályok alkalmazását kérjük számon, a részképesség zavarból eredő hibákat értékelésnél ne vegyük figyelembe
- minimumkövetelmények számonkérése
- a dolgozatkérdések, feladatok megfogalmazása során kerüljük, a kettős tagadást, a bonyolult mondat szerkesztést és a dupla kérdést (kérdésbe ágyazott kérdést)
- ha szükséges, engedélyezhetjük a dolgozat megírását külön teremben, tanár jelenlétében
- célszerű a strukturált feladatlap készítése
- figyelemzavar esetén a feladatokat egyesével adjuk oda a gyerekeknek
- hosszabb felkészülési idő biztosítása (dolgozat, memoriter)

Házi feladatok elkészítését megkönnyítő stratégiák alkalmazása:

- világos és teljesíthető mennyiségű feladatot adunk
- segítségeket, illetve könnyítéseket biztosítunk
- tanulási és szervezési stratégiákat tanítunk
- használjuk és ellenőrizzük a házi feladat füzetet
- lehetővé tesszük a szülő-tanár kommunikációt

Tanulási technikák:

- gondolattérkép alkalmazása
- többcsatornás tanulás
- jegyzetelés: rövidítések használata, tömörség,
- emlékeztető kártyák készítése
- memória technikai eljárások alkalmazása: rímalkotás, képzeletbeli összekapcsolás, mozaik szavak, memóriafogas, kép vagy képsorozat készítése

Egészségügyi habilitációs és rehabilitációs foglalkozások gyakorlata

Egyéni fejlesztési tervek

Az SNI tanuló egyéni fejlesztésének alapja a tanuló készségeinek/képességeinek, meglévő tudásszintjének ismerete. Mind a magyar, mind a matematika területén valamennyi évfolyamon bemeneti méréseket végeznek a gyógypedagógusok, melyekre épülnek az egyéni fejlesztési tervek. A fejlesztési intervallum három hónapra vonatkozik, melyet egy team megbeszélés követ a szülő bevonásával. A félévi kontrollvizsgálatok, illetve a tanév végi kimeneti mérések szintén mérőeszközök segítségével történik.

A fejlesztés célja

A fejlesztés célzottan azokra a területekre irányul, amelyeken a teljesítmény elmaradást mutat. A munka során azokra a képességekre támaszkodunk, melyekben a gyermek sikeres.

A fejlesztés alapvető szempontjai

Kiindulópont a gyermek még ép funkciói. A haladási tempót a fejlődési ütem határozza meg. Kislépések és fokozatosság elvének betartása. Kellő idő biztosítása a gyakorlásra, a képességek megszilárdulására. Minél több érzékszervi csatorna bevonása a fejlesztésbe. Játékos, oldottabb hangulat biztosítása.

A fejlesztő személy

A szaktudás mellett a fejlesztő személyisége is meghatározó. A fejlesztő személyiségében is kell, hogy hordozzon annyi többlet erőt, vagyis önfogadást és önbizalmat, amellyel a problémás gyermeket képes elfogadni olyannak, amilyen.

A fejlesztés körülményei

A foglalkozások kiemelve az osztályból, egyéni, illetve kiscsoportos formában történnek. A kiscsoport semmiképp ne legyen nagyobb hat főnél. Nyugodt, elfogadó légkör megteremtése elengedhetetlen. Kerülni kell a negatív visszajelzéseket és a büntetés bármely formáját. Kiemelten értékelendő az erőfeszítés, a szorgalom és a kitartás. Fő motivációs eszköz a jutalmazás és dicséret. A gyermek eredményeit csak saját magához lehet viszonyítani.

A fejlesztés helye és időtartama

A foglalkozások időpontjában rendszerességre, helyében állandóságra van szükség.

A fejlesztés eszköz igénye

- munkafüzetek
- fénymásolás/nyomtatás lehetősége
- változatos fejlesztő játékok, eszközök
- számítógépes oktató játékok, számítógépek
- internetes hozzáférés

Együttműködés a családdal

Állandó kapcsolattartás a szülőkkel, tanácsadás.

Együttműködés egyéb szakemberekkel

2.14 AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

Az írásos beszámoltatások formái:

- írásbeli felelet az egész osztályra / csoportra vonatkozóan,
- írásbeli felelet egyénre vonatkozóan,
- témazáró felmérések, dolgozatok,
- tanév végi felmérések.

Az írásos beszámoltatások rendje, korlátai:

– Az előre bejelentett témazárót minden tanulónak kötelessége megírni. Ha a tanuló a témazáró írásának napján hiányzik, akkor a hiányzás megszűnését követő egy héten belül pótló dolgozatot köteles írni (a dolgozat követelményrendszere azonos az osztály / csoport által megírt dolgozattal). Témazáró felmérés esetén javító dolgozat írására nincs lehetősége a tanulónak.

– Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. Ha egy napon két témazáró felmérést írnak, akkor azon a napon több, az osztály egészét érintő írásbeli felelet nem történhet. A tanító, a szaktanár a témazáró felmérés (dolgozat) időpontját egy héttel korábban köteles meghatározni, s arról a tanulókat tájékoztatni kell.

A témazáró felmérések (dolgozatok) értékelésben betöltött szerepe, súlya

– Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazáró felmérések (dolgozatok) érdemjegyei a félévi / tanév végi osztályzatok alakításánál nagyobb súllyal, 2X-es szorzóval esnek latba, ezért az osztálynaplóban meg kell különböztetni piros színnel a más érdemjegyeitől.

– A tanítási év végi felmérés értékelése a szaktanár hatáskörébe tartozik, saját hatáskörben dönt arról, hogy a felmérés eredményét számításba veszi-e a tanítási év végi osztályzat megállapításánál, ennek megfelelően az érdemjeggyel vagy százalékszám megadásával történő minősítés között szabadon választ.

2.15 AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladatok – mind a szóbeli, mind az írásbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják, ezért csak olyan jellegű feladatot adhat a pedagógus, mely ennek a kritériumnak megfelel. Nem adható olyan házi feladat, melynek előkészítése a tanítási órán nem történt meg. Szintén nem adható házi feladatként a tanítási órán fel nem dolgozott anyagrész otthoni, önálló feldolgozásra. A házi feladat érdemjeggyel történő minősítését egyáltalán nem tartjuk elfogadhatónak, a kiemelkedő gyűjtőmunka összeállítása esetén szaktanári dicsérettel jutalmazunk. A hiányzó házi feladat pótlólagos elvégzését szükségesnek tartjuk, kizárjuk azonban a büntetés eszközeként ilyen esetben a szaktárgyi elégtelen osztályzat adását, viszont értékelési rendszerünk alapján a szaktanári figyelmeztetést javasoljuk.

– A feladott kötelező *szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége* annyi legyen, hogy az első-negyedik évfolyamon a következő tanítási napra az összes tantárgyra vonatkozó felkészülési idő ne haladja meg a délutáni egyéb foglalkozás kétszer 45 perces időtartamát, az ötödik-nyolcadik évfolyamon pedig az egyes tantárgyakból szóban és írásban elvégzendő feladatok együttes mennyisége ne haladja meg tantárgyanként átlagosan a harminc percet.

– *Javasoljuk*, hogy rajz és testnevelés tantárgyakból sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot ne kapjanak a tanulók – a tanulók tanítási órán kívüli, az adott tantárggyal kapcsolatos munkája a gyűjtőmunkára korlátozódjék.

– *Pétekről hétfőre kötelező jelleggel írásbeli házi feladatot ne kapjanak* a tanulók, nem korlátozzuk a pétekről keddre, szerdára, stb. adható kötelező írásbeli feladatot. A hétvégi szóbeli házi feladat mennyiségét tekintve az első bekezdésben írottak az irányadók.

– Hosszabb iskolai szünetekre (ősz, téli, tavaszi, nyári) kötelező házi feladatot nem kaphatnak a tanulók. A pedagógus megfelelő motivációval „szorgalmi” jelleggel végezhető feladatot, gyűjtőmunkát adhat a szünetekre.

– A kompetencia alapú oktatás esetén is a fent felsorolt elveket alkalmazzuk.

A projekttel, témahéttel kapcsolatban otthoni feladat adható, az egyéb házi feladatok figyelembevételével, úgy, hogy az ne jelentsen túlzott megterhelést a tanulónak. Figyelembe kell venni az otthoni lehetőségeket is, pl. nem mindegyik tanulónak van még otthon internet elérési lehetősége, számítógépe.

2.16 AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Magasabb évfolyamra léphet a tanuló, ha elsajátította a helyi tanterv adott évfolyamának minimális követelményeit. Az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre a tanuló, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztása miatt nem tudja teljesíteni. Az első – nyolcadik évfolyamon évismétlés a szülő és az iskola közötti megállapodás alapján is előfordulhat, ezt a szülőnek kell kezdeményeznie, kérését írásban benyújtania az intézményvezetőnek, amelyről ő dönt, – a szülő kérésére az első- negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

A második évfolyamtól felsőbb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette. A továbbhaladásról az osztályozó nevelőtestületi értekezlet dönt. Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki a tanítási év végén háromnál több tantárgyból elégtelen minősítést kapott, vagy a javítóvizsgán is elégtelen minősítést szerzett. A tanulmányok alatti vizsgákra (javítóvizsgára, osztályozó vizsgára, különbözeti vizsgára, pótló vizsgára) a Nemzeti köznevelési törvényben és a nevelési-oktatási intézmények működését meghatározó EMMI rendeletben, valamint az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint kerül sor.

2.17 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. Az iskolaorvos, védőnő a tanulók évenkénti vizsgálata során Testmérést is végez:

- testmagasság,
- testsúly,

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el testnevelés órákon,

központilag, a tanév rendjében meghatározott időszakban és évfolyamokon, az OH által előírt módon és eszközökkel, a felmérés kiértékelésével, a NETFIT módszer alkalmazásával.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok (NETFIT):

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése

- Testzsír százalék-mérése
- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter) – aerob kapacitás
- Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése– kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

2.18 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testnevelés iskolai célja a tanulók testi, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését szolgáló egészségfejlesztés és tehetséggondozás, a rendszeres fizikai aktivitás.

– Iskolánkban a tanulók tanórán kívüli testnevelési és sporttevékenységét a nevelőtestület és a diákmozgalom közreműködésével az iskola igazgatója irányítja.

– Az iskola a tanulók számára a mindennapi testedzést a nemzeti köznevelésről szóló törvény, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján kötelező heti öt testnevelés órán biztosítja.

– A tanórán kívüli elfoglaltságok összehangolásával biztosítani kell, hogy a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon a tanulók minél nagyobb létszámban vehessenek részt.

– Iskolai sportversenyeken a tanulók csak felelős személy (iskolában dolgozó pedagógus vagy az igazgató engedélyével az edző) felügyelete és irányítása alatt vehetnek részt.

– A sportban tehetséget mutató tanulók sportegyesületbe irányíthatók, célunk, hogy minél több tanulónk sportoljon versenyszerűen.

– . Ha a tanuló a mindennapos testnevelés heti öt órájából legfeljebb heti két órát – kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmével – *sportegyesületben versenyszerűen sportolással, vagy amatőr szerződés szerinti sportolással* akar kiváltani, akkor ezt az iskola által biztosított űrlapon kell

bejelenteni, a bejelentéshez csatolni kell a sportegyesületi tagság igazolását, vagy a tanévre érvényes versenyengedély másolatát. A két tanóra kiváltását az iskola igazgatója engedélyezheti.

– Az Nkt. 27. § (11) bekezdése 2024. szeptember 1-jétől az alábbiak szerint módosul:

„(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből **legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában** – a sportszervezet keretei között szervezett edzésátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.”

A fentiekre tekintettel a 2024/2025. tanévtől **az iskolai sportkörökben való sportolással, nem versenysportoló esetén sportszervezet által kiállított igazolással való kiváltási lehetőségek már nem alkalmazhatóak**

2.19 TANTÁRGYI MINIMUM KÖVETELMÉNYEK

2.19.1 ALSÓ TAGOZAT TANTÁRGYI MINIMUM KÖVETELMÉNYEI

1. évfolyam

MAGYAR NYELV- ÉS IRODALOM:

A tanuló képes legyen

- Szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására, kérdésekre való válaszadásra;
- meghallgatott vagy olvasott mese, történet elmondására;
- az udvarias érintkezés tanult formáinak alkalmazására valóságos szituációkban (köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönetnyilvánítás)
- a tanult memoriterek elmondására;
- magyar ábécé betűinek fölismerésére, összeolvasására;
- kiejtés szerint írandó szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok - a tanuló fejlettségi szintjének megfelelő hangos olvasásra;
- másolásra kötött betűkkel írott mintáról, a saját nevének önálló, helyes leírására;
- a j hang helyes jelölésére a taneszközökből megismert szavak körében;
- szavak írására másolással: betűtévesztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül.
- szavak, rövid mondatok leírására diktálás után;

- a leírt nyelvi anyag fölolvására, javítására összehasonlítással.

Memoriterek tanulása:

- *2-3 mondóka/ soroló/ találós kérdés*
- *Weöres Sándor: Vásár (részletek)*
- *Károlyi Árný: Játék-szavak*
- *Lévay József: Hintadal*
- *Jókai Mór: Ültess fát!*

Népköltés: Ágon ugrált a veréb

- *szabadon választott vers*

MATEMATIKA:

- Számok olvasása, írása 20-as számkörben
- Számfogalom, számok tulajdonságai, biztos számlálás 20-as számkörben (páros, páratlan, számszomszédok).
- Hozzátevés, elvétel megfogalmazása szóban, lejegyzése művelettel.
- Összeadás, kivonás, bontás, pótlás 20-as számkörben.
- Összefüggések: több, kevesebb, egyenlő megfogalmazása, lejegyzése, relációs jelek alkalmazása.
- Nyitott mondatok megoldása
- Szabályjátékok megoldása
- Méter, deciméter, liter, deciliter mennyiségek értelmezése
- Szöveges feladatok értelmezése, megoldása, válasz megfogalmazása.
- Síkbeli alakzatok megkülönböztetése, alak megnevezése, csoportosítása (logikai készlet).

KÖRNYEZETISMERET:

Képességeinek megfelelően első osztály végén a tanuló:

- tájékozódjon jól saját testén, tudja megnevezni főbb testrészeit.
- ismerje az egészséges életmód főbb jellemzőit
- ismerje a betegségek leggyakoribb tüneteit
- tudja az irányokat helyesen használni.
- ismerje az iskola nevét, annak helységeit, s azokat rendeltetésszerűen használja.
- tudja elmondani saját lakcímét, szülei nevét.
- ismerje a településfajtákat, azok jellemzőit
- ismerje a napszakokat, a hét napjait, a hónapok, évszakok nevét, azok sorrendjét.
- tudjon röviden beszámolni a napi időjárásról. - tudja megkülönböztetni az élt és az

élettelen.

- ismerje fel a növények és az állatok legfontosabb részeit.

ETIKA

- Tudjon bemutatkozni.
- Ismerje fel, kedvelt és nem kedvelt tevékenységeit.
- Azonosítsa saját viselkedésének jellemző elemeit.
- Ismerje fel és nevezze meg a szűkebb és a tágabb családtagjait.
- Értse meg, különítse el a családi és az egyéb ünnepeket, segítsen az ünnepek előkészületeiben.
- Mérje fel az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő vállaljon feladatot a közös munkában.
- Különböztesse meg a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezze ki.
- Ismerje fel az igazságos és az igazságtalan helyzeteket.
- Legyen képes az alapérzelmek felismerésére, megnevezésére.
- Ismerje az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét.
- Ismerjen néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket.
- Legyen képes felelősséggel gondolkodni a körülöttünk élő állatokról, növényekről.

ÉNEK-ZENE

- Képes legyen 5 tanult (népi gyermekjátékot, mondókát, népdalt) bemutatni, énekelni emlékezetből.
Én kis kertet kerteltem; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Gyertek haza ludaim; Gyertek lányok játszani, játszani; Gyertek lányok ligetre; Gyerünk, menjünk vendégségbe; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas!; Hinta, palinta; Hold, hold, fényes lánc; Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Körtéfa; Megy a kocsi; Nyisd ki Isten kiskapudat; Rece, rece pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Szegény legény; Szólj síp, szólj; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma gyere ki; Zíbor, zábor; Zsipp-zsupp
- Képes legyen egyenletes mérő és a dal ritmusának megkülönböztetése (nagytesti mozgással, tapsolással, ritmushangszerekkel, dallamhangszerekkel).
- Ismerje a egyed, nyolcadpár, negyed szünet fogalmát, írja le, nyomtatott és kézzel írt formában is.
- Tudja a tanult dal, mondóka ritmusát tapsolni.

- Képes legyen hangoztatni ritmusmotívumokat ritmustapssal és ritmushangszerekkel.
Ritmusolvasás, ritmusfelelgetés, ritmuspótlás, ritmuslánc, ritmusmemoriter.
- Képes legyen a tanult dalokból a dallam kiemelésére, felismerésére, egyszerű dallamfordulatok: s-m, l-s-m éneklésére.
- Önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban tudjon énekelni, törekedjen a tiszta intonációra;
- Különböző hangerővel tudjon énekelni;

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Tudja élményeit, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníteni (rajzolással, festéssel, formázással, építéssel) síkban és a térben is.
- Tudjon közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok alapján (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) vizuális jellemzőket kiválasztani, csoportosítani, megnevezni (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura).
- Ismerje fel a műalkotások témáit.
- Tudjon önállóan, felismerhető jegyekkel ábrázolni tárgyakat, élőlényeket közvetlen szemlélet és emlékezet után.
- Ismerje és megfelelően használja a különböző rajzeszközöket.
- Tudjon egyszerű nyomatot létrehozni.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.
- Tudja mi az ismétlés és a ritmus, díszítésnél alkalmazzon ötletes sorritmusokat és területi ritmusokat.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Ismerje fel a természetes és mesterséges anyagokat, legyen képes tárgyakat anyaguk alapján csoportosítani (fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag).
- Tudjon egyszerű tárgyakat minta alapján létrehozni képlékeny anyagból (gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, kivájással, nyújtással, mintázással), papírból (hajtogatással, tépéssel, nyírással).

- Ismerje a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, a rendőr közlekedést irányító karjelzéseit.
- Ismerje a lakás helyiségeit és azok funkcióit.
- Tudjon megnevezni néhány házimunkát.

TESTNEVELÉS

Rendgyakorlatok:

- Értse a vezényszavakat, tudja végrehajtani.
- Fordulatok, hátra arc helyben.
- Legyen képes összerendezett, fegyelmezett mozgásra, viselkedésre.

Gimnasztika:

- Bemutatás után tudja elvégezni az elmondott 2-4 ütemű gyakorlatot.

Járások, futások:

- Tudjon 5-6 percig kitartóan futni.
- Tudjon futni iram- és irányváltásokkal, tárgykerüléssel.
- Járás közben hajtson végre egyszerűbb utánzó járásokat.

Szökdelések, ugrások:

- Tudjon végrehajtani különböző szökdeléseket, játékos ugrásokat.
- Eszközökre, tárgyakra való fel- és leugrás koordinált végrehajtása.
- Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- Tudjon ugrókötelet folyamatosan hajtani helyben.

Dobások:

- Tudja a tevékenységcéljának megfelelően dobni a labdát.
- Tudjon célba dobni, távolba dobni kislabdával.

Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok:

- Legyen képes megtartani a testsúlyát támaszban.
- Tudjon végrehajtani guruló átfordulást előre.
- Bordásfalon vándormászást.

Labdás gyakorlatok:

- Tudja a labdát gurítani, feldobni, elkapni kétkezes alsó dobással.
- Labdapattogtatás helyben, labdaterelés utánzó járások közben.

2. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

A tanuló képes legyen

- ismert típusú írott utasítások megértésére, végrehajtására;
- kérdésekre adott válaszok értelmes megfogalmazására;
- a mindennapi érintkezés nyelvi formáinak alkalmazására, udvarias viselkedésre;
- a tanult memoriterek szöveghű elmondására;
- szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására
- olvasmányok tartalmának elmondására önállóan
- tartalmilag tisztázott és megértett szöveg felkészülés utáni felolvasására folyamatosságra, pontosságra törekedve. A felolvasott szöveg mondatokra tagolására: szünettartás, levegővétel;
- A mondat végét és a vesszőt érzékelteti.
- másfél oldal terjedelmű -életkorának megfelelő- szöveg megértésére néma olvasással
- az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen megfogalmazni,
- elmondani az olvasottak lényegét
- Szöveghűen mondja el a memoritereket.

MAGYAR NYELV:

- az ábécérend ismeretére, szavak betűrendbe sorolására
- hosszú magán- és mássalhangzók fölismerésére a beszédben;
- a hosszú hangok jelölésére írásban:
- Felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint felidézi és alkalmazza a helyesírási szabályokat begyakorolt szókészlet körében. 30-40 begyakorolt szó esetében helyesen jelöli az hangot.
- írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz
- rövid, fonetikusán írandó szavak hibátlan lejegyzésére, tollbamondásra, a kiejtéstől eltérő ké másolással.
- Másoláskor nem vét írástechnikai hibát. Szöveg minta alapján felismeri és kijavítja hibáit. Percenként 15-20 betűt ír.
- az hang biztos jelölésére 20 - a tanulók által gyakran használt - szótőben;
- a mondatok nagybetűvel való kezdésére, szavakra tagolására;
- a szavak elválasztására a szótagolás szabályai szerint.

Memoriterek:

Mondókák, sorolók, találós kérdések, népdalok. Mesemondás.

Petőfi Sándor: Anyám tyúkjá;

JózsefAttila: Altató;

Szabó Lőrinc: Csiga-biga;

Weöres Sándor és Kányádi Sándor verseiből szabadon választott.

MATEMATIKA

- Számok helye a számegyenesen, nagyság szerinti sorrendje.
- A számok néhány tulajdonságának ismerete: adott szám jellemzése a megismert tulajdonságokkal.
- A számok közötti kapcsolatok felismerése.
- Biztos számfogalom a 100-as számkörben.
- Alapműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, részekre osztás, bennfoglalás, maradékos osztás) értelmezése kirakással. Műveletek megoldása szóban.
- A kisegyszeregy biztonságos ismerete.
- A számok közötti kapcsolatok műveletekkel történő megjelenítése.
- Tagok felcserélhetőségének, csoportthatóságának ismerete, felhasználása számolási feladatokban.
- Fordított műveletek alkalmazása.
- A számítások helyességének ellenőrzése, az eredmény értelmezése.
- A műveletek közötti kapcsolatok felismerése.
- A kapcsolatok kifejezése szóban.
- Állítások megfogalmazása tevékenységről, rajzról.
- Állítások igazságának megítélése.
- Nyitott mondat kiegészítése igazzá, hamissá tévése.
- Nyitott mondat készítése ábráról.
- Szöveges feladatok értelmezése, megoldása:
- Lejegyzés (ábrázolás)
- Műveltek kijelölése
- Számolás
- Ellenőrzés
- Válasz megfogalmazása
- Adott szabályú sorozat folytatása.
- Sorozatok képzése.
- Testek létrehozása másolással megadott egyszerű feltétel szerint.

- Élek, csúcsok, lapok felismerése, számbavétele a kocka és a téglatest esetében.
- Síkidomok létrehozása másolással, megadott egyszerű feltétel szerint.
- Csoportosítás, válogatás tulajdonságok szerint.
- Gyakorlati mérések a tanult egységekkel.
- A tanult szabványmértékegységek ismerete; használata.

KÖRNYEZETISMERET

- Megfigyeléseiről tapasztalatairól a tanuló tudjon szóban beszámolni !
- Tapasztalatait rögzítse! Ismerje fel a tanult jelenségeket rajzról, képről!
- Ismert témakörben csoportosítson megadott szempont szerint!
- Legyen képes méréseket végezni, használja helyesen a tanult mértékegységeket!
- Használja helyesen a napszakok nevét! Sorolja fel az évszakokat és a hónapokat helyes sorrendben!
- Nevezze meg az évszakok jellemző időjárási jelenségeit!
- Mutassa be a tanult élőlényeket, sorolja fel jellemző jegyeit!
- Tájékozódjon jól saját testén! Ismeije a fontosabb élelmiszercsoportokat valamint ezek arányos fogyasztását egészsége érdekében!
- Fogadja el a másságot és a testi fogyatékos embereket!
- Ismeije és használja pontosan a helyet, helyzetet jelentő (előtte, mögötte, között, alatta, fölött, mellett) kifejezéseket!
- Nevezze meg otthona és az iskola között lévő legfőbb közlekedési veszélyforrásokat, ismeije azok elkerülésének módját!
- Ismerje lakóhelye főbb jellegzetességeit!
- Lakóhelye bemutatása néhány mondattal
- Ismertessen egyet a település hagyományai közül!

ETIKA

- Ismerje és nevezze meg a pozitív és negatív érzelmeket csoportos tevékenységet esetén is.
- Képes a jó és rossz tulajdonságait, kedvelt és nem kedvelt tevékenységeit felsorolni.
- Ismerje fel és nevezze meg a szűkebb és a tágabb családtagjait. Ismerje a rokonsági szinteket.
- Azonosítsa a családi szerep- és felelősségvállalást.
- Értse meg, különítse el a családi és az egyéb ünnepeket, és vegyen részt annak előkészületében.
- Ismerje fel az emberekkel kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekedjen ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tegyen.

- Mérje fel az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő vállaljon feladatot a közös munkában. Legyen együttműködő a közösséggel. Ismerje fel a kirekesztést.
- Különböztesse meg a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezze ki.
- Ismerje az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét.
- Ismerjen néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket. Legyenek természetvédelmi ötletei.
- Ismerjen meg többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást.
- Legyen nyitott a világ történéseire.

ÉNEK-ZENE

- Tudjon csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekelni, törekedjen a tiszta intonációra.
- Képes legyen különböző hangerővel énekelni.
- Énekeljen jó tempóban, helyes testtartással és artikulálva.
- Ismerje a szolmizációs hangokat, azok kézjelét.
- Tudja elhelyezni a szolmizációs hangokat az ötvonalas rendszerben.
- Képes legyen kézjelről énekelni, szolmizálni.
- Érzékelje és tudja megnevezni a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben.
- Ismerje fel, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részleteket.
- Értse a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát, tudja alkalmazni azokat.
- Képes legyen megkülönböztetni mérőt és ritmust.
- Tudja tapsolni a dalok, mondókák ritmusát.
- Ismerje fel és hangoztassa a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és fél értékű szünetet, tájékozódjon a 2/4-es és a 4/4-es ütemben, ismerje és használja az ütemvonalat, záróvonalat, ismétlődőjelet.
- Képes legyen felismerni a zongora hangját, a gyermekkar hangját.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Tudja megjeleníteni élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel (rajzol, fest).
- Ismerje a képlékeny anyagok közül az agyagot, gyurmát, legyen képes mintázni, plasztikát létrehozni.
- Ismerje fel a műalkotások témáit.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- Ismerje fel és tudjon néhány tulajdonságot a természetes és mesterséges anyagokról, legyen képes tárgyakat anyaguk alapján csoportosítani (fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag).
- Tudjon egyszerű tárgyakat minta alapján létrehozni képlékeny anyagból (gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, kivájással, nyújtással, mintázással), papírból (hajtogatással, tépéssel, nyírással).
- Ismerje az asztalterítést, asztali illemtant, szalvétahajtogatást.
- Ismerje a gyalogos és kerékpáros közlekedés alapvető szabályait, a rendőr közlekedést irányító karjelzéseit.
- Ismerje a lakás helyiségeit és azok funkcióit.
- Tudjon megnevezni néhány házimunkát.

TESTNEVELÉS

Rendgyakorlatok:

- Értse a vezényszavakat, tudja azokat végrehajtani.
- Testfordulatok helyben, helyben járás, járás indul, lépés állj vezényszavak végrehajtása.
- Legyen képes összerendezett, fegyelmezett mozgásra, viselkedésre.

Gimnasztika:

- Bemutatás után tudja elvégezni az elmondott 2-4 ütemű gyakorlatot.

Járások, futások:

- Tudjon 4-6 percig kitartóan futni.
- Tudjon futni iram és irányváltásokkal, tárgykerüléssel, tudja a futás iramát a távhoz és körülményekhez igazítani.
- Járás és futás közben hajtson végre egyszerűbb utánozó járásokat és szökdeléseket.

Szökdelések, ugrások:

- Különböző szökdelések végrehajtása, helyben szökdelés zárt lábbal, szökdelés két lábon előre, hátra, oldalra.

- Helyből és nekifutással történő ugrások végrehajtása.
- Tudjon ugrókötelet folyamatosan hajtani helyben és haladással.

Dobások:

- Célbadozás, távolba dobás alkalmával az egykezes felső alkalmazása.

Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok:

- Képes legyen megtartani a testsúlyát támaszban és függésben is.
- Tudjon végrehajtani gurulóátfordulást előre és hátra.
- Mászókötélen mászókulcsolással mászási kísérletek végrehajtása.

Labdás gyakorlatok:

- Tudja a labdát gurítani, feldobni, elkapni, kétkezes alsó és kétkezes felső dobás használata.
- Labdapattogtatás helyben és haladással.
- Labdavezetés kézzel, lábbal, tárgykerüléssel.

3. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

- egy oldal terjedelmű szépirodalmi, fél oldal terjedelmű ismeretterjesztő szöveg néma olvasása
- a megértés bizonyítása szóbeli és írásbeli feladatok megoldásával
- megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket
- megnevezi a szereplőket, azonosítja a történet idejét, és helyszínét, cselekményeinek sorrendjét helyesen állapítja meg
- összefüggő beszámoló szövegről
- konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket
- ismert szöveg felkészülés utáni érthető, tagolt felolvasása
- hat-nyolc értelmes, összefüggő mondat írása megadott vagy választott témáról
- szabadon választott memoriterek szöveghű előadása

MAGYAR NYELV:

- a tanult tulajdonnevek nagybetűvel való kezdése
- az időtartam helyes jelölése a begyakorolt esetekben
- egyszerű szavak elválasztása önállóan
- igék, főnevek, mellénevek felismerése és szófajának megnevezése
- toldalékos formájában szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat
- a többes szám kifejezésének a felismerése

- szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és az igekötőket
- a j hang helyes jelölése a tanult szófajokban
- a korosztály szókincsében megtalálható, a kiejtésnek megfelelően írandó szavak helyes rögzítése
- a szöveg mondatokra tagolása, a mondatkezdés- és zárás helyes jelölése
- írásmunkák elvégzése olvashatóan, tetszetős formában, az íráshasználathoz szükséges tempóban
- az önálló írásbeli munkák javítása tanítói segédlettel

MATEMATIKA

- adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése
- biztos számfogalom 1000-es számkörben
- számok írása, olvasása 1000-ig
- számok nagyságrendjének és helyiértékének biztos ismerete
- számok képzése, helyiérték szerinti bontása
- alapműveletek eljárásának alkalmazása szóban és írásban
- becslést, ellenőrzés eszközként használata
- egyszerű nyitott mondat kiegészítése igazzá, hamissá
- nyitott mondat igazsághalmazának megkeresése kis véges alaphalmazon
- behelyettesítéssel helyes műveleti sorrend több művelet esetén
- szöveges feladatok értelmezése, adatainak lejegyzése, megoldási terv készítése
- táblázat kiegészítése, kitöltése adott szabály alapján
- sorozat folytatása adott vagy felismert szabály alapján
- a gyakorlatban végrehajtott mérések alapján a mértékegység és a mérőszám kapcsolatának megállapítása
- át- és beváltások a tanult mértékegységekkel gyakorlati mérésekhez kapcsolódva
- szám és szöveges feladatok a tanult mértékegységekkel
- egyszerű geometriai alakzatok felismerése, néhány tulajdonságuk megnevezése
- síkidomok, testek előállítása tevékenységgel
- a biztos és a véletlen megkülönböztetése konkrét tapasztalatszerzés útján

KÖRNYEZETISMERET:

- legyen képes a zöldterületen élő leggyakoribb élőlények felismerésére, jellemzésére, megnevezésére
- ismerje a növényi szervek feladatát
- tudja, hogy a növények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség

- nevezze meg az anyag halmazállapotait, azok néhány jellemzőjét
- olvassa le helyesen a hőmérőt
- közvetlen környezetéből nevezzen meg példákat a halmazállapot-változásra
- Használja helyesen az oldódás, olvadás szavakat
- Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját
- tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot
- legyen képes tájékozódni az iskola környékéről készített térképvázlaton
- ismerje fel lakóhelyét, tudjon önállóan tájékozódni a település térképén
- állapítsa meg helyesen iránytű segítségével a fő világtájakat
- nevezze nevén a település jellemző felszíni formáit, felszíni vizeit, nevezetes épületeit, közlekedési eszközeit
- vegye észre, hogy a helytelen emberi magatartás hogyan veszélyezteti az élőlények életét

ETIKA

- Legyen reális képe saját külső és belső tulajdonságairól; képes önmagát fejleszteni.
- Képes célokat kitűzni maga elé, és azonosítani a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket.
- Tudjon figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait.
- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.
- Értse és fogadja el, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik.
- Osztályközössége szabályait elfogadja, betartja.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- Ismerje az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét.
- Ismerjen néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket. Legyenek természetvédelmi ötletei.
- Ismerjen meg többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást.
- Legyen nyitott a világ történéseire.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Tudja megnevezni digitális környezet elemeit.
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazásokat képes legyen használni.
- Tudja megnevezni a digitális eszközöket és főbb funkcióit.
- Képes legyen használni a digitális eszközöket.
- Ismerje a problémamegoldás folyamatát digitális eszközzel.

- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazása
- Ismerje az elkészített produktum mentésének és megnyitásának lépéseit.
- Képes legyen az alkalmazói készségek alapozására és fejlesztésére.
- Alkalmazza a rajzolóprogram alapfunkcióit, rajzeszközöket
- Ismerje a böngészőprogram alapfunkcióit.
- Képes legyen értelmezni a személyes adat fogalmát.

ÉNEK-ZENE

- Képes legyen emlékezetből több versszakkal, egyénileg vagy csoportosan 20 dalt elénekelni
- Tudjon kézjelről, betűkottáról szolmizálva, majd szöveggel dalt tanulni
- Képesse váljon a tanult zenei elemek kottaképről való felismerésére
- Tudja megnevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszereket
- Képes legyen az ismert dalokat kézjelről, betűkottáról, hangjegykottáról énekelni
- Szóltassa meg az ismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan, egyénileg és csoportosan.
- Képes legyen különböző hangerővel énekelni
- Énekeljen jó tempóban, helyes testtartással és artikulálva
- Ismerje a szolmizációs hangokat, azok kézjelét
- Tudja elhelyezni a szolmizációs hangokat az ötvonalas rendszerben
- Ismerje a főbb magyar népdalgyűjtőket, zeneszerzőket.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Tudatosan alkalmazza a megismert vizuális kifejezőeszközöket.
- Legyen nyitott az új vizuális kifejezőeszközök megismerésére.
- Legyen képes élmény- és emlékkifejezésre, illusztráció síkbáb és egyszerű jelmez készítésére.
- Legyen képes élményeit, elképzeléseit árnyaltan megjeleníteni.
- Festményeiben legyen képes színárnyalatokat használni.
- Legyen képes mozgásformákat és térviszonyokat felismerhetően ábrázolni.
- Legyen képes műalkotásokat megfigyelni, szempontok alapján elemezni, formákat, színeket, érzelmeket észrevenni.
- Legyen képes ötleteit önállóan megvalósítani.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

Család, otthon, háztartás:

- Ismerje a lakás helyiségeit, azok funkcióit.
- Vegyen részt a családi munkamegosztásban.
- Az életkorának, fejlettségnek megfelelően legyen képes önkiszolgáló tevékenységekre.
- Ismerje a vendéglátás alapvető tevékenységeit, tudjon segíteni asztalterítésben, tálalásban.
- Tudja, hogy a háztartásban hogyan lehet takarékoskodni alapanyaggal, energiával, idővel, pénzzel, fogyasztási cikkekkel.

Anyagok és alakításuk:

- Ismerje a karton és papírlemez tulajdonságait, tudja azokat felsorolni.
- Legyen képes keményebb papírokkal is dolgozni, tudja előkarcolni, hajtani, nyírni.

Jeles napok:

- Ismerjen néhány családi szokást és hagyományt.
- Tudjon néhány ünnepi hangulatot kifejező dekorációt készíteni.
- Legyen képes ajándékot csomagolni.

Mérés:

- Tudjon önállóan cm pontossággal méréseket végezni.

Közlekedési ismeretek:

- Ismerje és tartsa be a gyalogos közlekedés szabályait, lakott területen és lakott területen kívüli közlekedés esetén.
- Képekről tudjon közlekedési szituációkat értelmezni, arról beszélni.
- Ismerje a kerékpáros közlekedés alapvető szabályait.

Tervezés, építés:

- Önállóan tudjon munkameneteket tervezni.
- Lássa előre az egymásra épülő tevékenységeket.
- Tudjon építőelemekből, LEGO-ból modelleket készíteni.

Háztartástan, életvitel:

- Ismerje és törekedjen az egészséges életmódnak megfelelően szervezni tevékenységeit.
- Ismerje a segélyhívószámokat és a telefonos segélyhívás szabályait.

TESTNEVELÉS

Rendgyakorlatok:

- Értse a gyakorlatokra vonatkozó szakkifejezéseket.
- Tudjon testfordulatokat helyben, két ütemben végrehajtani.

Gimnasztika:

- Tudja a tanult gimnasztikai gyakorlatokból összeállított mozgásokat folyamatosan és pontosan, a pedagógus utasításainak megfelelően ütemtartással végrehajtani.

Járások, futások:

- Tudjon járni, futni ütemtartással, zenére is.
- Tudjon 4-5 percig kitartóan futni.
- Tudjon gyors indulást állórajtból.
- Tudjon futni iram és irányváltásokkal, tárgyak kerülésével, tudja a futás iramát a távhoz és a körülményekhez igazítani.

Szökdelések, ugrások:

- Tudjon ugrókötelet megfelelő ugrásszámmal folyamatosan hajtani, helyben és haladással.

Dobások:

- Képes a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód kiválasztására.
- Tudjon kislabdahajítást végezni állóhelyből, kilépéssel harántterpeszbe.

Talajtorna:

- Tudjon gurulóátfordulást előre végezni.

Labdás gyakorlatok:

- Ismerje és használja a kétkezes alsó, kétkezes felső és egykezes felső dobásmódokat.
- Tudjon labdát vezetni kézzel, tárgyak kerülésével.

4. évfolyam

MAGYAR IRODALOM

- Érthető, helyesen tagolt, a magyar nyelv hangzástörvényeinek megfelelő beszéd a mindennapi kommunikációban.
- Előzetes felkészülés után kb. fél oldal terjedelmű szöveg pontos, a tartalmat kifejező felolvasása az előbeszédet megközelítő tempóban és helyes hanglejtéssel.
- Az olvasott szöveg részekre tagolása után önálló vázlat írása. Ennek alapján tartalommondás a lényeges események kiemelésével és a megfelelő időrendi sorrend betartásával.
- Egy oldal terjedelmű, az életkornak megfelelő szöveg néma elolvasása után a szövegértés bizonyítására egyszerű és gondolkodást, következtetést igénylő feladatok megoldása.
- Legnagyobb költőink, íróink nevének és a tőlük olvasott művek címének, és azok témájának egymáshoz rendelése.

- Egy kortárs magyar költő szabadon választott versének elszavalása.(pl. Varró Dániel, Lackfi János)

MAGYAR NYELV

- Az ábécérend ismerete, szavak betűrendbe sorolása megegyező kezdőbetűvel is.
- A magán-és mássalhangzók helyes időtartamának jelölése ismert szavakban.
- A j hang betűjelének helyes megválasztása ismert szavakban.
- A mondat és a tulajdonnevek tanult eseteinek nagybetűs kezdése.
- A múlt idő jelének helyes használata
- Az igekötős igék helyesírása.
- Igeragozás, igemódok felismerése.
- A melléknév, a számnév fokozott alakjának helyes írásmódja, a keltezés többféle helyesírása.
- Szavak elválasztása.
- Szavak csoportosítása a tanult szófajok szerint.
- Egyalakú szótövek fölismerése, a tanult szófajok toldalékos alakjainak írása, a hangkapcsolati törvényiek helyes jelölése szóelemzés segítségével.
- A mondatfajták megnevezése, a mondatvégi írásjelek helyes alkalmazása.
- e-mail vagy sms szövegének megfogalmazása egy szabadon választott témáról.

MATEMATIKA :

- Biztos számfogalom tízezres számkörben.
- Számok helyi érték szerinti írása, olvasása.
- Számjegyek alaki és helyi értékének biztos ismerete.
- Számok képzése, bontása.
- A tízes, százaz, ezres számszomszédok meghatározása.
- Szóbeli műveletek értelmezése és megoldása tízezres számkörben (fejszámolás).
- Sorozat szabályának felismerése, sorozat folytatása.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában.
- Összefüggés felismerése a táblázat elemei között.
- Összetartozó elemek táblázatba rendezése.
- írásbeli műveletek értelmezése és megoldása tízezres számkörben
- A becslés, ellenőrzés eszközként való alkalmazása.
- A helyes műveleti sorrend ismerete és alkalmazása a négy alpművelet körében
- A törtszám fogalmának értelmezése színezéssel rajzokon, törtek összehasonlítása.
- Egy szerű, összetett és fordított szövegezésű szöveges feladathoz tartozó számfeladat alkotása, és

ezzel a szöveges feladat megoldása

- Megoldási algoritmusok alkalmazása.
- Adott halmaz elemeinek szétválogatása megadott szempont szerint.
- Nyitott mondat igazsághalmazának megkeresése véges és végtelen alaphalmazon.
- Mérés szabvány egységekkel.
- Át-és beváltások a tanult mértékegységekkel gyakorlati mérésekhez kapcsolva.
- Számítások a kerület és terület megállapítására.
- Geometriai tulajdonságok felismerése, alakzatok kiválasztása a felismert tulajdonság alapján.
- Alapvető pénzügyi fogalmak ismerete, megfelelő alkalmazása szóban és írásban: bevétel, kiadás, törlesztés, kölcsön, haszon.
- Egyszerű rajzolóprogram segítségével játékos feladatok megoldása számítógépen.

KÖRNYEZETISMERET:

- Tudja az élőlényeket megfelelő csoportba besorolni, ismerje ezeknek a csoportoknak a fő jellemzőit.
- Mutasson be egy ismert növényt, emlőst, madarat és gerinctelen állatot a lakóhely környezetéből, ismerje az életükhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Ismerje a domborzati elemek jelölését a térképen. Találja meg lakóhelyét, valamint az ország nagy tájegységeit, nagy tavait és folyóit Magyarország domborzati térképén.
- Mutassa be a lakóhelyéhez közeli kirándulóhelyek egyikét.
- Tudjon irányokat meghatározni fő világtájak segítségével, tájékozódni iránytűvel.
- Ismerje a következő fogalmakat: Föld mágneses tere, mágneses vonzás, taszítás.
 - Mondjon példát hang- és fényjelenségekre.
 - Ismerje a víz körforgását a természetben.
 - Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
 - Ismerje fel a betegségi tüneteket, tudja alkalmazni a fertőzések megelőzésének módjait.
 - Sorolja fel a gyógyítást végző szakembereket, ismerje a mentősök munkáját.
 - Tudja, hogyan őrizheti meg egészségét, és mi veszélyezteti azt leginkább.
 - Ismerje az egészséges életmód (táplálkozás, aktív és passzív pihenés, öltözködés, személyes higiéné, rendszeres testmozgás, lelki egészség) lehetőségeit, a mozgásszegény életmód káros hatásait, a gyakori gyermekbetegségek (nátha, influenza, bárányhimlő) tüneteit.
 - Ismerje az emberi életszakaszokat, a fejlődés, növekedés, öregedés folyamatát.
 - Nevezzen meg veszélyhelyzeteket járművel való közlekedés, kerékpározás közben.
 - Nevezzen meg a környezetéből környezetszennyező forrásokat, ismerje azok egészség károsító

hatásait.

- Ismerje a környezettudatosság, a tudatos fogyasztói viselkedés, a takarékoskodás, a komposztálás lehetőségeit, megvalósításuk módjait.
- Ismerje a szerves hulladékok csoportosítását a komposztálhatóság szerint. A megújuló és nem megújuló energiaforrásokat, az elektromos készülékek energiatakarékos üzemeltetésének lehetőségeit.
- Tudjon példát mondani saját életéből a papír, műanyag és fém újrahasznosítására.
- A tanuló legyen képes a tankönyvön kívül más ismerethordozókból a tananyaghoz kapcsolódó információkat gyűjteni.
- Rendelkezzen az életkorának megfelelő környezeti erkölccsel, társadalmi, természeti felelősséggel, együttműködő képességgel, a közös felelősségtudat alapjaival.

ANGOL NYELV

- KER- szintben nem megadható.
- A tanuló tevékenyen részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét, megérti a normál beszédüteműnél valamivel lassabb szóbeli nyelvi közlést.
- Elmond néhány verset, dalt, kiszámolót, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján képes egyszerű párbeszédet folytatni társaival.
- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában helyes, az anyanyelvi beszélő számára is érthető hangsúlyozással képes felolvasni.
- Megismerkedik az egy- és kétnyelvű szótárak használatával.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.
- Az ilyen jellegű szövegeket tudja tollbamondás alapján is leírni.
- A tanuló produktív (aktív) szókincse kb. 300 lexikai egység, a receptív (passzív) szókincs ennek a fele.

ETIKA

- Figyeljen oda másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.
- Értse és fogadja el, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is.

- Értse, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, betartja a megértett szabályokat, részt vesz szabályok kialakításában.
- Tudja a jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- Képes példaképet választani. Választását indokolni tudja.
- Reális és irreális célokat fel tudja ismerni, a vágyak és célok összefüggéseit képes feltárni.
- Meg tudja érteni az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
- Az együttérzés, empátia, a kommunikáció módjait gyakorolja.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Megnevezi a digitális környezet elemeit.
- Képes az online és az offline környezet összehasonlítására.
- Használja a digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazásokat.
- Megnevezi a digitális eszközök és főbb funkcióit.
- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályokat ismeri.
- Képes a digitális eszközök használatára.
- Képes a problémamegoldásra digitális eszközzel.
- Ismeri a digitális eszköz használatának korlátait.
- Ismeri a digitális eszközök egyszerűbb beállítási lehetőségeit.
- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazására.
- Képes dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazására
- Ismeri az elkészített produktum mentését és megnyitását.
- Alkalmazza a rajzolóprogram alapfunkcióit, rajzeszközöket.
- Ismeri a böngészőprogram alapfunkcióit.
- Egyszerű kulcsszavas keresést képes alkalmazni.
- Véleményt tud alkotni a keresés eredményének hitelességével kapcsolatban.
- A személyes adat fogalmát képes értelmezni.
- Az online zaklatás felismeri, a segítségkérés lehetőségeit be tudja mutatni.
- A személyes adatok védelmére képes.
- Ismeri mobileszközök alkalmazásának előnyeit és veszélyeit.
- Felismer egyszerű, hétköznapi algoritmusokat, tevékenység útján történő megvalósítására képes.
- Algoritmust képes lépésekre bontani, algoritmus kiválasztására, néhány elemi lépésből álló algoritmus tudatos alkalmazására, módosítására.
- Tud egyszerű algoritmusok kódolni. pl. padlórobottal

- Adott problémához algoritmust tud választani.
- Képes kódolni tevékenységgel, Kódolni grafikus felületen.

ÉNEK-ZENE

- Tudjon 30 dalt (20 népzenei és 10 műzenei szemelvényt) emlékezetből énekelni „a-e” hangterjedelemben több versszakkal, egyénileg és csoportosan.
- Legyen képes népdalokat adott szempont szerint csokorba fűzni.
- Legyen képes bátran és zengő hangon jó hangmagasságban szövegtartalmat kifejezően énekelni az ismert dalokat.
- Tudjon új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni.
- Ismerje fel a tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) kottaképről. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltassa meg csoportosan és egyénileg is.
- Ismerje a ritmusképletek (éles és nyújtott ritmus, szinkópa) nevét, jelét, tudja ezeket hangoztatni, ismerje fel őket dalokban hallás után és kottában is.
- Ismerje a szolmizációs hangok nevét dó-tól felső dó-ig, tudja kézjelüket, helyüket a vonalrendszerben. Az ismert dalokat olvassa kézjelről, betűkottáról.
- Hangsúlyozza helyesen a 2/4, 3/4 és 4/4-es metrumot.
- Tudja megnevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat (vonós hangszerek, fúvós hangszerek, ütősök).
- Különböztesse meg a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- Bátran és tudatosan alkalmazza a megismert vizuális kifejezőeszközöket.
- Legyen eszköz- és anyaghasználata az alkotótevékenységének megfelelő.
- Legyen nyitott az új vizuális kifejezőeszközök megismerésére.
- Legyenek élményalkotásai részletekben gazdagok, mozgás és térábrázolásai jól felismerhetők.
- Legyen képes műalkotásokat megfigyelni, szempontok alapján elemezni, formákat, színeket, érzelmeket észrevenni.
- Tudjon felsorolni lakókörnyezetében múzeumokat.
- Legyen képes tárgyak elkészítéseiben egyéni ötletekre és tárgyalásra.
- Képes felismerni az eszköz és funkciója közötti kapcsolatot.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

Ember és környezet

- Legyen képes önállóan modellt és makettet készíteni.

Anyagok megmunkálása, felhasználása:

- Biztosan tudja az anyagok jellemző tulajdonságait, tudja azokat önállóan megmunkálni.

Jeles napok:

- Ismerjen több családi szokást és hagyományt.
- Tudjon esztétikus dekorációt készíteni.
- Legyen öröme az ajándékozásban, tudjon ajándékot ízlésesen becsomagolni.

Mérés, műszaki ábrázolás:

- Ismerje fel a nézetrajzot és az alaprajzot.

Közlekedési ismeretek:

- Ismerje és alkalmazza a kerékpáros közlekedés és a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.

Háztartástan, életvitel:

- Ismerje az egészséges életmód alapelveit.
- Ismerje a segélyhívószámokat és a telefonos segélyhívás szabályait.

2.19.2 FELSŐ TAGOZAT TANTÁRGYI MINIMUM KÖVETELMÉNYEI

ANGOL NYELV

5.évfolyam (az emelt szint félkövér betűtípussal jelölve)

- KER- szintben nem megadható. (A1-)

Beszédértési készség:

- A tanuló megérti és követi a tanár utasításait. (Kialakul a közös csoportnyelv.)
- Felismeri és megérti új szövegkörnyezetben is a tanult szavakat, kifejezéseket.
- Képes hosszabb szövegből - amelyben néhány ismeretlen szó is van- kiszűrni a fontos információkat megadott megfigyelési szempontok alapján.
- Megért rövid, összefüggő szöveget a tanult témákban.
- **Egyszerű kívánságokat, kéréseket megfogalmaz.**
- **Tud élményekről mesélni, ismert témákban párbeszédeket folytatni.**

- **Tud egyszerű utasításokat adni, felszólítani.**

Beszédkésztség:

- A tanulók kiejtésében nincsenek megértést akadályozó hibák.
- Tudja az adott idegen nyelv hangjait helyesen képezni, kiejteni, a tanult szavakat helyes kiejtéssel és hangsúllyal használni.
- Törekszik a különböző mondattípusokat helyes hangsúllyal, kiejtéssel mondani.
- A tanuló beszédritmusa közelít az anyanyelvi beszélő beszédritmusához.
- Nem verbális eszközökkel (gesztusokkal, mimikával) is kíséri mondandóját.
- Tud válaszolni a tanult témákkal kapcsolatban eldöntendő és kiegészítendő kérdésekre.
- Képes párbeszédekben szerepeket eljátszani, a mintadialógust a korábban tanult nyelvi elemekkel ötvözni.
- Beszédben helyesen alkalmazza a tanult nyelvi fordulatokat, kifejezéseket.
- Memorizál és képestársaival közösen előadni feldolgozott rövid szövegeket, párbeszédet, verseket, dalokat.
- Képes a tanult nyelvi elemek alapján elvárható szinten - képeket leírni, képek alapján rövid történeteket elmondani, személyeket, állatokat, tárgyakat röviden jellemezni, tájékoztatást kérni és adni, a tanult témakörökben véleményt nyilvánítani, és azt megindokolni.
- Tud önállóan, összefüggően, mintaszöveg alapján beszélni a tanult témákban, a gyakorolt szövegtípusokban.

Olvasásértési készség:

- Ismeri a különböző szövegtípusok jellemzőit.
- Képes a tankönyv, a munkafüzet és a feladatlapok néma értő olvasására, az utasítások megértésére.
- Megismer egy – egy, életkorának megfelelő tartalmat hordozó és ezen a nyelvi szinten íródott rövidebb autentikus vagy adaptált olvasmányt.
- Képes tanári bemutatás vagy CD-ről való meghallgatás után ismert szavakat tartalmazó szöveget hangosan, helyes kiejtéssel és intonációval érthetően felolvasni.
- Képes a szöveg lényegére, általános vagy speciális információkra irányuló olvasására, felismeri az egyszerűbb összetartozó lexikai egységeket.
- Gyakorolja a nyelvi szintjének megfelelő szótárak használatát.

- **Képes megfelelő szó- és mondathangsúllyal tartalmilag tagoltan olvasni és a szöveghez kérdéseket feltenni.**

Íráskészség:

- A tanuló képes a tanult szókincset és nyelvi szerkezetet tartalmazó szövegek diktálás utáni leírására.
- Tud ismert hallott vagy olvasott szöveg alapján kérdésekre írásban egyszerű választ adni.
- Tudja az egyszerű mondat szórendjét alkalmazni és egyszerű mondatokat logikai kapcsolatok alapján egybefűzni.
- Tud egyszerű mondatokat hiányzó szavakkal kiegészíteni.
- Tud egyszerű eseménysort önállóan leírni.
- Tud minta, illetve megadott szempontok alapján különböző típusú rövid, egyszerűbb szövegeket írni.
- **Tud egyszerű meghívót, üdvözlőlapot, képeslapot írni.**
- **Képes írásban bemutatkozni, rövid levelet írni.**
- A tanuló szókincse: 800 produktív (aktív) és 400 receptív (passzív) lexikai egység.

6. évfolyam (az emelt szint félkövér betűtípussal jelölve)

- KER- szintben megadható: A1

Beszédértés:

- A tanuló megérti és végrehajtja a bonyolultabb utasításokat.
- Megért összefüggő, a tanult témákkal kapcsolatos, kevés ismeretlen nyelvi elemeket tartalmazó nyelvi szöveget, azt tudja összefoglalni, lényegét kiemelni.
- Megoldja a szöveggel kapcsolatos feladatokat.
- Képes megállapítani a beszélő szándékát, érzelmeit az intonációból.
- Megérti a korosztályának megfelelő tartalmú szöveget átfogóan, valamint kifejleszti a szelektív hallás utáni értés technikáját autentikus hanganyagok segítségével.

Beszédkésztség:

- Tudja a tanuló a tanult memorizált anyagot pontos kiejtéssel, hangsúllyal, intonációval és megfelelő beszédkésztséggel elmondani.

- Tud embereket, tárgyakat és helyeket egyszerűen jellemezni, képeket leírni.
- Minta alapján képes rövid leírást adni, tud elmondani egyszerűen, de összefüggően eseménysort, tud beszélni a mindennapi életben vele, családjával és társaival történekről, tud hasonlóságot és különbséget megállapítani.
- Képes megjegyzéseket fűzni a látott vagy hallott eseményekhez, olvasott szöveghez.
- A tanult szókincs és nyelvtani szerkezetek felhasználásával életszerű helyzetekben tud kérdezni, válaszolni, útbaigazítani, információt kérni és adni.
- Képes mintapárbeszédet más szituációkra kreatívan átalakítani.
- Megértési problémáihoz segítséget, engedélyt, beleegyezést kér.
- Tud egyszerű, rövidebb memoriterekkel elmondani, előadni.
- Képes megértetni magát számára ismeretlen, anyanyelvi személlyel.
- Tudja alkalmazni a tanult udvariassági, társalgási fordulatokat.
- **Ismert és tárgyalt témákban rövid párbeszéd lefolytatására képes.**

Olvasásértési készség:

- Tud érthetően, jó intonációval, jó ritmusban szöveget felolvasni.
- Képes az olvasott szöveggel kapcsolatos egyszerű feladatokat megoldani.
- Képes az olvasott szöveg lényeges elemeit az elvárható nyelvi szinten néhány mondatban idegen nyelven is összefoglalni.
- Gyakorolja továbbra is az egy- és kétnyelvű szótárak használatát.
- Megismerkedik a különféle szövegtípusokkal és képes ezeket használni a mindennapi életben is. (pl.: étlap, recept, utcai feliratok, hirdetések)
- Tudja az egyes ismeretlen szövegrészek jelentését a szövegösszefüggésekből kikövetkeztetni.
- Felismeri a tanult nyelvi elemeket, szerkezeteket ismeretlen szövegben.
- Próbálkozik minél több autentikus szöveg olvasásával és megértésével.
- **A nyelvtanilag és lexikailag ismert szövegeket folyékonyan olvassa.**
- **A kérdésekre adott válasszal bizonyítja a szövegértést.**

Íráskészség:

- A tanuló tud jó helyesírással tollbamondás után ismert nyelvtani elemekből és szókincsból álló szöveget leírni.

- Tud nyelvi modell alapján önállóan egyszerűbb eseménysort, valamint folyamatokat leírni, több mondatból álló különböző típusú hosszabb (kb. 80 – 120 szó) szöveget alkotni. (pl.: párbeszéd, leírás, elbeszélés)
- Minta alapján tud különböző szövegtípusokat írni. (pl.: hirdetés, meghívó, kérdőívek, üzenet, stb..)
- A formai sajátosságok figyelembevételével tud képeslapot, rövid baráti levelet megfogalmazni, illetve különböző szövegtípusok írása során megfelelő stiláris eszközöket alkalmazni.
- Képes álláspontját írásban is közölni.
- **SMS, e-mail írására képes.**
- A tanuló szókincse: 1000 produktív (aktív) és 500 receptív (passzív) lexikai egység .

Általános minimum követelmények a 6. évfolyam (az országos idegen nyelvi mérés alapkövetelményeihez igazodva)

Tartalom	Nyelvhelyesség	Folyamatosság	Interakció	Koherencia
Alapvető mintamondatokat használ begyakorolt szavakkal és kifejezésekkel, néhány szóval, kevés információval, egyszerű mindennapi szituációban.	Helyesen használ egyszerű szerkezeteket, de még rendszeresen elkövethet alapvető hibákat.	Megérteti magát rövid mondatokkal, tarthat szünetet, hogy újrakezdje és újra fogalmazza gondolatait.	Egyszerű és rutinszerű nyelvi helyzetekben tud kommunikálni. Számára ismeretlen helyzetekben még bizonytalan lehet, sok mindent megért.	Képes gondolatait összefűzni, és ez által a dolgokhoz való viszonyulását kifejezni.

7.évfolyam (az emelt szint félkövér betűtípussal jelölve)

- KER- szintben megadható: A1+

Hallott szöveg értése:

- A tanuló megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol.
- Megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, eseményeket.
- Kiszűr ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információkat.
- Ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.
- Képes ismeretlen nyelvi elemek jelentését ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkeztetni.

Beszédkésztség:

- A tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű szerkezetekbe rendezett mondatokban válaszol.
- Megfogalmaz egyszerű mondatokban közléseket.
- Önállóan megfogalmazott kérdéseket tesz fel.
- Önállóan beszélgetést kezdeményez, befejez.
- Megértési probléma esetén segítséget kér.
- Egyszerű párbeszédekben vesz részt.
- **Eseményeket mesél el.**
- **Hétköznapi témákról beszélgetést folytat.**
- **Saját gondolatait szóban kifejezi.**

Olvasott szöveg értése:

- A tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas.
- Megtalál ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információkat.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.
- Megért egyszerű képekkel illusztrált szöveget.
- Kikövetkezteti ismeretlen nyelvi elemek jelentését ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben.

- **Ismeretlen irodalmi vagy tényközlő szöveget értelmes, helyes tempóban és hangsúllyal elolvas.**

Íráskészség:

- A tanuló képes helyesen leírni ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget.
- Képes megfogalmazni egyszerű közléseket és kérdéseket írásban.
- Egyszerű strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) képes létrehozni.
- **Képes ismert szerkezetek felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget írni.**
- **Helyesen alkalmazza a módbeli segédigéket.**
- A tanuló szókinccse: 1400 produktív (aktív) és kb. 500 receptív (passzív) lexikai egység.

8. évfolyam: (az emelt szint félkövér betűtípussal jelölve)

A hallott szöveg értése:

- A tanuló megért hosszabb, mindennapi témákról szóló, ismeretlen nyelvi anyagot, összefüggő szövegeket, párbeszédeket, azokra képes adekvát válaszokat adni.
- Egyre nagyobb önállósággal kiszűri a hallott szövegek lényegét, megtalálja a részinformációkat autentikus szövegekben is.
- Képes alkalmazni az elsajátított, megértést elősegítő kompenzációs stratégiákat.
- Tudja követni tanára egynyelvű óravezetését, árnyaltabb információit.
- **Ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkeztetni.**
- **Ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.**

Beszédkésztség:

- A tanuló tud a rendelkezésére álló nyelvi eszközök segítségével a tanult témákhoz kapcsolódó és a mindennapi életben előforduló beszédhelyzetekbe bekapcsolódni, spontán kérdéseket feltenni, személyes tartalmakat is hordozó közléseket megfogalmazni, aktuális történeteket egyszerű formákban elmesélni.
- Tud a tanultakra épülve anyanyelvűekkel is életszerű beszélgetést kezdeményezni, fenntartani, befejezni.
- A tanuló beszéde egyre fokozódó mértékben közelít az élőbeszéd normáihoz.

- **Képes idegen nyelven kapcsolatot teremteni, kívánságot kifejezni, tájékoztatást adni.**
- **Fenntartja a beszélgetést, új témát kezdeményez.**
- **Képes az állásfoglalását kifejezni.**
- **Érthetően beszél.**

Olvasott szöveg értése:

- A tanuló képes tudásszintjének megfelelő összefüggő, szerkesztett szövegekről átfogóképet alkotni, speciális információkat kikeresni, **autentikus szövegekből a számára szükséges és hasznos szövegelemeket elkülöníteni, ezeket kreatív módon felhasználni.**
- Tudja a számára ismeretlen szövegelemek jelentését begyakorolt olvasási stratégiák alkalmazásával feltárni.
- Tudja helyesen megválasztani a különböző szövegtípusoknak megfelelő olvasási technikákat.
- Képes az olvasottakhoz kapcsolódóan komplex feladatokat önállóan is megoldani.
- Szótár segítségével egyszerű, autentikus szövegeket önállóan lefordítani.
- **A szövegeket érthető, értelemszerű hangsúlyozással, folyékonyan olvassa.**
- **Képes beszámolni és véleményt nyilvánítani olvasmányélményeiről.**

Íráskészség:

- A tanuló gondolatait képes a szövegszerkesztés szabályainak megfelelően, mondatkohéziós eszközök segítségével hosszabb szövegeket, egységeket összekapcsolni és helyesen leírni (elbeszélés, leírás, jellemzés, beszámoló).
- **A hallottakkal, olvasottakkal kapcsolatban véleményét önállóan képes írásban is megfogalmazni.**
- Képes általánosabb érvényű mondanivalót tartalmazó, nyelvi anyagában fokozatosan gazdagodó baráti levél írására a formai követelmények alkalmazásával.
- A tanuló szókincse: 1600 aktív és 600 passzív lexikai egység.
- **Saját gondolatait írásban képes kifejezni.**
- **Tud rövid magánlevelet írni, ismeri és alkalmazza a tartalmi és formai jegyeket.**

Általános minimum követelmények a 8. évfolyam (az országos idegen nyelvi mérés alapkövetelményeihez igazodva)

Tartalom	Nyelvhelyesség	Folyamatosság	Interakció	Koherencia
Összetettebb mondatokat, szövegeket használ ismert szavakkal és kifejezésekkel, több szóval, több információval, mindennapi helyzetekben.	Helyesen használ strukturáltabb szerkezeteket, alapvető hibákat már nem követ el.	Megérteti magát hosszabb mondatokkal, szövegekkel, önállóan megfogalmazza és kifejezi gondolatait.	Önállóan beszélgetést kezdeményez, képes mesélni. Számára ismeretlen helyzetekben is biztosan kifejezi véleményét, sok mindent megért.	Képes gondolatait összefűzni, és ez által a dolgokról véleményét kifejezni, kérdéseket megfogalmazni.

MATEMATIKA

5. évfolyam

I. Természetes számok.

- A tanult számkörben számok írása, olvasása
- A négy alapművelet és a műveleti sorrend alkalmazása.
- Egyszerű szöveges feladatokhoz a megfelelő művelet megkeresése, a feladatok megoldása.
- Számok sokféle alakban való felírása.

II. Egész számok

- Tudják az egész számok helyét a számegyenesen megtalálni, nagyság szerint sorba állítani.
- Tudják a számok ellentettjét, abszolút értékét meghatározni.
- Műveleteket elvégezése az egész számok körében.

III. Törtek

- Törtrész értelmezése

- Törtek összeadása, kivonása, egész számmal szorzása, osztása.
- Törtek egyszerűsítése, bővítése.

IV. Tizedes törtek

- Tizedes törtek nagyságszerinti sorba rendezése.
- Tizedes törtek összeadása, kivonása, szorzása, osztása természetes számmal.

V. Alakzatok

- Szög fajtáinak felismerése
- Szög és szakasz mérése.
- Pont és egyenes távolsága.
- Négyzet, téglalap, háromszög szerkesztése.

VI. Mérések, terület, kerület, felszín, térfogat.

- Hosszúság, terület, térfogat mértékegységei.
- Négyzet, téglalap területe, kerülete.
- Kocka, téglatest felszíne, térfogata.

VII. Számegyenes, derékszögű-koordináta-rendszer

- Tájékozódás a számegyenesen a derékszögű koordináta-rendszerben.

VIII. Valószínűség, statisztika

- Grafikon készítése, leolvasása.
- Adatok átlagának kiszámítása.

6.évfolyam

I. Egész számok

- Egész számok helye a számegyenesen.
- Nagyság szerinti sorba rendezés.
- Ellentett és abszolút érték.
- Műveletek egész számokkal.

II. Törtek, arány, arányosság

- Törtek, tizedes törtek helye a számegyenesen, nagyságszerinti sorba állítás.
- Műveletek törtekkel.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése, hiányzó értékek kiszámítása.
- Egyszerű százalékszámítási feladatok megoldása, százaléktört, százalékláb és alap kiszámítása.

III. Számelmélet

- Osztási maradék megállapítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felsorolása.
- Oszthatósági szabályok.
- Számok felírása prímszámok szorzataként és ebből az alakból osztók keresése.

IV. Egyenletek, egyenlőtlenségek.

- Egyszerű egyenletek megoldása, azok ellenőrzése.
- Egyszerű szöveges feladathoz egyenlet felírása.

V. Síkidomok

- Kör és részei.
- Szerkesztés: szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás.
- Háromszög és tükrös négyszög szerkesztése, szögszámolás.

VI. Tengelyes tükrözés.

- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok.
- Tengelyes tükrözés.

VIII. Geometriai számítások.

- Háromszög területe.
- Téglatestből épített testek felszíne, térfogat.

IX. Valószínűség, statisztika

- Grafikonról adatok leolvasása.
- Átlagszámolás.

7. évfolyam

I. Hatványozás

- Egyenlő tényezőkből álló szorzat hatványalakja és fordítva.
- Normálalakba írt számok átírása tízes számrendszerbe és fordítva.

II. Számok, műveletek

- Alapműveletek a természetes számok, egész számok, negatív számok, racionális számok körében.
- Műveleti sorrend.

III. Arány, arányosság, százalék.

- Mennyiség törtrészenek illetve megadott százalékanak kiszámítása következtetéssel, törttel való szorzással.
- Egyenes illetve fordított arányosság felismerése, hiányzó adatok kiszámítása.

IV. Számelmélet

- Oszthatósági szabályok ismerete, alkalmazása.
- LNKO és LKKT kiszámítás

V. Algebra

- Algebrai kifejezés helyettesítési értékének kiszámítása
- Egyenlet megoldása
- Szöveges feladat megoldása

VI. Sokszög, hasáb, henger

- Háromszög, négyszög belső szögeinek kiszámítása
- Háromszög szerkesztése.

VII. Geometriai transzformációk, geometriai számítások

- Középpontos tükrözés szerkesztése
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok
- Paralelogramma, rombusz, téglalap tulajdonságai
- Téglalap, háromszög, paralelogramma területe, kerülete.
- Kör területe, kerülete.
- Téglatest felszíne, térfogata.

IX. Hozzárendelés, függvény

- Grafikon leolvasása, készítése.
- Lineáris függvény ábrázolása.
- Számtani sorozat.

8.évfolyam

I. Algebra

- Algebrai kifejezés helyettesítési értékének kiszámítása.
- Hatványérték kiszámítása.
- Műveletvégzés sorrendje az alpműveletek körében.
- Egyenletek megoldása.

II. Szöveges feladatok

- Egyszerű , mennyiségekkel kapcsolatos szöveg, szituáció megfogalmazása a matematika nyelvén.
- Egyenlettel szöveges feladat megoldása.

III. Pitagorasz tétele

- Pitagorasz tétel alkalmazása egyszerű , síkbeli számítási feladatokban

IV. Geometriai transzformációk

- Sokszög eltolt képének megszerkesztése.
- Hasonló, egybevágó alakzatok felismerése.

V. Gúla, kúp, gömb

- Többféle testből a gúla , kúp és a gömb kiválasztása.
- A gömbbel kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete.

V. Függvények, sorozatok

- Grafikonról olvasás, táblázat alapján grafikon készítése.
- Egyszerű hozzárendelési szabályokat kielégítő pontok koordináta-rendszerben való ábrázolása.
- Lineáris függvény ábrázolása.

- Számtani sorozat felismerése.

MAGYAR NYELV- ÉS IRODALOM

A vizsga típusa:

magyar nyelv: írásbeli

magyar irodalom: szóbeli

Az értékelés módja:

Az alapvető anyanyelvi készségek: beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás, az olvasott szöveg megértése, írás, fogalmazás, helyesírás — a korosztálynak megfelelő alkalmazása alapkövetelmény. A tantárgyi ismeretek 33 %-os elsajátítása esetén elégséges (2) érdemjegy, 51 %-os elsajátítása esetén közepes (3) érdemjegy, 75 %-os elsajátítása esetén jó (4) érdemjegy, 91 %-os elsajátítása esetén jeles (5) érdemjegy kerül beírásra.

MAGYAR NYELV

5. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Kulcsfogalmak
2.	Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás.	Különféle szövegek néma és a szöveg üzenetének megfelelő hangos olvasása.	
2.	Kommunikáció. A szavak szerkezete.	Mindennapi kommunikációs szituációk: kapcsolatfelvétel, bemutatkozás, kérdés, kérés, beszélgetés. A szavak szerkezete: szótő, toldalékok, összetett szavak tagjai.	Beszédhelyzet, arcjáték, gesztus, testtartás, távolság, külső, zenei eszközök (dallam, hangsúly, tempó, hangerő, szünet). Szótő, toldalék, képző, jel, rag.

2.	A szavak jelentése.	Hangalak és jelentés kapcsolata a szavakban. Az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások. A leggyakoribb mindennapi metaforák.	Egyjelentésű szó, többjelentésű szó, rokon- és ellentétes jelentés; hangutánzó szó, hangulatfestő szó, állandósult szókapcsolat, közmondás, szólás; beszélt nyelvi metafora
1.	A nyelv szerkezete	A magyar hangok rendszere és főbb képzési jellemzőik: — magánhangzók, mássalhangzók; — magánhangzók: magas, mély; rövid, hosszú; — mássalhangzók: zöngés, zöngétlen; rövid, hosszú. A hangok kapcsolódási szabályszerűségei: hangrend, illeszkedés, teljes és részleges hasonulás, kiesés, összeolvadás, rövidülés.	Magas, mély magánhangzó, zöngés, zöngétlen mássalhangzó, hangrend, illeszkedés, teljes hasonulás, részleges hasonulás, kiesés, összeolvadás, rövidülés.
2.	Helyesírás.	A megismert helyesírási esetek felismerése és tudatos alkalmazása. Törekvés az írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra.	
2.	Helyesírási alapelvek.	Az alapvető helyesírási elvek (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) ismerete, eseteik felismerése és tudatos alkalmazása.	Ábécé, helyesírási alapelvek (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve), elválasztás.

MAGYAR IRODALOM

5. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Kulcsfogalmak
1.	Mesék bővületében	Nép- és műmesék: magyar és más népek meséi. Verses és prózai formájú mesék. Állatmesék verses és prózai formában.	Népmese, tündérmese, csalímese, állatmese (fabula), meseregény, mesealak, meseformula, meseszám; vers, ritmus, próza.
1.	Petőfi Sándor: <i>János vitéz</i>	Petőfi Sándor: a János vitéz cselekménye, szerkezete. A mű mesei elemei (cselekmény, hősök) — népies elbeszélő költemény/verses mese. Kukorica Jancsi útja, tettei, választásai (értelmezés, jellemzés). A megjelenítés eszközei.	Epika, elbeszélő költemény; hasonlat, megszemélyesítés, metafora, ellentét, párhuzam; ütemhangsúlyos verselés, verssor, ütem, felező 12-es sorfajta, páros rím.
1.	Szövegalkotás. Memoriterek előadása.	Önálló szövegalkotási feladatok megoldása (különféle közlésformák; nézőpontváltás stb.). Irodalmi művekhez kapcsolódó szövegalkotási feladatok készítése, különféle műfajokban. Memoriterek előadása	Elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, érvelő szöveg
2.	Táj, szülőföld.	Petőfi Sándor: Az Alföld (és más műve, pl. Úti levelek). Epikai művek (részletek) és lírai alkotások magyar tájakról, városokról.	Tájleíró költemény, úti levél, útleírás, téma, motívum.
2.	Memoriterek előadása.	Memoriterek előadása (szövegrészletek a megadott műből).	

2.	Család, gyerekek és szülők; barátság, emberi kapcsolatok.	Családi, baráti kapcsolatok sokfélesége az irodalmi művekben, a mitológiai és bibliai történetektől (pl. Daidalosz és Ikarosz; Arany János: <i>Családi kör</i> —versértelmezés.	életkép
2.	Molnár Ferenc: <i>A Pál utcai fiúk</i> —házi olvasmány	Molnár Ferenc: <i>A Pál utcai fiúk</i> sok szempontú megközelítés. Tér- és időviszonyok (cselekményidő/külső, történelmi idő), cselekmény, szerkezet, szereplők/jellemek, kapcsolatok, konfliktusok. Elbeszélői nézőpont. A mű fontos témái (pl. barátság, közösség, önfeláldozás, gyerekek-felnőttek, hűség-árulás).	Ifjúsági regény, cselekmény, tér- és időviszonyok, szerkezet, konfliktus, elbeszélői nézőpont.

MAGYAR NYELV

6. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Kulcsfogalmak
1.	Beszédkésztség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás.	Különféle szövegek néma és a szöveg üzenetének megfelelő hangos olvasása.	
1.	Alapszófajok, ige, igekötő.	Az alapszófajok típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban. Az ige szerkezete, az igekötők szerepe az ige folyamatosságának, irányultságának kifejezésében.	Alapszófajok (ige, igekötő).

1.	Olvasás, szövegértés.	Olvasási, szövegértési stratégiák alkalmazása. A szöveg információinak és gondolatainak az életkor szerint elvárható értelmezése és értékelése.	
1.	A főnév.	A főnevek kategóriái, a tulajdonnevek néhány tipikus fajtája, helyesírása, szerkezete.	Alapszófajok, főnév, a tulajdonnevek típusai: (pl. személynév, intézménynév, földrajzi név stb.)
2.	Írás, fogalmazás.	Megfelelő, kialakult egyéni írástechnika alkalmazása. Személyes élmények megfogalmazása különböző szövegtípusokban: jellemzés, napló, hagyományos levél, e-mail. SMS.	
1.	Melléknév, számnév, névmás.	A névszók többi típusa: melléknév, számnév, névmás, ill. ezek fajtái, helyesírásuk, szerkezetük, mondatbeli szerepük. A névmások szövegszervező szerepének megfigyelése, alkalmazása a szövegalkotásban.	Melléknév, számnév, névmás, a számok írásmódjai, keltezés.
2.	Helyesírás.	A szófajokhoz kapcsolódó legalapvetőbb és leggyakoribb helyesírási szabályok alkalmazása. A helyzetnek megfelelő, pontos helyesírás iránti igény kialakítása, a helyesírást segítő segédeszközök (helyesírási szótár) használata.	
2.	Határozószók, igenevek. Viszonyszók és mondatszók.	Határozószók, igenevek, viszonyszók és mondatszók felismerése és szerepe a szövegben.	Határozószók, igenevek, viszonyszók és mondatszók.

MAGYAR IRODALOM

6. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Kulcsfogalmak
1.	Monda, rege	Magyar mondák, történeti mondák, helyi mondák feldolgozása, megértése. Arany János: Rege a csodaszarvasról — műértelmezés.	Monda, rege, eredetmonda
1.	Ballada	Egy népballada (Kőmíves Kelemenné) értelmezése. A műfaji sajátosságok megfigyelése, elemzése (szaggatottság, kihagyás, elhallgatás stb.), magatartásformák, erkölcsi értékek elemzése. Arany János: <i>A walesi bárdok</i> című balladájának értelmezése.	Időmértékes verselési rendszer, versláb, jambus, jambikus verselés, spondeus, félrím, belső rím, alliteráció, szórendcsere.
1.	Arany János: <i>Toldi</i>	A Toldi cselekménye, szerkezete. Toldi Miklós helyzete, tettei, magatartása, kapcsolatai, konfliktusai. Arany lélekábrázolása (családi kapcsolatok; bűn és megtisztulás). A megjelenítés eszközei, a poétikai eszközök elemzése (pl. hasonlat, megszemélyesítés, metafora; alakzatok, pl. ellentét, párhuzam, túlzás, felsorolás, részletezés, szótöismétlés).	Előhang, mottó, expozíció, kaland, allegória, epizód.
1-2.	Memoriterek előadása.	A megadott Toldi-műrészlet kifejező előadása.	

2.	Próbatételek, kalandok, hősök.	A klasszikus és a kortárs ifjúsági irodalomból kis- és nagyepikai művek, műrészletek. Fazekas Mihály: <i>Lúdas Matyi</i> — műértelmezés, szerkezet.	Próbatétel, kaland (cselekményszervező), ismétlődő motívum, vándortéma.
2.	Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> — házi olvasmány	Gárdonyi Géza: Egri csillagok. Térés időviszonyok, cselekmény, szerkezet; a szereplők csoportjai, kapcsolataik, konfliktusok. Elbeszélői nézőpont, jellemábrázolás, ábrázolásmód. Bornemissza Gergely életútja. A mű fontos témái és motívumai.	Történelmi regény, ifjúsági regény, kalandregény; téma, motívum.

MAGYAR NYELV

7. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Fogalmak
1.	Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás	A különféle mindennapi megnyilatkozások, valamint a tömegkommunikáció üzeneteinek dekódolása. A közéleti kommunikáció iskolai helyzetei és műfajai: megbeszélés, vita, felszólalás, hozzászólás, rövid alkalmi beszéd, köszöntés, kiselőadás. A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.	Vélemény, vita, érv; megbeszélés, hozzászólás, felszólalás, kiselőadás, köszöntő, ünnepi beszéd. Tömegkommunikáció, sajtó, rádió, televízió, internet. Sajtműfaj (hír, tudósítás, interjú).
1.	A nyelv szerkezete és jelentése I.	A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták, ezek szövegszervező ereje.	Mondatfajta, kijelentő, kérdő, felszólító, felkiáltó, óhajtó mondat. Egyszerű és összetett mondat; tagolt és tagolatlan mondat; minimális és bővített mondat.
2.	A nyelv szerkezete és jelentése II.	Szószerkezetek típusai, fajtái: mellé-, alárendelés. Fő mondatrészek szerepe, funkciója és fajtái, mondatbeli viszonyaik. A tárgy.	Mondatrész, alany, állítmány, tárgy.
2.	Írás, fogalmazás	Néhány tömegkommunikációs műfajban való kreatív szövegalkotás (hír, interjú, riport, tudósítás). Különböző nézőpontú és műfajú szövegek alkotása: elbeszélés, jellemzés, vélemény.	Jegyzet, elbeszélés, jellemzés, vélemény, elektronikus szöveg, komment, blog.

2.	A nyelv szerkezete és jelentése III.	A határozó és fajtái. A szószerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonyozók és mondatszók.	Határozók: idő, hely, mód, társ, eszköz, állapot. Viszonyzó, névelő, kötőszó, névutó, partikula, segédige, igekötő. Mondatszó, indulatszó,
2.	Helyesírás	A tanult helyesírási szabályok tudatos alkalmazása, Az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályai.	Központosítás, írásjel, helyesírási szabályzat, helyesírási szótár.
2.	A nyelv szerkezete és jelentése IV.	A jelző és fajtái.	Jelzők: minőség, birtokos, mennyiség.

MAGYAR IRODALOM

7. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Fogalmak
2.	Kisepikai alkotások	Az egyes kisepikai műfajok sajátosságai. (pl. kisregény, elbeszélés, novella, anekdota)	tér-, időviszonyok, előreutalás, késleltetés, nézőpont, szerkesztésmód, szereplők, hangnem, téma, motívumok.
1.	Lírai műfajok	Alkotások műfaji szempontokból a magyar irodalom különféle korszakaiból pl. Janus Pannonius, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János műveiből és kortárs magyar lírai alkotásokból.	Óda, himnusz, elégia, dal, epigramma; verselési rendszer, időmértékes verselés, versláb, spondeus, trocheus, daktilus, hexameter, pentameter, disztichon; rím, rímelhelyezkedés; szókép, hasonlat, megszemélyesítés, metafora; alakzat, ismétlés, párhuzam, ellentét, fokozás, szórendcsere.
1.	Memoriterek előadása.	A megadott művek kifejező előadása.	

2.	Nagyepikai alkotás — <i>Jókai: A kőszívű ember fiai</i> — a romantikus korstílus	Tér- és időviszonyok, cselekmény, szerkezet. Hősök, magatartásformák, erkölcsi választások — a szereplők jellemzése. A romantika megjelenési formái.	Romantikus regény; történelmi regény; romantikus hős, jellem, ábrázolásmód.
1.	Egy korstílus — a romantika	A korszak jellemző alapvetései, törekvései és irodalmi stílusjegyei	Műfaji fogalmak (pl. óda, epigramma, rapszódia); romantikus ellentétezés, romantikus képalkotás.
2.	Nagyepikai alkotás — regényelemzés: <i>Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője</i>	Tér- és időviszonyok, cselekmény, szerkezet, anekdotikusság. A szereplők jellemzése.	Nagyepika, szerkezet, időviszony, térvizony, cselekmény, fordulat, epizód, kitérő, késleltetés, előreutalás; anekdotikus; magatartásforma.

MAGYAR NYELV

8. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Fogalmak
1.	Beszéd-készség, szóbeli szövegek megértése és alkotása, olvasás	Érvelés, a kulturált vita ismérvei. Reagálás mások véleményére kisközösségi (iskolai, családi, baráti) helyzetekben. A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.	Vélemény, vita, érv; megbeszélés, hozzászólás, felszólalás.
1.	A nyelv szerkezete és jelentése I.	Az alárendelő mondat és fajtái.	Egyszerű és összetett mondat; tagolt és tagolatlan mondat. Alárendelő és mellérendelő mondat és azok fajtái.

1.	Olvasás, szövegértés	Az ismeretterjesztő szövegek sajátosságai, feldolgozása.	Adatkeresés, folyamatos szöveg, nem folyamatos szöveg, szövegfeldolgozás, ismeretterjesztő szöveg.
1.	A nyelv szerkezete és jelentése II.	A mellérendelő mondat és fajtái.	
2.	Írás, fogalmazás	Az írásban történő bemutatkozás szabályai (önéletrajz).	Jegyzet, elektronikus szöveg, blog; önéletrajz.
2.	A nyelv szerkezete és jelentése III.	A szóösszetételek típusai, jelentésük változása, helyesírási szabályai. A szóösszetétel, a szóképzés és a jelentés összefüggései. Ritkább szóalkotási módok (pl. mozaikszó).	Szóösszetétel (alárendelő, mellérendelő, ikerszó, jelentéssűrítő összetétel), szóképzés, mozaikszó.

1-2.	Helyesírás	Az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályai. A párbeszéd és az idézetek(egyenes, szabad függő, függő) írásmódja. Összetett szavak helyesírásának megismerése, alkalmazása. A mozaikszók helyesírása.	Központosítás, írásjel (vessző, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kettőspont, gondolatjel). Egyenes, szabad függő, függő idézet. Mellérendelő szóösszetétel (szóismétlés, valódi mellérendelés, ikerszó), alárendelő szóösszetétel; mozaikszó.
------	------------	--	--

MAGYAR IRODALOM

8. évfolyam

Félév	Témakör	Tananyag	Fogalmak
1.	Kisepikai alkotások	Kisepikai alkotások - pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat; ballada; Karinthy Frigyes: <i>Tanár úr kérem</i> Móricz Zsigmond: <i>Hét krajcár</i>	Kisepika; anekdota, novella, egyperces novella, ballada; szerkezet, időrend, elbeszélői nézőpont, beszédhelyzet.
1.	Nagyepikai alkotás - regényelemzés	Móricz Zsigmond: <i>Légy jó mindhalálig</i> Tér- és időviszonyok, cselekmény, szerkezet, elbeszélői nézőpont, hangnem, ábrázolásmód, a szereplők jellemzése.	Elbeszélői nézőpont, hangnem, ábrázolásmód.
1 -2.	Lírai és átmeneti műfajok, műtípusok	Ady Endre: <i>A magyar Ugaron, Őrizem a szemed, Lédával a bálban</i> József Attila: <i>Tiszta szívvel, Anyám, Születésnapomra</i> Radnóti Miklós: <i>Nem tudhatom, Razglednicák</i>	Óda, himnusz, elégia, dal, epigramma, ekloga; időmértékes verselés, rímelhelyezkedés, szóképek, alakzatok.
1-2.	Memoriterek előadása.	A megadott művek kifejező előadása.	
1.	Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)	Az impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió stílus- és formajegyei. Jellemző művek, ábrázolásmódok.	Impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió, szinesztézia, allegória, szimbólum, összetett költői kép.
2.	Drámai műfajok - egy tragédia	Shakespeare: <i>Rómeó és Júlia</i> Tér- és időviszonyok, szereplők rendszere, alapszituáció, cselekmény, konfliktusok. Drámai szerkezet.	Dráma, tragédia, dialógus, konfliktus, alapszituáció, drámai nyelv, drámai jellem.

TÖRTÉNELEM

5. évfolyam

- Egyiptom történelme, művészete és kultúrája
- A közel-kelet birodalmainak története (Mezopotámia térsége, Izrael és Fönícia államai)
- A távol-kelet térsége és államalakulatai (India és Kína fejlődése és kultúrája)
- A görög városállamok fejlődésének jellemzői
- Görög-perzsa háborúk
- Athén a demokrácia korában
- Nagy Sándor és a hellenizmus
- A római királyság és köztársaság jellemzői
- A hódító Róma
- Róma a korai császárkorban
- A kereszténység kialakulása és terjedése
- A késői császárkor Rómája
- A magyar nép kialakulás és államalapítás előtti vándorlásai
- Az államalapítás; Géza és István államszervező munkája
- A magyar állam megszilárdítása (I. László, Könyves Kámán, III. Béla)
- Az átalakulás és újjáépítés korszaka (II. András, IV. Béla, tatárjárás,)
- A középkori Európa alapjai (népvándorlások, frank állam, Bizánc)
- A hűbériség rendszere
- A jobbágyság kialakulása
- A középkori egyház szerkezete és jellemzői
- A középkori városok lakói
- Gótika, reneszánsz és humanizmus

6.évfolyam

- A királyi hatalom I. Károly idején.
- Nagy Lajos, a lovagkirály.
- Luxemburgi Zsigmond és a huszitizmus.

- Hunyadi János törökellenes harcai.
- Hunyadi Mátyás uralkodása és reneszánsz udvara.
- Dózsa-féle parasztháború.
- A mohácsi vereség és következményei.
- A földrajzi felfedezések okai és céljai. Portugál és spanyol felfedezések.
- A reformáció és a katolikus megújulási kísérlet.
- A Habsburgok birodalma.
- Angol forradalom, alkotmányos királyság Angliában.
- Felvilágosult uralkodók Európában
- Az Egyesült Államok létrejötte
- A három részre szakadt ország élete.
- Végvári harcok és a nagy várháborúk évei.
- Reformáció és az ellenreformáció harca Magyarországon.
- Az Erdélyi Fejedelemség.
- Erdély aranykora Bethlen Gábor idején.
- Élet a török hódoltságban.
- Habsburg-ellenes harcok és vallási mozgalmak a XVII. században.
- Zrínyi Miklós küzdelme a török ellen.
- A török kiűzése.
- A Rákóczi-szabadságharc.
- Az ország újjáépítése, a hódoltsági területek benépesítése.
- Mária Terézia uralkodása.
- II. József Magyarország élén
- Reformkor
- Forradalom és szabadságharc

7. évfolyam

- Franciaország a XIX. század második felében.
- Az egységes Németország létrejötte.
- Az egységes Olaszország létrejötte.
- Polgárháború az Amerikai Egyesült Államokban.

- Az ipari forradalom második szakaszának feltalálói és találmányai.
- Anglia és gyarmatbirodalma.
- Magyarország az önkényuralom éveiben.
- Magyarország és Ausztria kapcsolata a megtorlástól a kiegyezésig.
- A kiegyezés; Deák Ferenc szerepe létrejöttében.
- A dualista állam felépítése.
- Magyarország gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődése.
- Budapest világváros.
- Az Osztrák-Magyar Monarchia együtt élő népei.
- A nemzetiségek helyzete.
- A millenniumi ünnepségek. Hazánk a XX. század elején.
- A gyarmatbirodalmak kialakulása. Élet a gyarmatokon.
- Katonai szövetségek kialakulása az I. világháború előestéjén.
- Az első világháború kirobbanása.
- Tömegek és gépek háborúja.
- Magyarok az első világháborúban.
- Lenin és a bolsevikok hatalomra kerülése.
- Az Egyesült Államok belépése és az antant győzelme a világháborúban.
- A Párizs környéki békék.
- India, Kína és Japán története a két világháború között.
- A bolsevik hatalomátvétel, és az ország berendezkedése a polgárháború után.
- Sztálin hatalomra kerülése és korlátlan hatalmának kialakulása.
- A gazdasági világválság az Egyesült Államokban és hatása Európában.
- A fasiszmus hatalomra kerülése és berendezkedése Olaszországban.
- Nemzetszocializmus Németországban, Hitler a diktátor.
- A náci terjeszkedés kezdetei Európában.
- A fajelmélet gyakorlati alkalmazása Németországban.
- Az őszirozás forradalom és a tanácsköztársaság okai, következményei.
- A trianoni békediktátum, és a Horthy-korszak jellegzetességei.
- Bethlen-féle konszolidáció.

- A kultúra, a művelődés a Horthy-korszakban. és a határon túli magyarság sorsa a korszakban.
- A revíziós politika és a második világháború kirobbanásának okai.
- A második világháború kezdete és első évei.
- A Szovjetunió német megtámadása. Koalíciók létrejötte.
- Az USA belépése a II. világháborúba. A totális háború.
- Magyarország hadba lépésétől a német megszállásig.
- Népiirtás a második világháborúban, a holokauszt.
- A második front megnyitásától a világháború végéig. A jaltai és a potsdami konferencia.
- Magyarország német megszállása. A holokauszt Magyarországon. Szálasi és a nyilasok rémuralma.

8.évfolyam (történelem és állampolgári ismeretek)

- A kétpólusú világ kialakulása.
- Az 1947-es párizsi békeszerződések.
- Izrael Államának létrejötte. A zsidó állam újkori szerepe a világban.
- A kettéosztott Európa.
- A NATO és a Varsói Szerződés születése.
- Válságócok és fegyveres konfliktusok a hidegháború korában.
- Magyarország 1945–1948 között.
- Kommunista diktatúra: A Rákosi-rendszer kialakulása és működése.
- A személyes szabadság korlátozása, a mindennapi élet az ötvenes években.
- Hazánk útja a forradalomig.
- Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc.
- A gazdaság két útja: piacgazdaság és tervgazdaság.
- Az életmód változása, a populáris kultúra kialakulása és terjedése a világban.
- Tudományos és technikai forradalom. Fegyverkezési verseny és űrprogram.
- A nyugati integráció. Az enyhülés kezdetei.
- Az európai szovjet típusú rendszer összeomlása.
- A rendszerváltó Közép-Kelet-Európa. Németország egyesülése.

- Az Európai Unió létrejötte és működése.
- A Szovjetunió és Jugoszlávia felbomlása.
- Az iszlám országok világpolitikai szerepe és a nemzetközi terrorizmus erősödése.
- A közelmúlt háborúi, válságócai (Közel-Kelet, Afganisztán, Irak, Irán).
- A globális világ sajátosságai, globalizáció előnyei és hátrányai.
- Az 1956 utáni kádári diktatúra, a megtorlás időszaka.
- A kádári konszolidáció. Élet a „legvidámabb barakkban”.
- A pártállam csődje és a rendszer lazulásának kezdetei.
- A demokratikus jogállam megteremtése.
- Magyarország csatlakozása a NATO-hoz és az Európai Unióhoz.
- A gazdasági élet és a jogi intézményrendszer a mai Magyarországon.
- A magyarországi nemzetiségek és etnikai kisebbségek.
- A cigány (roma) népesség helyzete.
- A határon túli magyarság sorsa a rendszerváltozást követően.
- Szokás, hagyomány, illem, erkölcs.
- A jogi szabályozás sajátosságai.
- Jogok és kötelességek.
- Az alapvető emberi jogok.
- A gyermekek jogai, diákjogok.
- Egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban.
- A zsidó-keresztény kinyilatkoztatáson álló alapvető emberi normák és jogok.
- Tapasztalatszerzés: valamilyen hivatalos ügy elintézésében.
- Államformák (királyság, köztársaság) és politikai rendszerek (demokrácia, diktatúra).
- A demokratikus állam működésének alapelvei (hatalommegosztás, hatalomgyakorlás és társadalmi kontroll).
- Állampolgári jogok és kötelességek.
- Magyarország politikai intézményei (államszervezet és társadalmi érdekképviselők).
- A média, mint hatalmi ág. és a nyilvánosság szerepe a közéletben.
- A gazdaság legfontosabb szereplői, és kapcsolatuk a piactudaságban (háztartások, vállalatok, állam, külföld, piac, pénzügyi közvetítők).

- A pénz funkciói és formái (érme, bankjegy, pénzhelyettesítők, bankkártyák). Az infláció.
- Pénzintézetek és tevékenységük (betétgyűjtés, hitelezés, kamat, tőke, árfolyam).
- Egy diák lehetséges gazdasági szerepei (munka, fogyasztás, gazdálkodás a zsebpénzzel).
- Jövedelmek és kiadások: munkával szerzett jövedelmek, nem munkával szerzett jövedelmek (társadalmi juttatások, tulajdonból származó jövedelmek, örökség, nyereség, vagyon).
- Családi kiadások: létszükségleti kiadások (élelem, ruházkodás, lakás, közüzemi szolgáltatások), egyéb kiadások (oktatási-kulturális, szabadidős és rekreációs kiadások).
- Takarékoság a háztartások fogyasztásában és vásárlásában (energiahasználat, beruházás, tudatos vásárlás, hulladékkezelés és újrahasznosítás).
- Családi pénzügyi technikák (megtakarítás és befektetés, hiány és hitel, bankszámlák, bankkártyák és banki műveletek).
- Az internet, a televízió, a videojáték (mozi, rádió, újság) szerepének meghatározása. A média használata a mindennapokban. A különféle médiatartalmak értelmezése, a média funkcióinak azonosítása. A nyilvánosság jelentésének és jelentőségének meghatározása, szerepének tisztázása az egyes korokban és társadalmakban.
- A fontosabb médiamodellek (közszolgálati, kereskedelmi, közösségi média) és jellemzői, valamint azok megkülönböztetése. A média ágazatának célközönségei. A hírgyártás folyamatának, szereplőinek azonosítása. A pártatlanság és korlátai. A közösségi hálózatok funkciói, jellemzői.
- A reklámok a hirdetés és a médiaipar jellemzői.

DIGITÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

- Ismerje a számítógép üzemeltetési rendjét, egészség és baleset védelmi követelményeket.
- Tudjon egyszerű grafikai elemeket használni egy grafikus programban.
- Tudjon használni egy egyszerű szövegszerkesztő program alapfunkcióit.
- Tudjon egy gyereknek szóló programozási nyelv alaputasításaival feladatot végezni.
- Tudjon megadott szempontok szerint információt keresni. Ismerje az adatvédelmi lehetőségeket.
- Tudjon az iskolai könyvtárban forrásokat megtalálni.

- Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni.
- Tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni; ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait.
- Tudjon adatokat táblázatba rendezni.
- Legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére.

6. évfolyam

- Tudjon szöveget karakter szinten formázni és egyszerű dokumentumot készíteni.
- Tudjon használni néhány közhasznú információforrást.
- Tudjon webhelyekre látogatni, és ott adott információt megkeresni.
- Küldjön és fogadjon elektronikus leveleket.
- Legyen képes egyszerű, hétköznapi algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani.
- Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában. Tudja, hogy milyen könyvtári szolgáltatásokat nyújt az iskolai könyvtár. Tudjon irányítással információt keresni a segédkönyvekben és helyi adatbázisban. Legyen képes megkülönböztetni a főbb könyvtári médiumokat.

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.
- Tudja használni a számítógép karbantartásához szükséges segédprogramok egyikét, vagy az operációs rendszer néhány szolgáltatását.
- Ismerje és tudja kezelni a multimédia alapelemeit (szöveg, kép, mozgókép, hang).
- Tudja használni az elektronikus levelezés alapszolgáltatásait.
- Képes legyen egyszerű feladatokhoz (néhány utasításból álló) algoritmusokat készíteni. Ismerjen fel algoritmus-szerkezeteket (elágazás, ciklus).
- Ismerje a könyvtártípusokat. Tudja használni az elektronikus könyvtárat. Tudjon információt keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) és az interneten.

8. évfolyam

- A tanuló ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges-rajzos-táblázatos dokumentumot készíteni.
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni.
- Tudjon adatokat táblázatos formában és diagramon megjeleníteni.
- Tudjon táblázatkezelővel diagramokat készíteni, alapfüggvényeket használni és formázni.
- Tudja, hogy a tárgyszó és a szakjelzet a könyv témáját fejezi ki. Tudjon a szakjelzet ismeretében a szabadpolcon műveket keresni. Legyen képes segítséggel -a tárgyi katalógust használva egyszerű keresési feladatokat.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. évfolyam:

- legyen képes a természeti formák, élőlények, egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak összegzésére és ismertetésére,
- tudjon tanári irányítással egyénileg és csoportban dolgozni,
- legyen képes az élő és élettelen világ ok-okozati összefüggéseinek felismerésére, példákkal történő illusztrálására,
- használja megfelelő biztonsággal a szaknyelvet és az önálló ismeretszerzés megismert technikáit
- ismerje a térkép ábrázolásmódja és a valóság közötti kapcsolatot,
- a térkép jelkulcsának használatával igazodjon el - elemi szinten - Magyarország domborzati-vízrajzi, közigazgatási és egyszerű tematikus térképein,
- ismerje az időjárási elemek területi, időbeli változásai közötti összefüggéseket,
- fogalmazza meg, milyen az aktuális időjárás,
- tudjon különbséget tenni az időjárás és az éghajlat között,

- ismerje hazánk éghajlatának jellemzőit,
- ismerje fel a legfontosabb felszíninformákat a valóságban és a térképen,
- ismerje fel leírásból, jellemző álló- vagy mozgóképről hazánk nagytájait. Értse a felszínük kialakulásában résztvevő folyamatok egymásutánosságát, összhatását,
- tudjon példákat mondani a haza nagytájak természeti-társadalmi-környezeti értékeire,
- legyen képes felismerni, megnevezni és jellemezni az őszi és a tavaszi kertben megismert élőlényeket,
- ismerje és hasznosítsa a gyümölcs- és zöldségfélék táplálkozásban betöltött szerepét, fogyasztásuk egészségügyi szabályait,
- tudja, hogy a kert élőlényei környezetükkel és egymással szoros kapcsolatban, kölcsönhatásban élnek,
- ismerje az ember természetformáló munkáját a kultúrnövények kialakulásának és az állatok házasításának folyamatában,
- ismerje fel és tudja jellemezni a megismert állatok küllemét, testfelépítését, életmódját és az emberhez való kapcsolatát,
- ismerje a háziállatok tenyésztésének célját és az egészséges állattartás ismérveit,
- rendelkezzen a növényi és állati termékek fogyasztásának elemi egészségügyi ismereteivel és gyakorlatával,
- sajátítsa el és használja a mindennapi életében a helyes fogyasztói magatartás ismereteit,
- törekedjen a kulturált és emberséges állattartás, valamint az állatvédelmi szabályok betartására,
- ismerje fel a környezetében tapasztalható környezetkárosító tevékenységeket, folyamatokat,
- értse és tudja, hogy élő és élettelen környezetének állapotáért ő is sokat tehet.
- ismerje meg az ember szervrendszereit, az egyes szervek hol helyezkednek el.
- bőr és egészségvédelme, felépítése, egészségének megőrzése.
- A mozgásszervrendszer és egészségvédelme
- A táplálkozás, az emésztés szervrendszere

- Az egészséges táplálkozás alapelvei
- A légzőszervrendszer részei és egészségvédelme,
- A nemi szervek felépítése és működése, a serdülő kor testi, lelki változásai,
- Az elsősegélynyújtás alapismeretei

6. évfolyam

- Ismerje a Föld alakját, felszínét (kontinensek és óceánok), mozgásait és ezek következményeit, a földrajzi fókuszot, nevezetesen szélességi köröket, éghajlati öveket, éghajlatmódosító tényezőket.
- Ismerje Európa helyét a Földön, határait, részeit, éghajlatát.
- Tudja Magyarország nagytájakat jellemezni (felszín, éghajlat, vízrajz, természetes növényzet, ásványkincsek, mezőgazdaság, ipar, védett területek, nemzeti parkok) szempontok szerint.
- Ismerje Magyarország természetes életközösségeit: (hazai erdők, vizek, vízpartok, füves területek jellemzése (előfordulásuk, környezet-tényezők).
- Ismerje az erdő élőlényeit: fák (tölgy, fenyő), cserjék (kőris, vadrózsa), lágyszárú növények (moha, erdőpajzsika, hóvirág), gombák (csiperke, gyilkosgalóca), ízeltlábúak (szarvasbogár, gyapjaslepke, vöröshangya, keresztespók), madarak (cinege, fakopáncs, fülesbagoly), emlősök (egér, szarvas, őz, vaddisznó, róka).
- Ismerje a vizek, vízpartok élőlényeit: egysejtűek (papucsállatka), vízínövények (fonalaszöldmoszat, nád, fűzfa), gerinctelenek (pióca, kagyló, rák, szitakötő, szúnyog), gerincesek (ponty, harcsa, kecskebéka, vízisikló, tőkesréce, rétihéja).
- Ismerje a füves területek élőlényeit: növények (pityang, angolperje, zsálya, búza, kukorica, napraforgó), ízeltlábúak (sáska, tücsök, szöcske), gerincesek (varangy, gyík, gólya, fűcica, varjú, sün, vakondok, nyúl).

FÖLDRAJZ

7.évfolyam

- A tanuló ismerje Európa regionális sajátosságait, a Kárpát-medencevidék tipikus tájait és Magyarország fő természeti-, társadalmi-, gazdasági jellemzőit, jelenségeit, folyamatait és összefüggéseit
- értse az együttműködés szükségességét a régió és az Európai Unió tagállamai között
- tudjon példákat mondani a megelőzés, az elhárítás lehetőségeire
- ismerje hazánk társadalmi-gazdasági adottságait és lehetőségeit, integrációs törekvéseit, nemzetközi kapcsolatait
- használja a térképet információszerzésre a szemléleti térképolvasás szintjén
- tudja megmutatni térképen, a tanult topográfiai fogalmakat és kapcsolja hozzájuk a jellemző földrajzi tartalmakat

Topográfia:

- Európa: Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Adriai-tenger, Jeges-tenger, Appennini-félsziget, Balkán-félsziget, Brit-szigetek, Pireneusi-félsziget, Skandináv-félsziget, Szicília. Alpok, Appenninek, Balkán-hg., Kárpátok, Kárpát-medencevidék, Kaukázus, Német-középhegység, Pireneusok, Skandináv-hg., Urál, Germán-alföld, Kelet-európai-síkság Duna, Elba, Rajna, Volga. Észak-, Nyugat-, Dél-, Kelet-Európa, Közép-Európa
- Franciaország: Párizs, Strasbourg
- Nagy-Britannia Egyesült Királyság: Anglia, Skócia, Wales, Észak-Írország, London
- Olaszország: Róma, Milánó, Nápoly
- Oroszország: Moszkva, Szentpétervár
- Spanyolország: Madrid, Barcelona
- Szerbia Vajdaság, Belgrád, Szabadka, Újvidék
- Ukrajna: Kárpátalja, Kijev, Munkács
- Németország: Berlin, Frankfurt, Hamburg, München, Ruhr-vidék, Stuttgart
- Lengyelország: Varsó, Krakkó, Szilézia

- Csehország: Prága
- Ausztria: Bécs, Burgenland, Graz
- Szlovákia: Pozsony, Kassa
- Szlovénia: Ljubjana
- Románia: Bukarest, Arad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelyföld
- Magyarország:
 - vízrajz:
 - Balaton, Csepel-sziget, Dráva, Duna, Dunántúl, Kárpát-medence, Kelet-Közép-Európa, Körös, Margit-sziget, Maros, Mohácsi-sziget, Rába, Sajó, Sió, Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó
 - tájai:
 - Alföld: Tiszántúl, Duna–Tisza-köze, Mezőföld, Hortobágy, Hortobágyi N. P., Kiskunság, Kiskunsági N. P.
 - Kisalföld: Győri-medence, Ság, Somló, Fertő-Hanság N. P.
 - Alpokalja: Kőszegi-hg, Soproni-hg., Zalai-dombság
 - Dunántúli-dombság: Somogyi-dombság, Mecsek, Baranyai-dombság, Balaton
 - Dunántúli-középhegység: Badacsony, Bakony, Balaton-felvidék, Balaton-felvidéki N. P., Budai-hg., Dunazug-hegység, Velencei-hg., Vértes
 - Északi-középhegység: Aggteleki-karszt, Borsodi-medence, Börzsöny, Bükk, Bükk-fennsík, Cserhát, Kékes, Mátra, Visegrádi-hg., Zempléni-hg., Aggteleki N. P., Bükki N. P.
 - városok – ipar
 - Alföld: Debrecen, Kecskemét, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Tiszaújváros, Százhalombatta
 - Kisalföld: Esztergom, Győr
 - Alpokalja: Kőszeg, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg
 - Dunántúli-dombság: Pécs, Siófok
 - Dunántúli-középhegység: Ajka, Balatonfüred, Dorog, Esztergom, Harkány, Hévíz, Keszthely, Pápa, Szentendre, Tata, Tatabánya, Tihany, Várpalota, Veszprém

- Északi-középhegység: Eger, Miskolc, Salgótarján
- Budapest – Budapesti agglomeráció
- Magyarország megyéi

8.évfolyam

- A tanuló ismerje a kontinensek fő természetföldrajzi vonásait (fekvés, felszín, és a földrajzi övezetesség)
- ismerje a kontinensek, tipikus tájak és országok sajátosságait, a közöttük lévő hasonlóságokat, különbségeket
- tudja használni a térképet információszerzésre
- mutassa meg a tanult topográfiai fogalmakat

Fogalmak

- tagolt partvonal
- tagolatlan partvonal
- népsűrűség
- táblás vidék
- ősidő, óidő, középidő, Újidő harmadidőszak, újidő negyedidőszak
- pusztuló magaspárt
- kapás földművelés
- ültetvényes gazdálkodás
- farmgazdálkodás
- monszun
- óceáni-, nedves kontinentális-, száraz kontinentális-, tajga, egyenlítői-, mediterrán éghajlat

Topográfia

- Eurázsiai-hegységrendszer - Pacifikus-hegységrendszer

- **Afrika:** Gibraltári-szoros, Szuezi-csatorna, Vörös-tenger, Atlasz, Dél-afrikai-magasföld, Kelet-afrikaimagasföld, Kongó-medence, Szahara, Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kongó, Nílus
- **Ausztrália, Óceánia, sarkvidékek:** Antarktis, Arktisz, Ausztrál-alföld, Nagy-Vízválasztó-hg., Ny-ausztráliai-ősföld, Új-Guinea, Új-Zéland. Ausztrál Államszövetség, Canberra, Melbourne, Sydney
- **Amerika:** Észak-, Dél-, Közép-Amerika, Grönland, Jeges-tenger, Latin-Amerika, Mexikói-öböl, Panama-csatorna. Amazonas-medence, Andok, Brazil-felföld, Kanadai-ősföld, Kordillerák, Mexikói-fennsík, Mississippi-alföld, Sziklás-hegység. Amazonas, Mississippi, New York, Los Angeles, San Francisco. Mexikó: Mexikóváros. Brazília: Brazíliaváros, Rio de Janeiro
- **Ázsia:** É-, Belső-, K-, D-, DK-, DNY-Ázsia. Himalája, Urál, Kínai-alföld, Szibéria, Tibet. Gangesz, Sárga-folyó, Bajkál-tó. India: Új-Delhi Japán: Tokió, Oszaka. Kína: Peking, Hongkong

FIZIKA

7.évfolyam

- I. Az anyag néhány tulajdonsága.
 - Kölcsönhatások jellemzői
 - Hosszúság, hőmérséklet, idő mértékegységei.
- II. A testek mozgása
 - Egyenletes mozgás sebességének, átlagsebességének kiszámítása.
 - Mozgás-grafikonok készítése, adatok leolvasása.
 - Szabadesés ,egyenletesen változó mozgás felismerése, jellemzése.
- III. A dinamika alapjai.
 - A tömeg és a sűrűség fogalma.
 - Sűrűség kiszámítása, mértékegység átváltása.
 - Az erő fajtái, ezek felismerése, jellemzői.

- Newton III. törvénye.
- IV. A nyomás
 - A nyomás fogalma, kiszámítása.
 - A nyomás gyakorlati alkalmazásai.
 - Hidrosztatikai nyomást meghatározó paraméterek.
 - Légnyomás értékei, mitől függ az értéke.
 - Közlekedőedényekre és hajszálcsövekre vonatkozó összefüggések, gyakorlati alkalmazásuk.
- V. Energia
 - Energia fogalma, fajtái, energia változása.
 - Energia- megmaradás törvénye.
 - Munka fogalma, kiszámítása.
 - Teljesítmény fogalma, értelmezése, kiszámítása.
 - Hatásfok kiszámítása.
 - Egyszerűgépek
 - Egyszerűgépek a gyakorlatban
- VI. Hőtan
 - Hőtágulás a gyakorlatban
 - Halmazállapot-változások

8.évfolyam

- I. Elektromos alapjelenségek
 - Atom szerkezete.
 - Elektromos áram.
 - Elektromos áramkör és részei, rajzolása.
 - A feszültség.
 - Egyszerű feladatok : áramerősség és feszültség kiszámítására.
- II. Az elektromos ellenállás.
 - Ohm törvénye.
 - Ohm törvényével kapcsolatos egyszerű feladatok.

- Soros és párhuzamos kapcsolás.
- Elektromos munka és teljesítmény értelmezése.
- Egyszerű feladatok a munka és a teljesítmény kiszámítására.

III. Az elektromos indukció

- Az elektromágneses indukció.
- A váltakozó áram hatásai.
- Transzformátor részei, működése.
- Egyszerű feladatok a transzformátorra.

IV. Fénytan

- Fénytörés és fényvisszaverődés törvényének értelmezése.
- Sík és gömbtükrök gyakorlati alkalmazása.
- Lencsék gyakorlati alkalmazása.
- Egyszerű optikai eszközök működése.

BIOLÓGIA

7.évfolyam

I. Az élőlények változatossága

1. Csapadékhoz igazodó élet a forró éghajlati övben.

A trópusi esőerdők, szavannák, sivatagok környezeti tényezői, életfeltételei, az élőlények alkalmazkodása a környezeti tényezőkhöz.

A forró éghajlati övezet életközösségeihez tartozó jellemző fajok nevének, megjelenésének, életmódjának és egyedfejlődésének ismerete.

A megismert fajokból minél több táplálkozási lánc összeállítása.

Kulcsfogalmak: környezeti tényező, életfeltétel, tűrőképesség, környezethez való alkalmazkodás; trópusi esőerdő, erdős és füves szavanna, trópusi sivatag, elsivatagosodás; versengés, együttélés, táplálkozási lánc; gerinces, hüllő, madár, emlős.

2. Az élőlények alkalmazkodása a négy évszakhhoz

A keménylombú erdők, a bükkösök, a tölgyesek, a tajga és a préri földrajzi helyének, éghajlatának, környezeti tényezőinek ismerete.

Az erdők szintjei, a különböző erdők hasonlóságainak, különbségeinek okai.

A mérsékelt övezet életközösségeihez tartozó jellemző fajok nevének, megjelenésének, életmódjának és egyedfejlődésének ismerete.

A megismert fajokból minél több táplálkozási lánc összeállítása.

Kulcsfogalmak: keménylombú erdő, lombhullató erdő, füves puszta, tajga, nyitvatermő, zárvatermő, gerinces, hüllő, madár, emlős; táplálkozási hálózat, táplálkozási piramis.

3. Az élőlények alkalmazkodása a hideghez és a világtenger övezeteihez.

A tundra, az állandóan fagyos terület és a magas hegyvidékek földrajzi helyének, éghajlatának, környezeti tényezőinek ismerete.

A tengerek és tengerpartok környezeti tényezőinek ismerete. A vízi életmódhoz való alkalmazkodás sajátosságai, példákkal alátámasztva.

A hideg övezet, a magas hegységek és a tengerek legjellemzőbb fajai, azok megjelenése, életmódjuk és az életközösségben betöltött szerepük.

Példák az élőlények környezetükhöz való alkalmazkodására.

A megismert fajokból minél több táplálkozási lánc összeállítása.

Kulcsfogalmak: tundra, plankton, egysejtű, moszat, szivacs, csalanózo, gerinces, hal, madár, emlős; környezeti tényező, tűrőképesség, táplálkozási hálózat, fenntartható fejlődés.

II. Rendszer az élővilág sokféleségében

A rendszerezés története, a mesterséges és természetes rendszer alapelvei és jeles képviselői.

A főbb rendszertani kategóriák és azok egymáshoz való viszonyának ismerete.

A megismert osztályok, törzsek, országok neve és azok közös jellemzői.

A megismert fajok besorolása a megfelelő rendszertani kategóriába.

A tanult növények, állatok felismerése.

Kulcsfogalmak: rendszerezés, rendszertani kategória; ország, törzs, osztály.

III. Részekből egész

Az élővilág méretskálája: a szerveződési szintek nagyságrendjének összehasonlítása.

Az egyed, és az egyed alatti, egyeden belüli szerveződési szintek.

Növényi és állati sejtek, szövetek felépítésének, működésének összehasonlítása.

A sejtosztódási típusok összehasonlítása az információátadás szempontjából.

Az ivaros és ivartalan szaporodási módok összehasonlítása konkrét példák alapján.

Kulcsfogalmak: szerveződési szint, sejt, szövet; sejtalkotó, táplálkozás, anyagszállítás, légzés, ivaros és ivartalan szaporodás.

8. évfolyam

Az emberi test felépítése

- Ismerje a szerveződési szintek nevét, fogalmát, egymáshoz való viszonyát, a szervezetben betöltött szerepüket.
- Legyen képes az emberi szövetek jellemzésére:
hámszövet, kötő-és támasztószövet, izomszövet, idegszövet.

A bőr és mozgásszervrendszer

- Ismerje a bőr felépítését és működését, a bőrelváltozásokat, bőrsérüléseket.
- Tudja a csont/csontváz és az izomzat felépítését és működését,
- lássa az aktív mozgás egészség meghatározó szerepét.
- Ismerje a mozgásrendszer betegségeit.

A szervezet anyagforgalma

- Ismerje a táplálkozás, légzés, keringés, kiválasztás szervrendszereinek felépítését és működését.
- Ismerje a legfontosabb tápanyagokat és a szervezetben betöltött szerepüket.
- Tudja a vér alkotórészeit, azok szerepét szervezetünk működésében.

Az életfolyamatok szabályozása és az érzékelés

- Tudja az idegsejt valamint az idegrendszer felépítését és működését.
- Ismerje a reflexek fajtáit, működésüket.
- Tudja az érzékszervek felépítését, értse működésüket.
- Lásssa az idegrendszer és a hormonrendszer működésének hasonlóságait és különbségeit, a belső környezet állandóságának fenntartásában betöltött szerepüket.

A szaporodás és egyedfejlődés

- Tudja a férfi és női szaporítószerv részeit, szervezetben betöltött szerepüket.
- Ismerje a nemi úton terjedő betegségeket, megelőzésük lehetőségeit.
- Ismerje a fogamzásgátlás formáit, az abortusz egészségi veszélyeit.
- Legyen képes az ember egyedfejlődési szakaszainak megnevezésére, azok jellemzésére.

KÉMIA

7.évfolyam

Anyagok tulajdonságai

Halmazállapotok, halmazállapot változások

A levegő összetétele

Az égés és tűzoltás

A víz (természetes vizek, és szennyezése, biológiailag tiszta víz, kémiailag tiszta víz)

Oldatok összetétele

Keverékek

Keverékek és oldatok szétválasztása

A víz alkotórészei, vízbontás

Az atom és elem jele (vegyjelek)

Az atom felépítése

Elektronburok, elektronburok szerkezete

Periódusos rendszer (főcsoportszám, periódus szám)

Fémek és nemfémek jellemzése

Elemmolekulák (hidrogén-, oxigén-, klór-, nitrogén molekula)

Vegyület molekulák (víz, szén-dioxid, hidrogén-klorid, ammónia)

8. évfolyam

Az alábbi elemek előfordulása, előállítása, fizikai tulajdonságai, felhasználása) - hidrogén - klór

- oxigén, ózon
- kén
- nitrogén
- foszfor
- szén
- szilícium
- nátrium
- kalcium
- alumínium
- vas

Az alábbi vegyületek előfordulása, előállítása, fizikai tulajdonságai, felhasználása

- víz
- sósav
- kén-dioxid
- kénsav
- nitrogén-oxidok
- salétromsav
- foszforsav
- szén-monoxid, szén-dioxid
- szénsav
- nátrium-klorid, nátrium-hidroxid, nátrium-karbonát

- kalcium-karbonát, kalcium-oxid, kalcium-hidroxid

Alumínium- és vasgyártás lényege, az acél.

ETIKA

5. évfolyam

- A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- Azonosítja a családban betöltött szerepeket és feladatokat, azonosítja saját szerepét és feladatait.
- Reálisan értékeli helyzetét, fejlődési célokat fogalmaz meg és a célok megvalósítását szolgáló terveket készíti.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére. Képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának lehetőségeivel.
- Érzelmileg azonosul az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségével, értelmezi a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét.
- Megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.

6. évfolyam

- Felismeri saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közös értékeket.
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése, képes az emberek közötti hasonlóságok és különbségek felismerésére.
- Megfogalmazza, hogy a szeretetnek, a bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban.

- Felismeri a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére.
- Megfelelő döntéseket hoz arról, hogy az online térben, milyen információkat oszthat meg önmagáról.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, törekszik mások helyzetének megértésére, felismeri a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet. Felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét.
- Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz. Saját életét meghatározó világnézeti elkötelezettség birtokában alkalmazza a kölcsönös tolerancia elveit.

7.évfolyam

- Egyéni cselekvési lehetőségeket fogalmaz meg az erkölcsi értékek érvényesítésére.
- Célok és döntések meghozatalakor figyelembe veszi a személyes értékeit. Néhány személyes életcél megfogalmaz.
- Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire, a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni.
- Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- Döntéseket hoz arról, hogy milyen szokások kialakulásával járul hozzá a fenntartható fejlődés megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a társadalmi problémák kezelése érdekében.
- Nyitott és segítőkész a nehéz helyzetben levő személyek iránt.
- Ismeri a rá vonatkozó gyermekjogokat, ezek fő szabályozó dokumentumait, értelmezi kötelezettségeit, részt vesz szabályalkotásban.

8.évfolyam

- Feltárja pályaeérdeklődését és továbbtanulási céljait és azonosítja az eléréséhez szükséges főbb lépéseket. Céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol.
- Reflektív módon vizsgálja saját és csoportja gondolkodását más csoportokról; kifejezi véleményét a sztereotípiák és előítéletek hatásáról.
- Azonosítja az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit. Megfogalmazza, hogy a pozitív egyéni és társadalmi jövőkép elérését milyen feltételek támogatják.
- Azonosítja a valós és virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért.
- Értelmezi a fenntartható fejlődés és a legfontosabb társadalmi problémák megoldása érdekében javasolt stratégiákat, cselekvési lehetőségeket.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- Feltárja, hogyan jelenik meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai.

ÉNEK-ZENE

5.évfolyam

- Az első félévben tanult dalok közül a tanuló 3 dalt/zenei szemelvényt énekeljen el emlékezetből, kottából tudjon szolmizálni egyet. A tanult dalokban ismerje fel a tanult tiszta hangközöket (prím,oktáv, kvart, kvint), ritmusértékeket (negyed, nyolcad, tizenhatod).
- Hallás után ismerje fel a népzenei részletekben a tanult népi hangszereket: cimbalom, citera, tekerőlant, duda.
- A második félévben tanult dalok közül a tanuló 4 dalt/zenei szemelvényt énekeljen el emlékezetből, kottából tudjon szolmizálni kettőt. Ismerje a zenei abc-t.
- A tanult dalokban ismerje fel a tanult tiszta hangközöket (prím, oktáv, kvart, kvint), ritmusértékeket (negyed, nyolcad, tizenhatod) és ritmusokat (nyújtott és éles, kis éles és kis nyújtott). Ismerje a tanult zenetörténeti korok legfontosabb jellegzetességeit, és azok híres zeneszerzőit (ókor, középkor, reneszánsz: Palestrina, Lassus; barokk: Vivaldi, Bach, Händel).

– A többször meghallgatott zeneművek közül 3-at ismerjen fel hallás után.

6.évfolyam

- Éneklés: 3 magyar népdal éneklése:
- Ősszel érik, babám - Ablakomba, ablakomba - Madárka, madárka.
- Zeneelmélet: 1. A régi és új stílusú népdalok jellemzői, a népdalok elemzése 2. A szekund és terc hangközök 3. Előjegyzés és módosítás, Módosító jelek.
- Eddig tanult zeneelméleti összefüggések - zenei írás, olvasás.
- Éneklés: Történelmi énekek, műdalok:
- Egri históriának summája - Ellopták szívemet - Vágyódás a tavasz után.
- Zenetörténet: 1. A XVI. század magyar zenéje, a históriás ének 2. A klasszicizmus zenéje 3. Új műfajok, formák. Haydn, Mozart, Beethoven élete és művészete.

7.évfolyam

- Az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 4 műdal; 1 többszólamú ének; 2 zenemű főtémája) és zenei szemelvényt emlékezetből énekeljen kifejezően csoportban.
- Tudja az alábbi fogalmakat: Szimfonikus költemény, kamarazene, műzene, népzenei feldolgozás, romantikus zene, kis és nagy szext, kis és nagy szeptim, ritmusvariációk, augmentáció, diminúció,
- Ismerje fel a tanult ritmikai és dallami elemeket kottaképről, és legyen képes azok alkalmazására és újra alkotására.
- A megismert olvasógyakorlatokat tudja szolmizálva olvasni.
- A kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) hallás után, a jellemző részleteik alapján ismerje fel.

8.évfolyam

- Az énekes anyagból 15 szemelvényt emlékezetből énekeljen kifejezően csoportban.
- Az új zenei elemeket ismerje fel kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasson.
- Tudja az alábbi fogalmakat: Verbunkos dal, keserves, romantikus dal, táncnóta, ritmusvariációk, augmentáció, diminúció, hangközök, alap hármashangzatok, hangsorok, hangnemek, hangnemi váltások, homofónia, polifónia, zenei impresszionizmus, műzene, népzenei feldolgozás, klasszikus zene, populáris zene, trubadúr ének, madrigál, opera, oratórium, kantáta, concerto, vonósnégyes, versenymű, szimfonikus költemény; táncjáték, kamarazene, jazz, rock.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) jellemző részleteik alapján ismerje fel.

VIZUÁLIS KULTÚRA

5.évfolyam

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során avizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.

6.évfolyam

- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során. - Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása. - Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7.évfolyam

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

8.évfolyam

- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatoshasználata az alkotótevékenység során.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.

- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

5.évfolyam

- Épített tér: Ismerje a lakások és épületek anyagait, a lakás, ház vázlati alaprajzát.
- Textíliák: Legyen tájékozott a ruházzkodásban és a ruházati anyagokban, tudjon ízléses ruhadarabokat összeállítani.
- Táplálkozás: Ismerje a gasztronómiai alapszabályokat, tudjon ételrecepteket keresni az interneten.
- Épített tér: Ismerje a településünk alaprajzát, a saját lakóhelyét találja meg.
- Közlekedés a településen: Tudja a gyalogos, és kerékpáros közlekedés alapszabályait, ismerje a legfontosabb KRESSZ táblákat.
- Kommunikáció és technika: ismerje a műszaki kommunikáció alapjait, tudjon műszaki rajzot készíteni, ismerje a vetületi ábrázolás szabályait.
- Tudjon a kéziszerszámokkal balesetmentesen dolgozni

6.évfolyam

Lakások és lakóházak építése:

- Ismerje az építőanyagokat.

- Tudjon egyszerű tervrajzot készíteni.
- Ismerje a lakberendezés elveit.
- Ismerje az építőipari szakmákat.
- Tudja a balesetvédelmi szabályokat.
- Tudjon a kéziszerszámokkal balesetmentesen dolgozni.

Mindennapjaink:

- Ismerje a táplálkozási szokásokat, legyen tisztában az ételek készítésének folyamatával.
- Ismerje az öltözködés szabályait, tudja a higiénia fontosságát.
- Legyen tisztában a háztartásban végzett munkákkal.
- Ismerje a kommunikációs technikákat, és az információtechnika eszközeit.
- Tudja a műszaki kommunikációs technikákat megfelelően alkalmazni.
- Legyen tájékozott az anyagtechnológiákban.
- Tudja a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályait.

7.évfolyam

Energiahordozók:

- Ismerje a megújuló és nem megújuló energiahordozókat.
- Legyen tájékozott az energiatranszferekről.

A víz felhasználása:

- Ismerje a víz útját a fogyasztóig, a szennyvízkezelést.
- Legyen tájékozott a szelektív hulladékgyűjtésben, ismerje a környezetében lévő hulladékokat.

Anyagtechnológiák:

- Ismerje a fémeket és megmunkálásuk módszereit.
- Ismerje a műanyagokat, tulajdonságaikat és felhasználhatóságukat.
- Tudjon a kéziszerszámokkal balesetmentesen dolgozni.

Közlekedés:

- Tudja a közlekedési szabályokat.
- Legyen tájékozott a gépkocsi üzemével, géprendszereivel, gépelemeivel kapcsolatban.

Szakmák és foglalkozások:

- Ismerje a különböző munkákat és munkahelyeket.

- A képességeinek megfelelő pályát próbáljon választani.

TESTNEVELÉS

5.évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 12 percig.
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait
- tudjon 60 m-t lányok 11 mp alatt, fiúk 10,8 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 18 m-t, fiúk 23 m-t dobni
- tornából: előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejállásban megállni
- labdát vezetni egyenes és hullámvonalban, célba rúgni
- 10 m-ről kötelet hajtani 30 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a Hungarofit teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten

6.évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 10-12 percig.
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait
- tudjon 60 m-t lányok 10,9 mp alatt, fiúk 10,5 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 20 m-t, fiúk 25 m-t dobni
- tornából : előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejállásban megállni
- labdát vezetni egyenes és hullám vonalban, célba rúgni 10 m-ről
- kötelet hajtani 30 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a Hungarofit teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten

7.évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 10-12 percig.
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait.
- tudjon 60 m-t lányok 10,8 mp alatt, fiúk 9,9 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 21 m-t, fiúk 27 m-t dobni

- tornából: előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejállásban megállni, futólagos kézállásba lendülni
- labdát vezetni egyenes és hullámvonalban, célba dobni, rúgni 10 m-ről
- kötelet hajtani 40 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a Hungarofit és a NETFIT teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten

8.évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 10-12 percig
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait
- tudjon 60 m-t lányok 10,6 mp alatt, fiúk 9,9 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 22 m-t, fiúk 28 m-t dobni
- tornából: előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejállásban megállni, futólagos kézállásba lendülni
- labdát vezetni egyenes és hullámvonalban, célba dobni, rúgni 10 m-ről
- kötelet hajtani 40 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a Hungarofit és NETFIT teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten

2.20 AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANANYAGA ÉS KÖVETELMÉNYEI

A Helyi tanterv külön kötete tartalmazza.

2.21 A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

1. A pedagógiai program érvényességének ideje:

Az iskola a 2024-25. tanévtől szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre szól. 2032. augusztus 31.)

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- a pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- Az iskola vezetése a pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósítását folyamatosan ellenőrzi.
- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanítási év végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását.
- A 2028/2029. tanév során a nevelőtestületnek a pedagógiai program teljes felülvizsgálatát, értékelését el kell végeznie, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

3. A pedagógiai program módosítása:

- A pedagógiai program módosítására
 - az iskola igazgatója,
 - a nevelőtestület bármely tagja,
 - a nevelők szakmai munkaközösségei,
 - az iskolaszék,
 - a szülői szervezet,
 - az iskola fenntartójatehet javaslatot.
- A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és az iskola igazgatójának jóváhagyásával válik érvényessé.

4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
A programmal kapcsolatban felvilágosítást az iskola igazgatóságán lehet kérni.

2.22 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

1. A pedagógiai program módosítását az iskolai Diákönkormányzat 2024. augusztus 28.-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2024. augusztus 28.

.....
a diáktanács képviselője

2. A pedagógiai program módosítását a Szülői Szervezet Választmánya 2024. augusztus 28.-i ülésén véleményezte és elfogadásával egyetértett.

Kelt: Szeged, 2024. augusztus 28.

.....
iskolai szülői szervezet elnöke

3. A pedagógiai programot a nevelőtestület 2024. augusztus 28.-i ülésén elfogadta.

Kelt: Szeged, 2024. augusztus 28.

.....
igazgató

Az intézményvezető nyilatkozik arról, hogy a jelen módosítás a fenntartóra többletkötelezettséget nem hárít.

Szeged, 2024. augusztus 28.

.....
igazgató

.....
Plesovszkiné Ujfaluczki Judit
tankerületi igazgató